

Gemeente
Drechterland

Jaarstukken 2022

Inhoudsopgave

Algemeen	2
Samenvatting	3
Reserves	3
Infographic	4
Leeswijzer	5
Programmaverantwoording	6
Bestuur en ondersteuning	7
Veiligheid	11
Beheer openbare ruimte	14
Economie	20
Samenleving	24
Milieu	38
Volkshuisvesting en ruimtelijke ordening	43
Algemene dekkingsmiddelen	48
Overhead	51
Vennootschapsbelasting	54
Onvoorzien	54
Paragrafen	55
Lokale heffingen	56
Weerstandsvermogen en risicobeheersing	62
Onderhoud kapitaalgoederen	69
Financiering	72
Bedrijfsvoering	76
Verbonden partijen	80
Grondbeleid	90
Wet Open Overheid	95
Subsidies	96
Financiën	98
Overzicht van baten en lasten	99
Balans en de toelichting	107
Verantwoording Specifieke Uitkering	132
Overzicht gerealiseerde baten en lasten per taakveld	144
Bijlagen	146
Voortgang aanbevelingen Rekenkamercommissie	147
Controleverklaring	151

Algemeen

Samenvatting

Specificatie gerealiseerd rekeningresultaat 2022

Omschrijving	Begroting primitief	Begroting na wijziging	Jaar-rekening	Vershil begroting na wijziging en jaarrekening
Totale baten	43.493	48.795	52.702	3.907
Totale lasten	44.781	52.495	49.850	-2.645
Gerealiseerd totaal saldo van baten en lasten	-1.288	-3.700	2.852	6.552
Onttrekking aan reserves	4.927	6.356	5.607	-748
Toevoeging aan reserves	3.434	3.931	3.372	-559
	1.493	2.424	2.235	-189
Gerealiseerd resultaat	204	-1.276	5.087	6.363

Het resultaat uit de exploitatie voor 2022 inclusief incidentele baten en lasten bedraagt € 5.087.000 positief en is op de balans verantwoord onder het eigen vermogen als gerealiseerd resultaat. Het positieve resultaat van € 5.087.000 dient in het juiste perspectief te worden gezien. De begroting 2022 werd met een verwacht incidenteel positief resultaat vastgesteld van € 204.000. Gedurende het jaar 2022 zijn er besluiten genomen die ertoe hebben geleid dat dit resultaat naar verwachting € 1.276.000 negatief zou bedragen. Bij het vaststellen van de jaarrekening blijkt er sprake is van een positief resultaat van € 5.087.000. Onze vermogenspositie hebben wij in 2022 zien afnemen met € 1.576.000. Dit is voornamelijk het gevolg van de begrote verminderingen ter dekking van afschrijvingslasten (€ 1.119.000) en de begrote vrijval van een gedeelte van de reserve Sociaal Domein (€ 593.000).

Reserves

	Algemene reserve	Bestemmings-reserves	Totaal
Saldo 1-1-2022	8.664	18.489	27.153
Rekeningresultaat 2021	659	0	659
Mutaties exploitatie: toevoegingen	297	3.076	3.373
Mutaties exploitatie: onttrekkingen	-3.710	-778	-4.488
Mutaties exploitatie: afschrijvingslasten	0	-1.119	-1.119
Saldo 31-12-2022	5.910	19.667	25.577

De Algemene reserve is afgelopen jaren op een gewenst en acceptabel niveau gebracht. Bij de vaststelling van de begroting 2018 is besloten de minimale hoogte van de Algemene reserve vast te stellen op € 2.400.000. De resultaten van de grondexploitaties over 2022 zijn conform de uitgangspunten rechtstreeks toegevoegd aan de Algemene reserve, met uitzondering van de omslagheffingen voor verkeersinfrastructuur en het Landschapsplan. Deze zijn aan de betreffende bestemmingsreserves toegevoegd.

Per 31 december 2022 bedraagt de Algemene reserve € 5.910.000. Een gedetailleerd overzicht is te vinden in de toelichting op de balans, onderdeel reserves.

Infographic

Gemeente Drechterland Jaarrekening 2022

69%

INKOMSTEN = € 58.310

Bedragen = x 1.000

Rijksbijdragen
algemene uitkeringen € 32.799
specifieke uitkeringen € 7.554

Lokale inkomsten

- onroerendzaakbelasting € 3.146
- afvalstoffenheffing € 3.196
- rioolrecht € 1.609

Overige inkomsten
o.a. huur, rente, leges € 4.399
ontrekking reserves € 5.607

UITGAVEN = € 53.223

Positief resultaat: € 5.087

Leeswijzer

Resultaat

Het resultaat wordt onderscheiden in gerealiseerd totaal saldo van baten en lasten en gerealiseerd resultaat. Het verschil bestaat uit de mutaties in de reserves.

De programmaverantwoording

In de programmaverantwoording wordt aan het begin van ieder programma beschreven of bereikt is wat we hebben beoogd en wat daarvoor is gedaan.

Verschillenanalyse

De analyse van de budgetten van de programmarekening wordt per programma uitgewerkt. Hier is aansluiting gezocht met de recapitulatietabel behorende bij de toelichting op het overzicht van baten en lasten.

Doorberekening kosten SED organisatie

In de programma's worden de kosten opgenomen die betrekking hebben op het primaire proces. Een groot deel van de kosten van de SED organisatie is ook het gevolg van het primaire proces. De kosten van de SED organisatie worden dan ook toegerekend aan de taakvelden. In 2022 was de bijdrage aan de gemeenschappelijke regeling SED organisatie € 11.345.000 Deze kosten zijn toegerekend aan de taakvelden. De afwijkingen ten opzichte van de ramingen staan in de analyse in de programma's omschreven als "Bijdrage SED".

Afronding

Voor zover mogelijk zijn alle in de jaarstukken genoemde bedragen afgerond op € 1.000.

Programmaverantwoording

Bestuur en ondersteuning

Portefeuillehouders: M. Pijl en F. de Vos-Janssen

Wat hebben we bereikt en wat hebben we ervoor gedaan?

Maatschappelijk opgave: Burgerparticipatie en dienstverlening

Beleidsambitie	Wat hebben we bereikt?	Wat hebben we ervoor gedaan?
Als daadkrachtige en verbindende partner bouwt het college samen met de gemeenteraad, de inwoners, de maatschappelijke partners en ondernemers aan de toekomst van de gemeente.		
De ingezette wijze van burgerparticipatie (vitale dorpen) zal met kracht doorgezet worden als ambtelijke werkwijze.	Begin 2022 is door de raad het 'manifest burgerparticipatie' vastgesteld. Hierin wordt de ambitie van de gemeente beschreven, namelijk 'offline en/ of online participatie als standaard werkwijze'. Initiatiefnemersparticipatie (in de geest van Vitaal Drechterland) valt hier ook onder. Volgens het credo 'leren door te doen' wordt de eenduidige werkwijze rondom participatie steeds meer aangeleerd en toegepast.	Het online platform samen.drechterland.nl is in 2022 voor diverse projecten ingericht, ook zijn fysieke participatiebijeenkomsten georganiseerd. Een voorbeeld is de woningbouwontwikkeling Centrum-west in Venhuizen.
Het toepassen van burgerparticipatie en inbreng van bewoners, maatschappelijke partners en ondernemers bij de verdere vormgeving van bestaand en nieuw beleid dat direct van invloed is op de woon- en leefomgeving.		
Intensiveren betrokkenheid van inwoners bij hun leefomgeving.	Een zogenaemde wijkschouw wordt met name toegepast als onderdeel van in planning zijnde werkzaamheden. Dit is in 2022 niet toegepast.	
Inwoners actief betrekken bij de vorming en de uitvoering van beleid.	Dit is begin 2022 door de raads werkgroep Lokale Democratie, naar aanleiding van de Quickscan Lokale Democratie, als prioriteit aangewezen. In het CUP zijn extra middelen opgenomen voor communicatie vanuit de griffie, zodat vanaf 2023 de communicatie vanuit de raad wordt versterkt.	
Verbeteren van de kwaliteit van de dienstverlening.		
Betere dienstverlening aan inwoners en maatschappelijke partners.	We hebben een beeld van onze dienstverlening middels "waar staat je gemeente" en bereikbaarheidsonderzoek; welke vervolgens heeft geleid tot een duidelijke ambitie om 2023 uit te roepen tot het Jaar van de Dienstverlening en hier een	<ul style="list-style-type: none"> • Duidelijke analyse van de onderzoeken naar dienstverlening (Waar staat je gemeente) en bereikbaarheidsonderzoek + advisering voor de toekomst. • Meer inzet op klant- en medewerkerstevredenheid.. • Projectopdracht Dienstverlening

	<p>(uitvoerings)programma voor neer te zetten voor de komende jaren.</p> <p>We zijn blijven inzetten op digitale ontwikkelingen. Zo is de fundering voor het implementeren van e-diensten (burgerzaken) gelegd. Vanaf 2023 gaan we verder met het daadwerkelijk implementeren van e-diensten.</p> <p>Op de websites hebben we een soort doorlopend gebruikersonderzoek. Op een aantal pagina's vragen we met een duimpje omhoog of omlaag of bezoekers hebben gevonden wat ze zochten en daaraan is een kort vragenformulier verbonden.</p>	<p>geformuleerd (basis voor programma).</p> <p>Naast de traditionele kanalen, post, e-mail en telefoon, zetten we ook nieuwe kanalen in die aansluiten bij de digitale ontwikkelingen. We spelen in op nieuwe ontwikkelingen en passen de website continu aan.</p> <p>Onze website is toegankelijk, dit betekent dat ook mensen met een visuele beperking of leesmoeilijkheden via onze website informatie kunnen opzoeken of hun aanvraag kunnen indienen.</p>
--	---	---

Maatschappelijk opgave: Samenwerken in de regio

Beleidsambitie	Wat hebben we bereikt?	Wat hebben we ervoor gedaan?
Actualisering en concretisering van de regionale samenwerking in het Pact van Westfriesland. Het versterken van onze positie in de regio.		
Ontwikkelen en onderschrijven van gezamenlijke (boven-) regionale ambities.	In 2022 is een doorontwikkeling van het Pact van Westfriesland ingezet. De belangrijkste doelstelling was het aanbrengen van focus. Er zijn drie focuspunten benoemd; nieuwe energie, woningbouw en innovatie in de zorg. In de stuurgroep Pact is het besluit genomen om de stuurgroep Pact om te vormen tot regiegroep. In de regiegroep zijn naast een vertegenwoordiging uit de Westfrieze gemeenten ook het bedrijfsleven, zorg en onderwijs aanwezig. De regiegroep houdt het proces in de gaten en is	Zowel bestuurlijk als ambtelijk is deelgenomen aan diverse sessies om de doorontwikkeling van het Pact van Westfriesland mogelijk te maken. En ook aan de verdere uitwerkingen en de realisatie van de focuspunten wordt een bijdrage geleverd.

	<p>een klankbord voor de inhoud, voor de focuspunten van het Pact. De regiegroep komt 5x per jaar bijeen om kansen en belemmeringen in de voortgang op de focuspunten te bespreken en die waar mogelijk weg te nemen.</p>	
--	---	--

Met wie hebben we samengewerkt?

Voor het programma Bestuur en ondersteuning werken we samen met de volgende verbonden partijen:

- SED organisatie,
- SSC DeSom,
- Westfries Archief en
- Ondersteuning bestuurlijke samenwerking West-Friesland (OBS).

Deze verbonden partijen worden verder toegelicht in de paragraaf Verbonden partijen.

Wat heeft het gekost?

	Primitieve begroting 2022	Begroting 2022	Werkelijk 2022
Totaal lasten	2.003	2.127	1.947
Totaal baten	197	206	263
Saldo van baten en lasten	-1.806	-1.921	-1.684
Toevoeging aan de reserves	0	0	0
Onttrekking aan de reserves	0	0	0
Resultaat	-1.806 Nadelig	-1.921 Nadelig	-1.684 Nadelig

Toelichting op afwijkingen

Toelichting afwijkingen JR2022 t.o.v. B2022 (>€ 20.000)	Bedrag	V/N
Lasten:		
Bijdrage SED		-50 N
Bestuur		190 V
Bestuurlijke Samenwerking		22 V
Representatie		23 V
Leges burgerzaken		-38 N
Overige verschillen		33 V
Totaal lasten:		180 V

Baten:	
Leges Burgerzaken	58 V
Overige verschillen	-1 N
Totaal baten:	57 V
Totaal verschil	237 V

Lasten

Bestuur (€ 190.000 voordeel)

Gestegen rekenrente, een beperkte wachtgeldregeling en met name een lager benodigd pensioenkapitaal maken dat de voorziening voor pensioenen en wachtgeld in 2022 kon worden afgebouwd. Dit heeft ertoe geleid dat wij een onttrekking aan de voorziening kunnen doen in plaats van een storting.

De voorziening pensioenen en wachtgeld is onderhevig aan meerdere (onvoorspelbare) factoren waardoor pas per einde jaar de balans wordt opgemaakt en tussentijdse wijzigingen worden vermeden.

Bestuurlijke samenwerking (€ 22.000 voordeel)

In 2022 zijn er geen werkzaamheden uitbesteed ten behoeve van onderzoeken in het kader van de regionale samenwerking.

Representatie (€ 23.000 voordeel)

Naast de gebruikelijke fluctuatie wordt het grote verschil veroorzaakt door een restant budget ten behoeve van de Veteranendag welke vermeld is in het Overhevelingsbesluit 2023.

Leges burgerzaken (€ -38.000 nadeel)

De gemeente moet de rijksleges van de reisdocumenten afdragen aan het Rijk. Door een toename van het aantal aanvragen reisdocumenten is meer leges afgedragen aan het Rijk.

Baten

Leges burgerzaken (€ 58.000 voordeel)

Het aantal af te geven reisdocumenten en de daarmee samenhangende opbrengsten is moeilijk te ramen. In de coronaperiode is een daling van het aantal aanvragen van reisdocumenten geweest. In 2022 vielen de coronamaatregelen weg wat een toename van het aantal aanvragen veroorzaakte.

Veiligheid

Portefeuillehouder: M. Pijl

Inleiding

Veiligheid uit zich in de aanpak van problematiek in de woon- en leefomgeving, in de buurt, in het winkelcentrum, in het uitgaansgebied en op de bedrijventerreinen.

Veiligheid gaat ook over de aanpak van ondermijning: het aanpakken van activiteiten die zich buiten het directe gezichtsveld voltrekken, maar ontwrichtend werken. Ontwrichtend voor de samenleving en die de integriteit van de samenleving aantasten, zoals illegale hennepsteelt, drugshandel, witwassen en woonfraude. De aanpak van ondermijning is belangrijk vanwege negatieve effecten op bijvoorbeeld de leefbaarheid, brandveiligheid en het veiligheidsgevoel van inwoners en ondernemers.

Wat hebben we bereikt en wat hebben we ervoor gedaan?

Maatschappelijke opgave: Verbeter de kwaliteit van de leefomgeving

Beleidsambitie	Wat hebben we bereikt?	Wat hebben we ervoor gedaan?
Drechterland is een veilige gemeente.		
Zorg en Veiligheid		
Vergroten leefbaarheid en veiligheid(-sgevoel) inwoners SED	Een verbetering van het subjectieve veiligheidsgevoel in de openbare ruimte en een betere samenwerking tussen het team Veiligheid, Team inzet en overige zorgaanbieders.	Door de BOA's en politie zichtbaarder in te zetten op de locaties binnen de gemeente waar signalen waren over onveiligheid. Verder is gewerkt aan een bewustere samenwerking tussen de domeinen Zorg en Veiligheid.
Ondermijning		
Weerbare organisatie	Meer interne bewustwording gecreëerd over de gevaren van ondermijning en daarbij zijn ook enkele afwerende barrières in de gemeentelijke processen geïmplementeerd.	Binnen de SED organisatie is gestart met voorlichtingen van de medewerkers over de risico's van ondermijning en welke barrières hiertegen genomen kunnen worden. Inmiddels zijn op enkele gemeentelijke onderdelen deze barrières opgenomen in de werkprocessen.
Veilig buitengebied	Meer bewustwording gecreëerd over de gevaren van criminaliteit en de verplaatsing in de richting van de agrarische sector.	Voor de drie SED-gemeenten is voorlichting gegeven aan deze doelgroep over de gevaren en is een meldpunt opgezet om signalen door te geven.
Aanpak bedrijventerreinen	Meerdere strafbare feiten zijn aan het licht gekomen en zijn aangepakt. Zoals hennepkwekerijen, illegale	Goede samenwerking vanuit het bestaande Keurmerk Veilig Ondernemen, gerichte controles bij bedrijven waar

	bewoning en onrechtmatig gebruik van panden.	signalen van illegale activiteiten over binnen kwamen en als er sprake was van ernstige strafbare feiten het sluiten van bedrijfspanden.
Mensenhandel	Een betere signaleringspositie gekregen binnen de regio aangaande praktijken van mensenhandel.	Meer in de haarvaten van de regionale en landelijke praktijken van mensenhandel weten te komen en van daaruit sneller en actiever kunnen acteren op signalen van mogelijke vormen van mensenhandel.
Crisisbeheersing		
Crisisorganisatie (project Brandveilig leven)	Meer bewustwording over brandveiligheid bij senioren.	Het project "Brandveilig leven" is voortgezet en hebben meerdere thuiscontroles plaatsgevonden.
Evenementen		
Veilige evenementen	Meer zicht op de risicovolle evenementen en de mogelijkheid gecreëerd om tijdig te kunnen sturen op de veiligheid op en rondom de evenementen.	De invoering van een digitaal aanvraagformulier voor evenementen heeft ervoor gezorgd dat er tijdig inzicht kwam op de mogelijke risico's bij evenementen. Waarbij de vergunningverleners in de gelegenheid komen om samen met de organisatoren de risico's te beperken.

Verplichte indicatoren

Naam indicator	Eenheid	Bron	2019	2020	2021	2022
Verwijzingen Halt	Aantal per 1.000 jongeren	Bureau Halt	7	3	10	n.b.
Winkeldiefstallen	Aantal per 1.000 inwoners	CBS	0,3	1	0,5	0,3
Geweldsmisdrijven	Aantal per 1.000 inwoners	CBS	2,8	1,8	2,3	2
Diefstallen uit woning	Aantal per 1.000 inwoners	CBS	2,6	1	0,8	0,8
Vernielingen en beschadigingen (in de openbare ruimte)	Aantal per 1.000 inwoners	CBS	3,6	4,6	4,3	5

*N.B. - Deze gegevens zijn niet beschikbaar bij de bronhouder

Met wie hebben we samengewerkt?

Voor het programma Veiligheid werken we samen met de volgende verbonden partij:

- Veiligheidsregio Noord-Holland Noord.

Deze verbonden partij wordt verder toegelicht in de paragraaf verbonden partijen.

Wat heeft het gekost?

	Primitieve begroting 2022	Begroting 2022	Werkelijk 2022
Totaal lasten	1.792	1.973	1.903
Totaal baten	14	14	8
Saldo van baten en lasten	-1.778	-1.959	-1.895
Toevoeging aan de reserves	0	0	0
Onttrekking aan de reserves	11	11	11
Resultaat	-1.767 Nadelig	-1.948 Nadelig	-1.884 Nadelig

Toelichting op afwijkingen

Toelichting afwijkingen JR2022 t.o.v. B2022 (>€ 20.000)	Bedrag	V/N
Lasten:		
Kapitaallasten		4 V
Bijdrage SED		-142 N
VRNHN		114 V
OVH CUP ondermijning		80 V
Overige verschillen		15 V
Totaal lasten:		70 V
Baten:		
Overige verschillen		-6 N
Totaal baten:		-6 N
Totaal verschil		64 V

Lasten

Veiligheidsregio (€ 114.000 voordeel)

Het verschil komt voort uit de teruggave jaarresultaat van 2020 en 2021.

Overhevelingsbesluit (€ 80.000 voordeel)

Het volgende incidentele budget is niet besteed en wordt overgeheveld naar 2023:

CUP Ondernijning € 80.000

Beheer openbare ruimte

Portefeuillehouders: M. ten Have en S. Visser-Botman

Inleiding

De gemeente streeft naar een betaalbare, functionele, veilige en duurzame openbare ruimte. In 2018 zijn de financiële consequenties van de kapitaalgoederen door de gemeenteraad voor het beheer van de openbare ruimte vastgesteld: de openbare ruimte wordt degelijk en voldoende onderhouden.

De gemeente heeft het eigendom en het beheer van de openbare ruimte. De openbare ruimte is voor iedereen toegankelijk en speelt een belangrijke rol in het publieke leven. In de openbare ruimte zijn voorzieningen aanwezig zoals verhardingen, groen en bruggen. Deze voorzieningen worden kapitaalgoederen genoemd. De kapitaalgoederen hebben een grote invloed op de leefbaarheid en belevingskwaliteit van de openbare ruimte. Ze zijn van groot belang voor de verschillende gebruikers: inwoners, ondernemers en bezoekers. Het in stand houden van de kapitaalgoederen is één van de kerntaken van de gemeente.

Binnen dit programma zijn de volgende beleidsnota's leidend:

- Kadernotitie beheer openbare ruimte (2011)
- Rapportage 'Beheren op beeldkwaliteit' (2012)
- Beheerplan kapitaalgoederen openbare ruimte (2018)
- Startnotitie burgerparticipatie (2015)
- Groenbeleidsplan Drechterland 2015-2025
- Onkruidbestrijding op verharding 2015
- Beleidsnotitie Snippergroen (2014)
- Speelruimtebeleid 2014-2023 (2014)
- Uitvoeringsplan Speelruimtebeleid 2020-2023 (2020)
- Waterplan 2011 t/m 2021 (2012)
- Beheerparagraaf biodiversiteit (2021)
- Omgevingsprogramma bomen (2021)

Bovenstaande opsomming bevat de beleidsdocumenten. De uitwerking van het beleid vindt plaats in beheer- of uitvoeringsplannen.

Wat hebben we bereikt en wat hebben we ervoor gedaan?

Maatschappelijke opgave: Verbeter de kwaliteit van de leefomgeving

Doelstelling	Wat hebben we bereikt?	Wat hebben we ervoor gedaan?
Verhogen kwaliteit onderhoud openbare ruimte.		
Bevorderen van gezondheid door spelen en bewegen. Bevorderen van de sociale cohesie (een prettige leefomgeving in de buurt).	Verbetering van duurzame passende en uitdagende speellocaties voor kinderen van 2 tot 16 jaar	De speellocaties bij Laurier/Dragon, Molenwei en Lobeliastraat zijn gerenoveerd. Op diverse andere speellocaties zijn, daar waar nodig, individuele speeltoestellen vervangen of gerepareerd.
De wegen, paden, pleinen, openbaar groen, openbare verlichting, bruggen en kunstwerken op het vastgestelde	<u>Openbare verlichting</u> De openbare verlichting is veilig en functioneel.	<u>Openbare verlichting</u> De openbare verlichting in Venhuizen west is vervangen. Op de Boekert en Oosterblokker in Oosterblokker, Raadhuisplein in Hoogkarspel, Westeinde in Venhuizen

<p>kwaliteitsniveau brengen en houden</p>		<p>zijn er kabel- en kast reconstructies uitgevoerd en/of vervangen.</p>
	<p><u>Onderhoud Wegen</u> De verharding; rijbanen, fietspaden, voetpaden en parkeerplaatsen op het juiste onderhoudsniveau houden.</p>	<p><u>Onderhoud Wegen</u> In verband met het groot onderhoud wegen zijn de volgende locaties in onderhoud gegaan:</p> <ul style="list-style-type: none"> -Rozemarijn, herstraten rijbanen en voetpaden, inclusief nieuwe drempels. Hier is tevens de fundering verbeterd. -Sint Lucasstraat, herstraten voetpad. - Kervel, herstraten rijbanen en voetpaden. -Koggeweg en Markerwaardweg, herstraten voetpaden. Rug voetpaden voorzien van een steun/ keerwand. -Tuinstraat Hoogkarspel, herstraten rijbaan west-zijde. -Laantje Westwoud, Rijbaan voorzien van een nieuwe deklaag, inclusief nieuwe rode fietssuggestiestrook met nieuwe belijning. In lengterichting aan een kant tevens graskeien aangebracht. -Tuinstraat Venhuizen, Rijbaan voorzien van een nieuwe deklaag, inclusief nieuwe rode fietssuggestiestrook met nieuwe belijning. Tevens voetpad herstraat. -Zuiderdracht, op diverse locaties van de Zuiderdracht zijn er in 2022 asfalt-reparaties uitgevoerd. <p>Verder is er door de gehele gemeente buiten groot onderhoud asfalt en elementenverharding, zoals hierboven vermeld ook klein onderhoud uitgevoerd. Bij asfalt; reparaties uitvoeren, scheuren en gaten vullen.</p> <p>Bij elementenverharding; wordt er het gehele jaar door klein onderhoud gepleegd om diverse verzakkingen bij onder andere voetpaden, rijbanen en parkeerplaatsen weg te werken.</p> <p>Tevens is er op diverse locaties belijning en markering vernieuwd.</p>
<p><u>Bruggen</u> De objecten zijn veilig en functioneel</p>	<p><u>Bruggen</u> Vervangen brug D089 (Sportlaan, Hoogkarspel),</p>	

	<p><u>Beschoeiingen</u> De objecten zijn veilig en functioneel</p> <p><u>Water</u> Watergangen zijn functioneel beheerd.</p>	<p>Vervangen steiger D1062 (Lobeliastraat Hoogkarspel) Renovatie metselwerk brug D012 (Stationsweg, Westwoud). Groot onderhoud brug D087 (Dahliastraat, Hoogkarspel). Vervangen diverse antislip lagen op houten bruggen.</p> <p><u>Beschoeiingen</u> Vervangen damwand Kleine Immert (Hoogkarspel). Vervangen damwand Wester Meeweg (Schellinkhout). Vervangen damwand Rozemarijn (Hoogkarspel). Vervangen beschoeiing Jongeweer (Wijdenes). Vervangen deel beschoeiing Anjerstraat (Hoogkarspel).</p> <p><u>Water</u> Baggeren vijver Anjerstraat (bij Santanabrug, Hoogkarspel). Baggeren Visser - Roosendaalstraat (Venhuizen). Baggeren de Keulen (Hoogkarspel). Maaien waterplanten.</p>
Een goede kwaliteit van de openbare ruimte waarover bewoners tevreden zijn	Adequaat beheer van het bomenbestand	Na het vaststellen van het omgevingsprogramma bomen zijn in 2022 de regels met betrekking tot het bewaren van houtopstanden in de Algemene Plaatselijke Verordening (APV) aangepast. De bomen zijn conform de richtlijnen geïnspecteerd en onderhouden.
	Het planmatig groenbeheer van de openbare ruimte is niet gerealiseerd.	Door vertraging in het opstellen van een onderhoudscontract is het nog niet gelukt het onderhoud adequaat uit te voeren.
Vergroten biodiversiteit.	Bevordering van de biodiversiteit.	Op diverse locaties is het maaibeleid aangepast. Bij elke maaibeurt blijft een deel van het gewas staan ten behoeve van de flora en fauna. Naast de al bestaande stroken met bloemenweidemengsels zijn grotere stroken ingezaaid in het Singelenbergpark en in het dorpsbos in Schellinkhout.
Verhogen verkeersveiligheid door optimalisering infrastructuur		
Beter openbaar vervoer	Flexibel openbaar vervoer, in ieder geval van	Geen actie op ondernomen. Is onderdeel van de Regionale Agenda Mobiliteit.

	huisadres naar OV knooppunten.	
Optimaliseren fietsinfrastructuur.	Meer, snellere en veiligere fietsverbindingen zijn niet gerealiseerd.	Opstellen fietsbeleidsplan vindt in 2023 plaats in combinatie met een verkeersplan.
Optimaliseren weginfrastructuur	Vrachtautoverbod	Er is een vrachtautoverbod ingesteld in de Boekert, Doctor Wytemalaan en de Nieuweweg.
Verkeersveilige inrichting openbare ruimte	Aanpassingen verkeersveiligheid	Als onderdeel van een pilot zijn er parkeerstroken aangebracht op de Nieuweweg. De markering van de fietsoversteek op de Sluisweg is aangepast.
	Aanpassingen en onderhoud bebording en markering	Op diverse locaties is bebording en markering vervangen, aangepast, gereinigd en waar mogelijk ook verwijderd.
	Voorlichting	Er is uitvoer gegeven aan het project "Doortrappen". Dit programma heeft de ambitie dat ouderen zo lang mogelijk veilig blijven fietsen.

Met wie hebben we samengewerkt?

Voor het programma Beheer openbare ruimte werken we samen met de volgende verbonden partijen:

- Veiligheidsregio Noord-Holland Noord
- Archeologie West-Friesland
- WerkSaam Westfriesland.

Deze verbonden partijen worden verder toegelicht in de paragraaf verbonden partijen.

Wat heeft het gekost?

	Primitieve begroting 2022	Begroting 2022	Werkelijk 2022
Totaal lasten	5.565	6.294	4.893
Totaal baten	64	937	261
Saldo van baten en lasten	-5.501	-5.357	-4.632
Toevoeging aan de reserves	3.000	3.497	3.000
Onttrekking aan de reserves	4.240	4.327	3.723
Resultaat	-4.261	-4.527	-3.909
	Nadelig	Nadelig	Nadelig

Toelichting op afwijkingen

Toelichting afwijkingen JR2022 t.o.v. B2022 (>€ 20.000)	Bedrag	V/N
Lasten:		
Kapitaallasten	77	V
Bijdrage SED	-200	N
Wegen onderhoud	25	V
Wegen/ verhardingen	23	V
Gladheidsbestrijding	20	V
Bruggen onderhoud	41	V
Openbare verlichting	57	V
Openbaar groen	-109	N
Overhevelingsbesluit	1459	V
Overige verschillen	8	V
Totaal lasten:	1.401	V
Baten:		
Glasvezel leges en bijdrage van derden	-712	N
Overige verschillen	35	V
Totaal baten:	-677	N
Totaal verschil	724	V

Lasten

Wegen onderhoud (€ 25.000 voordeel)

Er zijn voordelen behaald op incidentele budgetten, waaronder op de asfaltwerkzaamheden voor 't Laantje.

Wegen/ verhardingen: reiniging en onkruidbestrijding (€ 23.000 voordeel)

De kosten voor o.a. calamiteiten en reiniging zijn lager uitgevallen.

Gladheidsbestrijding (€ 20.000 voordeel)

Het aantal strooibeurten is afgelopen jaar meegevallen vanwege de zachte winter. De frequentie van strooien is van invloed op het eindbedrag wat is uitgegeven voor gladheidsbestrijding.

Bruggen onderhoud (€ 41.000 voordeel)

Afgelopen jaar is minder geld uitgegeven aan het reinigen van bruggen en er was minder noodzaak tot het plegen van klein onderhoud aan bruggen en steigers. In 2022 zijn minder klachten geweest en er is eerder gekozen voor groot onderhoud of vervanging.

Openbare verlichting (€ 57.000 voordeel)

Afgelopen jaar waren er minder storingen en schades. Bepaalde schades zijn ook verhaalbaar bij de veroorzaker. Tevens is er voorzichtig uitgegeven gezien de materiaal prijsschommelingen en leveringsproblemen. Voor diverse debiteuren is er in het tweede kwartaal geen voorschot aangemaakt met betrekking tot het elektra verbruik.

Openbaar groen (€ 109.000 nadeel)

Er is tot het einde van het jaar onduidelijkheid geweest over de tarieven van WerkSaam. De definitieve afrekening viel hoger uit dan geraamd.

Overhevelingsbesluit (€ 1.459.000 voordeel)

De volgende incidentele budgetten zijn niet (volledig) besteed en zijn overgeheveld naar 2023:

- Achterstallig onderhoud wegen
- Noord- Zuid verbinding
- Fietsenbeleidsplan
- Glasvezelaanleg - toezicht en begeleiding
- Padlandbos

Baten

Glasvezel leges en bijdrage van derden (€ 712.000 nadeel)

De leges en bijdrage van derden voor de glasvezelaanleg worden overgeheveld naar 2023.

Toelichting op mutaties reserves

Toelichting afwijkingen JR2022 t.o.v. B2022 (>€ 20.000)	Bedrag	V/N
Storting reserve Glasvezelnetwerk	497	V
Onttrekking AR Nieuweweg	-23	N
Onttrekking AR Noord-Zuid verbinding	-51	N
Onttrekking reserve Verkeersinfra achterstallig onderhoud wegen	-530	N
Totaal verschil	-107	N

Lasten

Storting reserve Glasvezelnetwerk (€ 497.000 voordeel)

Deltafiber is bezig met de aanleg van glasvezel in de gehele gemeente. Deze werkzaamheden duren tot eind 2024. In 2022 zijn nog geen degeneratiegelden ontvangen. Daardoor heeft er ook nog geen storting in de reserve Glasvezel kunnen plaatsvinden.

Baten

Onttrekking Algemene Reserve - Nieuweweg (€ -23.000 nadeel)

In 2022 is besloten om door middel van een pilot op de Nieuweweg verkeersremmende maatregelen te treffen. In kwartaal 3 van 2023 gaan we met de bewoners de genomen maatregelen evalueren waarna we de definitieve invulling gaan combineren met groot onderhoud aan de Nieuweweg. De middelen hiervoor (€ 23.000) en de resterende dekking via een onttrekking aan de Algemene Reserve zijn overgeheveld naar 2023. Hierdoor is in 2022 ook € 23.000 minder onttrokken aan de Algemene Reserve.

Onttrekking Algemene Reserve - Noord-Zuid verbinding (€ -51.000 nadeel)

De variantenstudie naar de noord-zuidverbindingen in en om Hoogkarspel vormt onderdeel van het opstellen van een visie op de (woningbouw)ontwikkelingen rondom Hoogkarspel. De doelstelling is om 2023 meer duidelijkheid te krijgen over de bovenstaande visie en de aan te leggen Noord – Zuid verbindingen. De middelen hiervoor (€ 51.000) en de resterende dekking via een onttrekking aan de Algemene Reserve zijn overgeheveld naar 2023. Hierdoor is in 2022 ook € 51.000 minder onttrokken aan de Algemene Reserve.

Onttrekking reserve Verkeersinfra - Achterstallig onderhoud wegen (€ -530.000 nadeel)

In 2022 heeft de raad besloten om € 1.500.000 vrij te maken om de achterstand in het weg onderhoud in te lopen. Dit incidentele budget is bedoeld om in een periode van vijf jaar te voldoen aan de door de raad vastgestelde CROW-normen. In 2022 is aan achterstallig onderhoud € 142.000 uitgegeven. Dit bedrag is onttrokken aan de reserve Verkeersinfrastructuur. Geraamd was € 672.000.

Economie

Portefeuillehouder: F. de Vos-Janssen en M. Pijl

Inleiding

In het Bestuursakkoord 2022 – 2026 is opgenomen dat een goedlopende economie binnen de gemeente een belangrijke motor is in het bevorderen van welzijn bij de inwoners.

De ambitie is dat de ondernemers de ruimte krijgen voor bedrijvigheid met aandacht voor kleinschalige vormen van recreatie, toerisme en boerderijwinkels. We bereiken dit onder andere door het proactief opbouwen en onderhouden van een relatienetwerk met ondernemers door middel van bedrijfsbezoeken en contacten met ondernemersverenigingen en ketenpartners:

- Ondernemersverenigingen Ondernemend Hoogkarspel en Business Club Venhuizen.
- Andere overheden (waaronder provincie, waterschap).
- Maatschappelijke organisaties (waaronder onderwijs).
- Het Ontwikkelingsbedrijf Noord-Holland Noord (ONHN), WerkSaam, Omgevingsdienst, Westfriese Bedrijvengroep.

Wat hebben we bereikt en wat hebben we ervoor gedaan?

Doelstelling	Wat hebben we bereikt?	Wat hebben wij ervoor gedaan?
Stimuleren van economische bedrijvigheid		
Bevorderen werkgelegenheid en bedrijvigheid.	Proactief opbouwen en onderhouden van een relatienetwerk met ondernemers en ketenpartners.	In samenwerking tussen gemeente en ondernemers Zuiderkogge is een traject opgestart om te komen tot een bedrijven investeringszone (BIZ). Hiermee wordt het in de toekomst mogelijk om parkmanagement op te zetten. Daarmee wordt de kwaliteit (onderhoud en beheer) voor bedrijventerrein permanent verhoogd.
		Opstellen en tekenen Convenant Werklocaties Westfriesland.
		Onderzoek naar 'Huisvesting Buitenlandse Werknemers' afgerond.
		Afronding ondernemerspeiling, inclusief aanbevelingen voor betere dienstverlening.
		Voortzetting Keurmerk Veilig Ondernemen, ter preventie van ondermijning en criminaliteit.

Doorontwikkelen en uitbreiden aanbod recreatie en toerisme		
Realisatie parkeerplaatsen Uiterdijk.	Het proces is vertraagd. De voorbereiding van de vergunningsprocedure heeft langer geduurd. Inmiddels is de watervergunning verleend en heeft provincie Noord-Holland ook medewerking verleend. De gemeente Drechterland behandelt nu de aanvraag van het recreatieschap voor de omgevingsvergunning.	Een ontwerp voor parkeerplaats opgesteld, gesprekken gevoerd met provincie Noord-Holland, bewoners geïnformeerd over de ontstane vertraging.
Beleid nieuwvestiging Horeca	Concept rapport inspiratiekader nieuwvestiging horeca is gereed en is klaar om gepresenteerd te worden aan zittende horecaondernemers.	Een adviesbureau is ingehuurd om het proces te begeleiden en een rapport op te stellen om een kader te formuleren.

Indicatoren

	Realisatie 2021	Begroting 2022	Realisatie 2022
Ondernemersklimaat (rapportcijfer)	6,0	6,5	n.b.
Vestigingsklimaat (rapportcijfer)	5,9	6,4	n.b.
Juiste prioriteiten stellen economisch beleid (percentage dat het ermee eens is)	14%	18%	n.b.
Wijze waarop de gemeente ondernemers betreft en de samenwerking zoekt (rapportcijfer)	4,8	5,7	n.b.

Bron: Ondernemerspeiling 2021. Dit onderzoek wordt eens in de twee jaar uitgevoerd, de volgende is in het derde kwartaal 2023.

Verplichte indicatoren

Naam indicator	Eenheid	Bron	2019	2020	2021	2022
Funcziemenging	%	LISA	41,9	41,6	41,4	n.b.
Vestiging van bedrijven	Aantal per 1.000 inwoners in de leeftijd van 15 t/m 64 jaar	LISA	147,6	152,6	157	n.b.

*N.B. - Deze gegevens zijn niet beschikbaar bij de bronhouder

Met wie hebben we samengewerkt?

Voor het programma Economie werken we samen met de volgende verbonden partij:

- Recreatieschap Westfriesland
- Ontwikkelingsbedrijf Noord-Holland Noord.

Deze verbonden partij wordt verder toegelicht in de paragraaf verbonden partijen.

Wat heeft het gekost?

	Primitieve begroting 2022	Begroting 2022	Werkelijk 2022
Totaal lasten	639	658	899
Totaal baten	98	88	221
Saldo van baten en lasten	-541	-570	-678
Toevoeging aan de reserves	29	29	186
Onttrekking aan de reserves	0	33	54
Resultaat	-570 Nadelig	-566 Nadelig	-810 Nadelig

Toelichting op afwijkingen

Toelichting afwijkingen JR2022 t.o.v. B2022 (>€ 20.000)	Bedrag	V/N
Lasten:		
Kapitaallasten		-2 N
Bijdrage SED		-254 N
Overige verschillen		15 V
Totaal lasten:		-241 N
Baten:		
Verkoop grond		42 V
Zuiderkogge 4B		103 V
Overige verschillen		-12 N
Totaal baten:		133 V
Totaal verschil		-107 N

Baten

Verkoop grond (€ 42.000 voordeel)

In bepaalde gevallen kunnen inwoners een strook grond die aan hun erf grenst kopen. Er is dit jaar een hogere opbrengst van deze stukjes snippergroen gerealiseerd.

Zuiderkogge 4B (€ 103.000 voordeel)

Jaarlijks wordt het saldo van lasten en baten van grondexploitaties geactiveerd en verantwoord op de balans. Op deze wijze ontstaat op de balans een boekwaarde per project. Deze lasten en baten hebben dus in eerste instantie geen invloed op begroting en jaarrekening. De winstneming op een grondexploitatie is afhankelijk van het percentage van gereedheid van de grondexploitatie. Voor 2022 is hieruit naar voren gekomen dat de winstneming hoger moest zijn dan vooraf geprognosticeerd.

Toelichting op mutaties reserves

Toelichting afwijkingen JR2022 t.o.v. B2022 (>€ 20.000)	Bedrag	V/N
Storting AR Winstneming en omslagheffingen Zuiderkogge 4B		-157 N
Onttrekking omslagheffingen Zuiderkogge 4B		54 V
Onttrekking reserve Landschapsplan - Uiterdijk		-33 N
Totaal verschil		-136 N

Lasten

Storting Algemene Reserve - Winstneming en omslagheffing Zuiderkogge 4B (€ -157.000 nadeel)

De winstneming in 2022 is op basis van de voorgeschreven methode hoger dan ingeschat. Daarnaast is de omslagheffing voor bovenwijkse voorzieningen ook hoger uitgevallen. Hierdoor heeft er een hogere storting plaatsgevonden in de Algemene Reserve.

Baten

Onttrekking omslagheffingen Zuiderkogge 4B (€ 54.000 voordeel)

Doordat de omslagheffingen niet meer rechtstreeks ten laste van het resultaat van de grondexploitatie mag worden gebracht, worden deze via een onttrekking aan de Algemene Reserve geëgaliseerd. Doordat de hoogte van de omslagheffing is toegenomen, is ook de onttrekking aan de Algemene Reserve toegenomen.

Onttrekking reserve Landschapsplan Uiterdijk (€ -33.000 nadeel)

Samen met het Recreatieschap Westfriesland werken we aan het plan om extra parkeerplaatsen op het recreatieterrein Uiterdijk aan te leggen. Doordat de werkzaamheden uitlopen naar 2023 en in 2022 de kosten niet zijn gemaakt, heeft ook de onttrekking aan de reserve Landschapsplan niet plaats gevonden.

Samenleving

Portefeuillehouders: S. Visser-Botman en M. ten Have

Inleiding

In de gemeente Drechterland streven we ernaar dat iedereen meedoet. Het grootste deel van de inwoners redt zichzelf en beschikt over voldoende zelf-organiserend vermogen om tegenslagen op te vangen. Waar inwoners dit niet kunnen, biedt de gemeente ondersteuning, die gericht is op zelfredzaamheid en het behoud van regie. Verder spelen we in op initiatieven van inwoners en stimuleren we een actieve deelname aan en betrokkenheid met de samenleving. Zo wordt de kracht van inwoners van de gemeente Drechterland gemobiliseerd en delen we onze verantwoordelijkheid als overheid samen met onze inwoners en organisaties. De betrokkenheid en verbinding met elkaar wordt vergroot (sociale cohesie). Dit draagt bij in een samenleving waarin iedereen zich thuis voelt. Deze uitgangspunten zijn vastgesteld met de visie Sociaal Domein: 'Thuis in Drechterland'.

Voor de jaarrekening beperken we ons tot de verantwoording van de vastgestelde doelen en werkzaamheden zoals die zijn opgenomen in de begroting. Dit betreft nieuw of aanvullend beleid voor 2022. Eerder vastgesteld beleid en reguliere werkzaamheden vallen buiten deze jaarrekening maar hebben wel plaatsgevonden.

Wat hebben we bereikt en wat hebben we ervoor gedaan?

Transformatie Sociaal Domein

Doelstelling	Wat hebben we bereikt?	Wat hebben we ervoor gedaan?
Passende hulp en zorg voor een ieder die dat nodig heeft.	Door inzet van het transformatiefondsproject MCP-gezinnen (Multicomplexe problematiek, pilot) is meer inzicht ontstaan in de werkwijze van de lokale teams aangaande gezinnen met multicomplexe problematiek waarop ingezet kan worden.	Een aantal aanbevelingen is gedaan om de werkwijze van de lokale teams aangaande multicomplexe problematiek in gezinnen te verbeteren. Dit is omgezet in een implementatieplan. Dit plan wordt in 2023 geïmplementeerd.
Een sterke lokale infrastructuur met voldoende algemene voorzieningen.	We hebben in kaart gebracht wat de lokale voorzieningen zijn op het gebied van maatschappelijke ondersteuning.	De peilnotitie Wmo is aan de raad voorgelegd. Het definitieve Wmo beleidsplan wordt begin 2023 aan de raad voorgelegd voor vaststelling. Een overzicht van alle algemene voorzieningen is hierin opgenomen. De raad wordt gevraagd om hierin keuzes te maken.
Financiële beheersbaarheid van de uitgaven in het sociaal domein.	De VNG heeft een Wmo voorspelmodule ontwikkeld voor gemeenten. Het voorspel module geeft een meerjarig prognose van de te verwachten kosten van Wmo	Er hebben diverse participatiesessies plaatsgevonden over de doorontwikkeling van het resultaatgericht werken met onder andere uitvoering en

	<p>maatwerkvoorzieningen op basis van onder andere demografische prognoses.</p>	<p>zorgaanbieders in de Wmo en Jeugdhulp.</p> <p>Daarnaast is het regionaal beleidskader vastgesteld.</p> <p>De lokale periodieke rapportages cliëntgebonden kosten Wmo en Jeugd zijn in 2022 verder ontwikkeld. Het Wmo voorspelmodel is toegevoegd aan de rapportages waardoor er nauwkeuriger begroot kan worden De top 10 duurste cliënten worden geanalyseerd waardoor er sneller geïntervenieerd kan worden om tegen de laagst mogelijke kosten passende zorg te bieden. Een voorbeeld is het sneller inzetten van een expertiseteam als escalatiemodel.</p>
<p>Regionale inkoop van maatwerkvoorzieningen Wmo en Jeugdhulp.</p>		<p>De ontwikkelagenda Resultaatgericht werken is verder geïmplementeerd. Het Perspectiefplan Wmo en Jeugd is doorontwikkeld. Dit betekent dat er beter gestuurd kan worden op de kosten Wmo en Jeugdhulp op cliëntniveau.</p> <p>Er is gestart met de voorbereidingen voor de nieuwe aanbesteding van Wmo en Jeugdhulp vanaf 2024. De evaluatie van het resultaatgericht werken is uitgevoerd. De evaluatie heeft als input gediend voor de beleidsuitgangspunten voor de komende aanbesteding.</p>

Samen leven

In onze gemeente zijn voorzieningen en activiteiten die ontmoeting en onderlinge verbinding stimuleren en versterken. Er is sprake van een levendige gemeente met inwoners die (naar eigen vermogen) meedoen, bijvoorbeeld door actief te participeren in verenigingen. Een goede integratie van onze inwoners in de wijken is belangrijk en daarbij hoort ook voldoende draagkracht in de gemeenschap. Sociale betrokkenheid tijdens de jeugd resulteert in sociale betrokkenheid tijdens volwassenheid. Omdat vrijwilligers in de samenleving zo belangrijk zijn, worden ze door de gemeente zichtbaar gewaardeerd. Eigen initiatieven van inwoners, die het 'Samen Leven' en ontmoeten versterken, worden omarmd en waar mogelijk ondersteund. Ook waar samenwerking, bijvoorbeeld tussen organisaties, leidt tot een meerwaarde voor inwoners en samenleving, wordt ondersteuning geboden door onze gemeente. Onze gemeente wordt gekenmerkt door inwoners die oog hebben voor elkaar en zich op een prettige manier om elkaar bekommeren (bijvoorbeeld nabuurschap, vrijwilligerswerk en mantelzorg).

Doelstelling	Wat hebben we bereikt?	Wat hebben we ervoor gedaan?
Een florerend maatschappelijke middenveld in Drechterland.	Netwerkpartners kennen elkaar beter en werken samen aan maatschappelijke opgaven.	<p>In 2022 hebben netwerk bijeenkomsten plaatsgevonden met maatschappelijke partners op het gebied van armoedebestrijding, eenzaamheid en zorg. Er is een ontwikkelagenda opgesteld en is verder uitgewerkt in samenwerking tussen gemeente en partners. Dit heeft bijvoorbeeld geresulteerd in een ondersteunende website voor jongeren die 18 worden om ze financieel zelfredzaam te maken.</p> <p>In 2022 was er een subsidieregeling Coronanoodfonds waarmee maatschappelijke organisaties, verenigingen en instellingen op het gebied van welzijn, sport, kunst en cultuur zijn ondersteund. Deze ondersteuning bestond uit een bijdrage in het exploitatietekort over het boekjaar 2021 en subsidie voor een éénmalig initiatief dan wel de mogelijkheid tot een subsidie voor innovatie en herstel.</p>

<p>Verminderen van eenzaamheid In Drechterland.</p>	<p>Samenwerking met maatschappelijke partners is tot uitvoer gekomen op het gebied van eenzaamheid met een plan van aanpak.</p> <p>We zijn gestart met het steunpunt eenzaamheid.</p>	<p>Het Plan van aanpak eenzaamheid is in 2022 ten uitvoer gebracht en is begin 2023 afgerond. De (eind) evaluatie wordt in 2023 opgesteld waarna gekeken wordt naar het vervolg.</p> <p>Er is ingezet op het vormen van een steunpunt eenzaamheid. Deze bestaat uit de twee onderdelen:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. triage (het ontvangen van signalen en het doorverwijzen naar geschikte hulp of ondersteuning; 2. coördinatie Netwerk eenzaamheid.
---	---	---

Regie op ons eigen leven

In onze gemeente maken inwoners tijdig afgewogen keuzes om zoveel mogelijk voorbereid te zijn op de toekomst en de regie op het eigen leven te kunnen behouden. En waar ondersteuning nodig is bij het maken van die keuzes, wordt deze geboden door de gemeente. De ondersteuning is zoveel mogelijk gericht op het bieden van (preventieve) tijdelijke hulp en handvatten, zodat er geen leunrelatie ontstaat en problemen waar mogelijk worden voorkomen. Het hebben van regie kan alleen als een persoon veerkrachtig, weerbaar en creatief is en ook zicht heeft op perspectief. Onze gemeente wordt gekenmerkt door inwoners die zelfstandig zijn en verantwoordelijkheid nemen. Alleen waar nodig wordt aanspraak gemaakt op individuele voorzieningen. Uitgangspunt is dat ook bij een ondersteuningsbehoefte de regie zoveel mogelijk bij de inwoner of zijn/haar directe omgeving zelf blijft.

Doelstelling	Wat hebben we bereikt?	Wat hebben we ervoor gedaan?
<p>Zelfredzame inwoners.</p>	<p>Aan iedereen die een aanvraag heeft gedaan voor een maatwerkvoorziening is gekeken hoe we de zelfredzaamheid kunnen bevorderen.</p>	<p>We hebben uitvoering gegeven aan de Wmo. Vanuit de Wmo zijn mensen geholpen bij de zelfredzaamheid door het inzetten van algemene voorzieningen (zoals, algemeen maatschappelijk werk, welzijnswerk, ondersteuning door een maatje etc.) en door het verstrekken van maatwerkvoorzieningen (zoals: huishoudelijke hulp, begeleiding, dagbesteding, een</p>

		vervoersmiddel, een woningaanpassing of de Regiotaxi).
Financiële problemen worden blijvend opgelost. We willen niet dat er bij inwoners (nieuwe) schulden ontstaan of dat deze groter worden.	<p>We hebben inwoners ondersteund bij financiële vraagstukken en zetten preventieve hulpverlening in om schulden te voorkomen.</p> <p>Totaal hebben 61 inwoners zich aangemeld voor hulp bij financiën. Dit zijn aanmeldingen voor schuldhulpverlening en budgetcoaching.</p> <p>We zagen een stijging in vragen voor budgethulp en hebben daarvoor uitbreiding van de formatie ingezet wat heeft geresulteerd in geen wachtlijst.</p> <p>In 2022 is een convenant gesloten met de woning corporatie de Woonschakel. Zij delen nu informatie met de gemeente over betalingsachterstanden van huurders ten behoeve van vroegsignalering van schulden.</p>	<p>Inwoners met financiële problemen worden onder andere geholpen door de budgetcoach van de gemeente.</p> <p>2. Er heeft tevens een financieel spreekuur plaatsgevonden op het Martinuscollege voor alle derde en vierde jaars leerlingen VMBO. Zij konden hier terecht met vragen over geld.</p> <p>3. Het inloopsprekuur van de gemeente waar mensen terecht kunnen zonder afspraak met vragen over geld is weer hervat na de Corona-periode.</p> <p>4. Er is een budgetcursus gegeven aan inwoners die meer willen leren over budgetteren.</p> <p>5. We hebben een energietoeslag ter waarde van € 1.300 toegekend aan inwoners met een laag inkomen.</p> <p>6. In 2022 hebben we een Geldkrant gemaakt die informatie biedt aan alle inwoners over besparen en waar hulp gevonden kan worden bij financiële problemen. De Geldkrant is begin 2023 uitgegeven.</p>
De hulpvragen van inwoners worden vroegtijdig passend en zorgvuldig benaderd zodat inwoners binnen hun mogelijkheden zelfstandig verder kunnen.	We zetten preventieve hulpverlening in om schulden te voorkomen. Dit hebben we samen met belangrijke signaleringpartijen gedaan zoals woningcorporaties en nutsbedrijven.	Na een melding van betalingsachterstanden heeft een gemeentelijke medewerker contact gezocht met deze inwoners om te kijken naar mogelijkheid om hulp tijdig en op maat te geven.

Kansen voor iedereen

Onze inwoners kunnen, op alle fronten, meedoen aan de samenleving: financieel, sociaal, fysiek, mentaal, sportief, cultureel, etc. De focus ligt daarbij altijd op iemands sterke kanten en niet de zwakke. Kwaliteiten, talenten en interesses worden benut en ontwikkeld. De sterke kanten worden zo benadrukt en gewaardeerd en waar nodig of gewenst wordt men geholpen om de minder sterke kanten te verbeteren. Op die manier is opgroeien, wonen en leven in de gemeente veilig, kansrijk, gezond en vitaal voor iedereen, omdat er sprake is van een positieve denkwijze over 'het zelf en de ander'.

Doelstelling	Wat hebben we bereikt?	Wat hebben we ervoor gedaan?
Geen huiselijk geweld en kindermishandeling.	De Uitvoeringsagenda 2021-2023 'Geweld hoort nergens thuis' is in augustus 2021 door de gemeenteraad vastgesteld.	In 2022 is bij het gebiedsteam een analyse afgenomen; deze heeft in beeld gebracht wat goed gaat en wat nog aandacht verdient op het gebied van huiselijk geweld en kindermishandeling. Op basis van deze analyse wordt een plan van aanpak opgesteld voor 2023.
Voorkomen en bestrijden van onderwijsachterstanden.	Samen met scholen is een plan gemaakt voor het bestrijden van ontwikkelingsachterstanden bij kinderen en jongeren als gevolg van Corona (NPO middelen).	De middelen in het kader van het Nationaal Programma Onderwijs (NPO) zijn regionaal ingezet op het voortgezet onderwijs. Hiermee is ingezet op uitbreiding van het jongerenwerk, schoolmaatschappelijk werk en GGZ expertise in het voortgezet onderwijs. Er is extra inzet geweest van taalklassen voor de opvang van vluchtelingen. De pilot buurtmoeder is gestart om niet-Nederlandse ouders extra te ondersteunen. We hebben via de maatschappelijke organisaties diverse activiteiten aangeboden die specifiek gericht zijn op het voorkomen van onderwijsachterstanden, zoals de projecten, Samenvoorlezen en Voorleespret.

		Via de vroeg- en voorschoolse educatie zijn extra projecten ingezet om taalachterstanden bij jonge kinderen in een vroeg stadium te voorkomen. Het consultatiebureau werkt hierin ook mee.
Statushouders benutten hun talenten in zowel werk als in de sociale activiteiten.	Alle inburgeringsvoorzieningen in het kader van de nieuwe Wet Inburgering zijn gereed. Het Regionaal Inburgeringsteam (RIT) van WerkSaam is in werking getreden en de inburgeringsconsulenten van de gemeente werken samen met WerkSaam aan de inburgering en het lokaal participeren van de inburgeraar.	Inburgeringsplichtige statushouders volgen een passende leerroute om in te burgeren. Dit betreft een route waarin taalverwerving, participatie en oriëntatie op arbeid op elkaar afgestemd zijn.
Laaggeletterdheid wordt zoveel mogelijk voorkomen.	Het voorkomen van laaggeletterdheid is een langdurig traject. Het blijkt lastig te zijn om inwoners, die Nederlands als moedertaal (NT1) hebben, te bereiken. Ook is geconstateerd dat het niet een kwestie is van herkennen van laaggeletterdheid en dan de laaggeletterde doorverwijzen. Tussen het herkennen laaggeletterdheid door instanties en het daadwerkelijk erkennen van de laaggeletterde dat ze hulp willen, gaat veel tijd zitten. Er is veel schaamte en ontkenning mee gemoeid. De cijfers van laaggeletterdheid nemen nog niet af.	Laaggeletterdheid richt zich op volwassenen. In 2022 is extra inzet gepleegd op basis van het regionale beleidskader die is vastgesteld in de raad in 2021. Het aanbod basisvaardigheden voor volwassenen in de regio is in beeld en beschikbaar voor alle aanbieders. De aanbieders werken met een cliëntvolgsysteem en kunnen inwoners met een vraag op het gebied van basisvaardigheden een passend aanbod doen. Via de Westfriesland Academie zijn de workshops Herkennen en Doorverwijzen aangeboden. Er worden activiteiten aangeboden die gericht zijn op digitale vaardigheden, zoals klik-

		<p>en tikcursussen, oefenen.nl.</p> <p>In de bibliotheek worden activiteiten aangeboden voor inwoners met Nederlands als tweede taal.</p> <p>In de bibliotheek worden activiteiten aangeboden voor inwoners met Nederlands als tweede taal.</p>
--	--	---

Indicatoren

Naam indicator	Eenheid	Bron	2019	2020	2021	2022
Banen	Aantal per 1.000 inwoners 15-64 jaar	LISA	401,6	399,6	396,3	n.b.
Jongeren met een delict voor de rechter	% 12 t/m 21 jarigen	Verwey Jonker Instituut - Kinderen in Tel	0	0	n.b.	n.b.
Kinderen in uitkeringsgezin	% kinderen tot 18 jaar	Verwey Jonker Instituut - Kinderen in Tel	3	3	4	n.b.
Werkloze jongeren	% 16 t/m 22 jarigen	Verwey Jonker Instituut - Kinderen in Tel	1	1	1	n.b.
Netto arbeidsparticipatie	% van de werkzame beroepsbevolking ten opzichte van de beroepsbevolking	CBS	71,4	71,4	72,7	73,7
Personen met een bijstandsuitkering	Aantal per 10.000 inwoners 18jr en ouder	CBS	140,8	202,8	176,1	n.b.
Lopende re-integratievoorzieningen	Aantal per 10.000 inwoners 15-65 jaar	CBS	232,4	243,4	n.b.	n.b.
Jongeren met jeugdhulp	% van alle jongeren t/m 18 jaar	CBS	9,6	8,6	n.b.	n.b.
Jongeren met jeugdbescherming	% van alle jongeren t/m 18 jaar	CBS	0,9	1,1	n.b.	n.b.
Jongeren met jeugdreclassering	% van alle jongeren van 12 tot 23 jaar	CBS	n.b.	n.b.	n.b.	n.b.
Cliënten met een maatwerkarrangement WMO	Aantal per 10.000 inwoners	GMSD	420	640	640	620
Absoluut verzuim	Aantal per 1.000 leerlingen	DUO	0	0	0	n.b.
Relatief verzuim	Aantal per 1.000 leerlingen	DUO	18	11	15	n.b.
Vroegtijdig schoolverlaters zonder startkwalificatie	% deelnemers aan het VO en MBO onderwijs	DUO	1,6	1,5	1,3	n.b.
Niet sporters	%	RIVM	n.b.	44,1	n.b.	n.b.

*N.B. - Deze gegevens zijn niet beschikbaar bij de bronhouder

Met wie hebben we samengewerkt?

Voor het programma Samenleving werken we samen met de volgende verbonden partijen:

- WerkSaam Westfriesland
- Gemeentelijke Gezondheidsdienst Hollands Noorden (GGD).

Deze verbonden partijen worden verder toegelicht in de paragraaf verbonden partijen.

Wat heeft het gekost?

	Primitieve begroting 2022	Begroting 2022	Werkelijk 2022
Totaal lasten	21.648	26.653	26.807
Totaal baten	3.883	5.015	8.540
Saldo van baten en lasten	-17.765	-21.638	-18.267
Toevoeging aan de reserves	3	3	35
Onttrekking aan de reserves	359	1.467	1.273
Resultaat	-17.409 Nadelig	-20.174 Nadelig	-17.029 Nadelig

Toelichting op afwijkingen

Toelichting afwijkingen JR2022 t.o.v. B2022 (>€ 20.000)	Bedrag	V/N
Lasten:		
Kapitaallasten		176 V
Bijdrage SED		-260 N
Overhevelingsbesluit		448 V
Doordecentralisatie Eenhoorn, Bijdragen Speciaal Onderwijs		36 V
OAB gelden		-89 N
NPO gelden		40 V
Peuterspeelzaalwerk		31 V
Leerlingenvervoer		36 V
Combinatiefunctionaris		30 V
Inburgering uitvoeringskosten		80 V
Collectief gehandicaptenvervoer		57 V
BUIG		279 V
TOZO		-52 N
Basiscapaciteit		-115 N
Team inzet		50 V
Schuldhelpverlening		29 V
Beschermd Wonen		60 V
Cliëntgebonden		179 V
Oekraïne		-1.423 N
Subsidieprogramma		157 V
Overige verschillen		97 V
Totaal lasten:		-154 N

Baten:	
OAB gelden	99 V
NPO gelden	-40 N
Combinatiefunctionaris	-30 N
Sportgebouwen	88 V
Streekbad	29 V
Spuk inburgering	-80 N
BUIG	-186 N
TOZO	52 V
Uitkering reserve MO/BW	215 V
Oekraïne	3.359 V
Overige verschillen	20 V
Totaal baten:	3.526 V
Totaal verschil	3.372 V

Lasten

Overhevelingen (€ 448.000 voordeel)

Betreft de volgende overhevelingen:

- Cofinanciering ventilatie en IHP	€ 49.000
- Coronamiddelen	€ 102.000
- Historische informatiebordjes	€ 9.000
- Inburgering	€ 40.000
- Beschikbaarheidsapplicatie	€ 20.000
- Team Inzet	€ 70.000
- Energietoeslag	€ 123.000
- Speelsterreinen	€ 35.000

Doordecentralisatie Eenhoorn, Bijdragen Speciaal Onderwijs (€ 36.000 voordeel)

Voor deze nevenvestiging was een doordecentralisatie van de gemeentelijke zorgplicht voor de huisvesting afgesproken. De hoogte van de doordecentralisatievergoeding was gebaseerd op de door de gemeente te ontvangen component in het gemeentefonds. Door het schoolbestuur is ervoor gekozen geen leerlingen te administreren op deze nevenvestiging, met als gevolg dat de component gemeentefonds nihil is. Met het schoolbestuur is afgesproken dat er geen sprake kan zijn van een gemeentelijke zorgplicht voor een locatie waar geen kinderen staan ingeschreven. Derhalve vervalt ook de doordecentralisatievergoeding.

Onderwijs achterstanden beleid (OAB) gelden (€ -89.000 nadeel)

Voor het bestrijden van onderwijsachterstanden ontvangt de gemeente een specifieke uitkering voor een periode van vier jaar. De fluctuatie in uitgaven wordt, via de balans, ten gunste of laste van deze uitkering gebracht.

NPO gelden (€ 40.000 voordeel)

Niet het gehele bedrag wat beschikbaar is gesteld vanuit het Nationaal Programma Onderwijs is in 2022 uitgegeven. Het niet uitgegeven deel kan in 2023 nog uitgegeven worden.

Peuterspeelzaalwerk (€ 31.000 voordeel)

Dit betreft het budget voor het reguliere peuterwerk. Doordat een deel van de kosten voor reguliere peuters betaald kan worden uit de OAB-middelen, blijft een deel van het reguliere budget onbenut

Leerlingenvervoer (€ 36.000 voordeel)

Het leerlingenvervoer is een open einde regeling. Voor 2022 is een lichte daling van het aantal leerlingen naar de verder weg gelegen scholen te zien. De facturatie van de vervoerder is gebaseerd op de NEA-index 2022. Dat betekent dat de kostenstijging van bv. brandstof in 2022 niet zijn opgenomen in de facturatie. Deze stijging wordt verwerkt in de NEA-index 2023.

Combinatiefunctionaris (€ 30.000 voordeel)

Er is minder subsidie betaald aan sportservice ad € 30.000, omdat gymleraren betaald worden door de scholen en geen onderdeel meer zijn van de subsidie. Hier staan ook geen baten tegenover.

Spuk inburgering (€ 80.000 voordeel)

Deze SPUK is om de inburgeringsvoorzieningen (onder ander taallessen) te betalen van inburgeraars die onder de nieuwe inburgeringswet (WI2021) vallen. Deze voorzieningen zijn ingekocht bij verschillende partijen. In 2022 waren er echter nog weinig inburgeraars die conform de nieuwe inburgeringswet gebruik moesten maken van deze voorzieningen. Dit omdat de instroom van deze groep pas medio 2022 op gang kwam. Voor die tijd waren het veelal inburgeraars die onder de oude wetgeving (WI2013) vielen en zelf verantwoordelijk waren voor hun inburgeringskosten. De kosten worden gemaakt in 2023.

Collectief gehandicaptenvervoer (€ 57.000 voordeel)

De nog te betalen compensatie 2021 voor het collectief gehandicaptenvervoer is lager dan verwacht.

BUIG (€ 279.000 voordeel)

Er wordt voor de begroting uitgegaan van de vastgestelde begroting van WerkSaam. Er zijn minder bijstandsuitkeringen dan verwacht verstrekt en is er een voordeel op de BUIG.

TOZO (€-52.000 nadeel)

De Tozo is per 1 oktober 2021 gestopt. Het Rijk heeft middelen beschikbaar gesteld voor de Tozo 2021. De kosten worden één op één gedekt door de inkomsten vanuit het Rijk (zie ook baten).

Basiscapaciteit (€ -115.000 nadeel)

De afrekening basiscapaciteit is opgenomen in het addendum bij de contractverleningen met Horizon (nu lhub). Hier is in de begroting geen rekening mee gehouden. Dit bedrag betreft de afrekening over 2021 en een voorschot over 2022. De definitieve afrekening over 2022 vindt plaats in het tweede kwartaal 2023.

Team inzet (€ 50.000 voordeel)

In 2022 heeft team Inzet een bedrag van € 150.000 gereserveerd om aanvullende diensten in te kunnen zetten. Met dit budget kon het team in het voorliggende veld de uitvoeringstaken uitbreiden. Het doel; een kwalitatieve verbetering van de uitvoering. Daarnaast zou worden aangetoond dat dit gereserveerde bedrag ook zou leiden tot een kostenbesparing op het jeugdhulpbudget.

Van het gereserveerde bedrag kan € 50.000 terugvloeien naar de algemene reserve. Er zijn een aantal oorzaken geweest waardoor het bedrag niet besteed is zoals verwacht;

- Door corona waren de activiteiten van organisaties / professionals nog altijd beperkt. Hierdoor hebben we de gewenste inzet niet uit kunnen voeren en hebben we onze inzet moeten aanpassen.
- Er zijn in 2022 een aantal projecten gestart, maar de financiële verplichtingen liggen deels in 2023.

Van het beschikbare budget van € 150.000 is € 70.000 overgeheveld naar 2023. Met het over te hevelen bedrag kan team Inzet tijdelijk de capaciteit uitbreiden. Dit is nodig, omdat er een aantal gezinnen zijn aangemeld waarbij de complexiteit zo groot is, dat intensieve gezinsondersteuning nodig is. Het gaat om gezinnen waarbij sprake is van structurele onveiligheid, huiselijk geweld en kindermishandeling. Team Inzet ziet mogelijkheden om dit zelf uit te voeren, maar alleen als er een tweede medewerker wordt toegevoegd aan deze gezinnen. Het vraagt om een flexibele, intensieve en vaak langdurige inzet gedurende meerdere dagen per week. Door hier vanuit team Inzet zelf ondersteuning in te bieden, kan opschaling naar specialistische zorg en/of jeugdbescherming voorkomen worden.

Schuldhulpverlening (€ 29.000 voordeel)

Er zijn minder aanvragen voor schuldhulpverlening geweest dan (landelijk) voorspeld. Daarnaast zijn de kosten voor de Geldkrant en de website voor jongeren die 18 worden pas begin 2023 gemaakt.

Beschermd Wonen (€ 60.000 voordeel)

De kosten worden grotendeels regionaal gemaakt en betaald uit regionale middelen.

Cliëntgebonden kosten (€ 179.000 voordeel)

Jeugd

Bij de Najaarsnota is een goede inschatting gemaakt van de nog te verwachten lasten door de stijging van relatief dure cliënten daarin mee te nemen. De begroting is zodanig bijgesteld dat er nu een relatief klein voordeel over blijft. De jaarrekening is gebaseerd op de huidige declaraties 2022 en de ontvangen productieverantwoordingen. De lasten van dure cliënten voor maatwerkarrangementen, vielen lager uit dan verwacht. Dit levert een voordeel op ten opzichte van de bijgestelde begroting 2022.

WMO

In de Kadernota is rekening gehouden met het Wmo voorspelmodel (stijging aantallen als gevolg van vergrijzing), daarnaast is rekening gehouden met de indexatie van het inkoopcontract van 3.27% in 2022. In de najaarsnota is de begroting 2022 opnieuw bijgesteld als gevolg van een verwachte stijging van het aantal cliënten mogelijk als gevolg van het inlopen van de achterstanden. De jaarrekening is gebaseerd op de huidige declaraties 2022 en de ontvangen productieverantwoordingen. Het aantal cliënten met een vervoersvoorziening laat een stabiele lijn zien. De verwachte stijging in het aantal cliënten met een vervoersvoorziening is uitgebleven.

Oekraïne (€-1.423 000 nadeel)

De bekostigingsregeling vanuit het Rijk is gedurende 2022 meermalen gewijzigd. In combinatie met de grote instroom ontheemden is het begroten van de kosten en de baten aan onzekerheden onderhevig. De baten betreffen een voorschot vanuit het Rijk waarvan de vaststelling in 2023 geschiedt. De opvang van ontheemden Oekraïners loopt door in 2023. Het is nog niet inzichtelijk welke aanvullende kosten bekostigd moeten worden. Denk aan kosten in het sociaal domein en de uiteindelijke afbouw van de getroffen woonvoorzieningen.

Subsidieprogramma (€ 157.000 voordeel)

Zie paragraaf subsidies

Baten

OAB gelden (€ 99.000 voordeel)

De hogere uitgaven worden via de balans gedekt uit de totale OAB-vergoeding voor de lopende vierjarenperiode.

NPO gelden (€ -40.000 nadeel)

Dit betreft het niet uitgegeven deel van de ontvangen gelden voor Nationaal Programma Onderwijs. Dit kan in 2023 worden uitgegeven.

Combinatiefunctionaris (€ -30.000 nadeel)

Er wordt geen bijdrage ontvangen voor de gymleraren van de scholen. Hiertegenover staan lagere uitgaven van € 30.000. Zie ook de toelichting bij de lasten.

Sportgebouwen (€ 88.000 voordeel)

Betreft de doorberekening van sportgebouwen aan onderwijs, welke niet begroot is. Dit wordt in de kadernota aangepast.

Streekbad (€ 29.000 voordeel)

In 2022 zijn er meer bezoekers geweest. Dit is gekomen wegens het mooie weer wat langdurig aanhield.

Daarnaast zijn er in 2022 ook meer abonnementen verkocht.

Spuk inburgering (€ -80.000 nadeel)

Deze SPUK is om de inburgeringsvoorzieningen (onder andere taallessen) te betalen van inburgeraars die onder de nieuwe inburgeringswet (WI2021) vallen. Deze voorzieningen zijn ingekocht bij verschillende partijen. In 2022 waren er echter nog weinig inburgeraars die conform de nieuwe inburgeringswet gebruik moesten maken van deze voorzieningen. Dit omdat de instroom van deze groep pas medio 2022 op gang kwam. Voor die tijd waren het veelal inburgeraars die onder de oude wetgeving (WI2013) vielen en zelf verantwoordelijk waren voor hun inburgeringskosten. De kosten worden dus gemaakt in 2023.

BUIG (€-186.000 nadeel)

Er wordt voor de begroting uitgegaan van de vastgestelde begroting van WerkSaam. Het Rijk heeft de BUIG gedurende het jaar naar beneden bijgesteld.

TOZO (€ 52.000 voordeel)

De TOZO is per 1 oktober 2021 gestopt. Het Rijk heeft middelen beschikbaar gesteld voor de Tozo 2021. De inkomsten vanuit het Rijk dekken één op één de kosten.

Uitkering reserve MO/BW (€ 215.000 voordeel)

Het saldo van de bestemmingsreserve bij gemeente Hoorn is afgebouwd naar 5%. Op 1 januari 2022 bedroeg de reserve €1,3 miljoen en dit bedrag is verdeeld en uitbetaald aan de regiogemeenten.

Oekraïne (€ 3.359.000 voordeel)

Zie tekst bij de lasten

Toelichting op mutaties reserves

Toelichting afwijkingen JR2022 t.o.v. B2022 (>€ 20.000)	Bedrag	V/N
Storting Reserve Kunst en Cultuur	-32	N
Onttrekking AR MFA Westwoud	-116	N
Onttrekking AR Stofmolen	-31	N
Onttrekking reserve afschrijvingslasten MFA Westwoud	-23	N
Onttrekking reserve Sociaal Domein (wachtlijden en lijsten jeugdzorg)	-22	N
Overige verschillen	-2	N
Totaal verschil	-226	N

Lasten

Storting reserve Kunst en Cultuur (€ -32.000 nadeel)

Het saldo van de geraamde uitgaven voor kunst en cultuur en de werkelijke uitgaven wordt gestort in de reserve Kunst en Cultuur (conform vastgestelde Nota Kunst en Cultuur). De omvang van de storting is pas bekend bij het opmaken van de jaarrekening.

Baten

Onttrekking Algemene Reserve MFA Westwoud (€ -116.000 nadeel)

Ter dekking van het eerste jaar van de afschrijvingslasten was aanvullend een extra onttrekking aan de Algemene Reserve geraamd. Het MFA Westwoud is nog niet gerealiseerd waardoor er ook nog geen afschrijvingslasten zijn ontstaan. De geraamde onttrekking heeft dus ook niet plaatsgevonden.

Onttrekking Algemene Reserve verkoop Stofmolen (€ -31.000 nadeel)

Vanwege de overdracht van de Stofmolen was voor het afboeken van de restant boekwaarde een bedrag van € 150.000 geraamd die zou worden onttrokken aan de Algemene Reserve. Bij het opmaken van de jaarrekening 2022 was er uiteindelijk nog sprake van een restant boekwaarde van € 119.000. Daardoor is er € 31.000 minder onttrokken aan de Algemene Reserve.

Onttrekking reserve afschrijvingslasten MFA Westwoud (€ -23.000 nadeel)

Ter dekking van een gedeelte van de afschrijvingslasten was een onttrekking aan de Reserve Afschrijvingslasten geraamd. Het MFA Westwoud is nog niet gerealiseerd waardoor er ook nog geen afschrijvingslasten zijn ontstaan. De geraamde onttrekking heeft dus ook niet plaatsgevonden.

Onttrekking reserve Sociaal Domein Wachttijden en lijsten Jeugdzorg (€ -22.000 nadeel)

Ter dekking van lasten in verband met de aanpak wachttijden en de wachtlijsten in de jeugdzorg was in de begroting een bedrag geraamd van € 65.000. In 2022 is hieraan € 43.000 uitgegeven waardoor niet de volledige onttrekking aan de reserve Sociaal Domein heeft plaatsgevonden.

Milieu

Portefeuillehouders: F. de Vos-Janssen en M. ten Have

Inleiding

Dit programma omvat de taakvelden:

- Afval
- Klimaat en Duurzaamheid
- Milieubeheer
- Riolering
- Begraafplaatsen

Wat hebben we bereikt en wat hebben we ervoor gedaan?

Maatschappelijk effect: Een goed en duurzaam leefklimaat

Beleidsambitie	Wat hebben we bereikt?	Wat hebben we ervoor gedaan?
Inwoners, ondernemers en maatschappelijke partners actief betrekken bij het verduurzamen van onze gemeente.	Een concept regionaal beleidskader voor zon- en windenergie op land.	Inwoners en stakeholders zijn betrokken bij het verder invullen van de zoekgebieden. Hiervoor zijn regionale beleidskaders voor zon- en windenergie op land opgesteld.
	Inwoners en ondernemers zijn geïnformeerd over de mogelijkheden voor verduurzamen.	Het duurzaam ondernemers loket is opgericht. Het Duurzaam Bouwloket heeft 1300 inwoners geholpen bij het verduurzamen van de woning
	De energierekening van kwetsbare huishoudens beter betaalbaar houden. Er zijn 1000 huishoudens geholpen met gratis energiebesparende maatregelen.	Voor de landelijke RREW (regeling reductie energieverbruik woningen) is een aanpak opgesteld en uitgevoerd om kleine verduurzamingsmaatregelen uit te kunnen voeren aan de woningen voor de kwetsbare huishoudens.
	Huurders en eigenaar-bewoners met maatwerkadvies helpen bij het verduurzamen.	Energiecoaches bezoeken sinds 2022 zowel huurders als eigenaar-bewoners om te adviseren rondom energiebesparing en verduurzamingsmaatregelen
Vormgeven aan de energietransitie	De SED-pilot voor het opstellen van het eerste wijkuitvoeringsplan heeft de landelijke PAW-subsidie (programma aardgas vrije wijken) en een provinciale subsidie verkregen. Er is een start gemaakt met het wijkuitvoeringsplan.	De subsidies zijn aangevraagd. Met de bewonersparticipatie is intensief contact gehouden en wordt regulier overlegd om het wijkuitvoeringsplan op te stellen

	De bewoners uit de wijk hebben zich inmiddels georganiseerd in een coöperatie.	
	De aanpak voor de gemeentelijke wijkaanpak is geactualiseerd.	Met de ambtelijke stakeholders is de wijkaanpak opnieuw bekeken om voor 2023 tot een start van de vervolgwijken te komen
Verduurzamen van eigen organisatie.	Een plan om het gemeentelijke vastgoed te verduurzamen	Het eerder opgestelde plan voor het in kaart brengen van de verduurzaming van het vastgoed is bijgesteld naar de in 2022 vastgestelde landelijke leidraad.
Optimale afvalinzameling.	Een juiste afweging tussen kosten, service en milieurendement.	Verdere uitwerking gegeven aan het recycleplan
Duurzame economie van grondstoffen.	Bijdrage leveren aan optimaal gebruik van grondstoffen en hulpbronnen.	Circulaire en duurzame economie onder de aandacht gebracht bij inkopers. Eveneens neemt Drechterland deel aan het circulaire uitvoeringsprogramma van duurzaam WF waarin projecten worden ondernomen met bedrijven en inwoners.
Vorbereiding op de consequenties van de Klimaatverandering. Voldoen aan doelstellingen Nationaal Deltaplan Ruimtelijke Adaptatie	We hebben stappen gezet klimaatadaptief inrichten en handelen te borgen in lijnorganisatie. Dit is nodig om de ambitie voor klimaatadaptie in 2050 te behalen.	De acties uit de uitvoeringsagenda voor 2022 zijn opgepakt. Eén van de belangrijkste resultaten is de realisatie van een regionaal inspiratieboek klimaatadaptatie en biodiversiteit openbare ruimte.
Voorkomen onaanvaardbare milieurisico's	De gecontroleerde bedrijven voldoen aan de milieuregels	Uitvoering gegeven aan de VTH-milieustrategie Goed opdrachtgeverschap OD NHN

Riolering

Beleidsambitie	Wat hebben we bereikt?	Wat hebben we ervoor gedaan?
Voldoen aan zorgtaken voor stedelijk afvalwater, hemelwater en grondwater	Doelmatig beheer en onderhoud om zo risicogestuurd te kunnen werken. Opstellen van actueel rioleringsplan.	Doelmatig beheer uitgevoerd volgens het gemeentelijkerioleringsplan (GRP) Actualiseren van nieuw Programma Stedelijk Water en Riolering (PSWR).

Begraafplaatsen

Beleidsambitie	Wat hebben we bereikt?	Wat hebben we ervoor gedaan?
De begraafplaatsen, op het vastgestelde basis kwaliteitsniveau brengen en houden.	De begraafplaatsen zijn op het vastgestelde niveau gebracht en onderhouden.	Regulier onderhoud.

Indicatoren

De cijfers over de CO2 uitstoot, energiebesparing en duurzame energieproductie per gemeente worden bepaald door het CBS. De totstandkoming van deze cijfers vergt enige tijd, waardoor de cijfers in de regel pas na twee jaar bekend worden. Daarom zijn geen indicatoren hiervoor in de begroting opgenomen. Zodra de cijfers bekend zijn worden deze opgenomen in de klimaatmonitor. Deze is te vinden via

<https://klimaatmonitor.databank.nl/dashboard/dashboard>

Verplichte indicatoren

Naam indicator	Eenheid	Bron	2019	2020	2021	2022
Omvang huishoudelijk restafval	Kg/inwoner	CBS	134	135	n.b.	n.b.
Hernieuwbare elektriciteit	%	RWS	13,3	18,7	n.b.	n.b.

*N.B. - Deze gegevens zijn niet beschikbaar bij de bronhouder

Met wie hebben we samengewerkt?

Voor het programma Milieu werken we samen met de volgende verbonden partijen:

- Afvalbeheer Westfriesland (ABWF)
- Omgevingsdienst Noord-Holland Noord (OD NHN).

Deze verbonden partijen worden verder toegelicht in de paragraaf verbonden partijen.

Wat heeft het gekost?

	Primitieve begroting 2022	Begroting 2022	Werkelijk 2022
Totaal lasten	4.682	5.094	4.758
Totaal baten	4.805	4.805	5.014
Saldo van baten en lasten	123	-289	256
Toevoeging aan de reserves	0	0	0
Onttrekking aan de reserves	0	145	2
Resultaat	123	-144	258
	Voordelig	Nadelig	Voordelig

Toelichting op afwijkingen

Toelichting afwijkingen JR2022 t.o.v. B2022 (>€ 20.000)	Bedrag	V/N
Lasten:		
Kapitaallasten	16	V
Bijdrage SED	-122	N
Riolering	-52	N
Afvalinzameling	265	V
Overhevelingsbesluit	220	V
Overige verschillen	9	V
Totaal lasten:	336	V
Baten:		
Riolering	113	V
Afvalinzameling	-34	N
Klimaat en duurzaamheid	92	V
Begraafplaats	37	V
Overige verschillen	0	V
Totaal baten:	208	V
Totaal verschil	544	V

Lasten

Riolering (€ 52.000 nadeel)

In verband met het opstellen van het Programma Stedelijk Water en Riolering is extra inhuur noodzakelijk gebleken. Ook zijn er extra onderhoudswerkzaamheden uitgevoerd; onder andere diverse rioolreparaties.

Afvalinzameling (€ 265.000 voordeel)

In 2022 is een teruggave uit de eindafrekening 2021 geboekt. Eveneens zijn minder kosten gemaakt voor het reguliere afvalbeheer omdat werd gewerkt aan nieuw afvalbeleid.

Daarnaast zijn de kosten en inkomsten op deze post mede afhankelijk van fluctuerende marktprijzen en vergoedingen van Nedvang.

Omdat er nog een aantal zaken uitgewerkt moesten worden voor het implementatieplan recycletarief, waaronder de tarifiering en het doelgroepenbeleid, en de besluitvorming omtrent deze onderwerpen vertraging heeft opgelopen door de bestuurswisseling in 2022 is het beschikbaar gestelde budget van € 110.000 niet benut.

Overhevelingsbesluit (€ 220.000 voordeel)

De volgende incidentele budgetten zijn niet besteed en worden overgeheveld naar 2023:

Klimaat en duurzaamheid € 203.000

Ruimtelijke klimaatadaptatie € 17.000

Baten

Riolering (€ 113.000 voordeel)

De tarieven worden jaarlijks vastgesteld op basis van de op dat moment bekende gegevens. Uit een controle op het bestand is gebleken dat een aantal percelen die wel zijn aangesloten op de riolering, nog niet werden betrokken in de rioolheffing.

Afvalinzameling (€ 34.000 nadeel)

De opbrengsten dit jaar zijn lager doordat er bij de begroting uitgegaan is van een groter aantal actuele woonhuisaansluitingen. Verder is de vergoeding van Nedvang lager.

Klimaat en duurzaamheid (€ 92.000 voordeel)

De inkomsten zijn van niet geraamde inkomsten. De verkregen middelen voor de Regeling Reductie Energiegebruik Woningen zijn wel benut. De verkregen middelen van de provincie NH betreft de uitgekeerde subsidie voor in 2021 uitgevoerde activiteiten uit het Regionale energiebesparingsprogramma particulier bestaande bouw 2018-2022 (WF). Hiervoor zijn onder andere de duurzame huizenroute, de isolatiecampagne voor de jaren 60/70 woningen en het energieloket uitgevoerd.

Begraafplaats (€ 37.000 voordeel)

Door een toename van het aantal begrafenissen en asbestemmingen zijn de opbrengsten bij de begraafplaats hoger dan geraamd.

Toelichting op mutaties reserves

Toelichting afwijkingen JR2022 t.o.v. B2022 (>€ 20.000)	Bedrag	V/N
Onttrekking AR pilot gasloos	-33	N
Onttrekking AR implementatie recycleplan	-110	N
Totaal verschil	-143	N

Baten

Onttrekking AR pilot gasloos (€ 33.000 nadeel)

De uitgaven zijn achtergebleven bij de raming. De onttrekking aan de reserve valt hierdoor lager uit.

Onttrekking AR implementatie recycleplan (€ 110.000 nadeel)

De uitgaven zijn achtergebleven bij de raming (zie verklaring bij lasten) De onttrekking aan de reserve valt hierdoor lager uit.

Volkshuisvesting en ruimtelijke ordening

Portefeuillehouder: M. ten Have

Inleiding

De vraag naar woningen is nog altijd onverminderd hoog. Hierdoor ontvangen wij veel initiatieven van inwoners en ontwikkelaars. Het is als bestuur niet alleen een uitdaging om al deze ontwikkelingen in samenhang met elkaar te duiden, we hebben ook een prioritering in woningbouwprojecten moeten bepalen. Enerzijds zodat we efficiënter onze ambtelijke organisatie kunnen inzetten, anderzijds om de overlast voor onze inwoners en ondernemers zoveel mogelijk te beperken en te spreiden.

Wat hebben we bereikt en wat hebben we ervoor gedaan?

Maatschappelijke opgaven: Verbeter de kwaliteit van de leefomgeving

Doelstelling	Wat hebben we bereikt?	Wat hebben we ervoor gedaan?
Het in toeristisch opzicht vervullen van een belangrijke positie binnen de historische driehoek .		
Vergroten van de bekendheid van het historisch belang van Drechterland.	De historische vereniging Suyder Cogge en Stichting Historisch Hoogkarspel Westwoud geven uitvoering aan het project historische informatiebordjes. Op 40 locaties binnen de gemeenten worden bordjes geplaatst met daarop historische informatie over de locatie, om zo de geschiedenis in het moderne landschap (her)kenbaar te maken	Op dit moment zijn beide organisaties bezig met de fysieke en inhoudelijke voorbereidingen van de bordjes. Het ontwerp van de bordjes is gemaakt. Ook zijn de locaties bepaald. Voor een aantal locaties in de openbare ruimte geldt dat er vergunning aangevraagd dient te worden.
Woningbouw voor alle doelgroepen en - zo mogelijk - in alle kernen.		
Invulling geven aan de woningbehoefte.	We voeren het woonprogramma Drechterland uit.	De door de raad vastgestelde uitgangspunten maken een onderdeel uit van het ambtiedocument voor Centrum-West Venhuizen. We werken regionaal samen voor woon-zorgconcepten
	Behoud van een open en landelijk karakter met behoud (cultuur-) historische lintbebouwing.	Toepassing blijven geven aan het tot op heden gevoerde beleid met betrekking tot ruimtelijke kwaliteit van de lintbebouwing.
	Centrum-West	In april 2022 is het Ambtiedocument vastgesteld. Samen met de ontwikkelaars wordt momenteel gewerkt aan de

	De Fruittuin	<p>ruimtelijke opzet van de nieuwe woonwijk. Om zoveel mogelijk rekening te houden met de behoeften en wensen van inwoners, omwonenden en andere belanghebbenden is een klankbordgroep samengesteld en een bewonersavond georganiseerd. Gelet op alle woningbouwontwikkelingen in Venhuizen is een verkeersonderzoek uitgevoerd.</p> <p>Voor het bouwplan op de locatie van het voormalige gemeentehuis in Venhuizen is een bestemmingsplan opgesteld en in procedure gebracht. Begin 2023 wordt deze ter vaststelling aangeboden aan de gemeenteraad. Met het plan worden 18 appartementen voor senioren en starters toegevoegd.</p>
Realiseren breed gedragen omgevingsvisie		
Implementatie Omgevingswet.	Voorbereidingen voor de inwerkingtreding van de Omgevingswet gaan door. De inwerkingtredingsdatum is naar verwachting 1 januari 2024.	We hebben onze medewerkers opgeleid. In 2023 en verder volgen verdiepende opleidingen. We hebben de nieuwe VTH applicatie RX.Mission in gebruik genomen. We hebben voor de raad een themabijeenkomst georganiseerd. We hebben een succesvolle marktconsultatie gehouden voor de aanbesteding van de omgevingsvisie en het omgevingsplan.
Vaststellen omgevingsvisie	Voorbereidingen van de Europese aanbesteding zijn gestart.	In 2023 gaan we een begin maken met het opstellen een gezamenlijke omgevingsvisie voor de drie SED-gemeenten. Daaropvolgend (vanaf 2025) kunnen we gaan

		werken aan gemeentebrede omgevingsplannen.
--	--	--

Verplichte indicatoren

Naam indicator	Eenheid	Bron	2019	2020	2021	2022
Gemiddelde WOZ waarde	Duizend euro	CBS	264	283	305	336
Nieuw gebouwde woningen	Aantal per 1.000 woningen	Basisregistratie adressen en gebouwen	11,1	4,7	4	16,2
Demografische druk	%	CBS	79,4	79,1	79,2	79,6
Gemeentelijke woonlasten eenpersoonshuishouden	In Euro's	COELO	679	681	702	787
Gemeentelijke woonlasten meerpersoonshuishouden	In Euro's	COELO	784	786	810	901

Met wie hebben we samengewerkt?

Voor het programma Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing werken we samen met de volgende verbonden partij:

- Archeologie Westfriese Gemeenten.
-

Deze verbonden partijen wordt verder toegelicht in de paragraaf verbonden partijen.

Wat heeft het gekost?

	Primitieve begroting 2022	Begroting 2022	Werkelijk 2022
Totaal lasten	1.325	2.052	1.764
Totaal baten	787	907	781
Saldo van baten en lasten	-538	-1.145	-983
Toevoeging aan de reserves	403	403	152
Onttrekking aan de reserves	0	20	222
Resultaat	-941	-1.528	-913
	Nadelig	Nadelig	Nadelig

Toelichting op afwijkingen

Toelichting afwijkingen JR2022 t.o.v. B2022 (>€ 20.000)	Bedrag	V/N
Lasten:		
Bijdrage SED	21	V
Overhevelingsbesluit	330	V
Plankosten	-26	N
Overige verschillen	-36	N
Totaal lasten:	289	V
Baten:		
Plankosten	35	V
Reigersborg Zuid V	-101	N
Kerkbuurt Wijdenes	-150	N
Leges bouwvergunningen	77	V
Overige verschillen	13	V
Totaal baten:	-126	N
Totaal verschil	163	V

Lasten

Overhevelingsbesluit (€ 330.000 voordeel)

De volgende incidentele budgetten zijn niet besteed en worden overgeheveld naar 2023:

Omgevingswet	€ 310.000
Woonprogramma	€ 20.000

Plankosten (€ 26.000 nadeel)

Er zijn meer uitgaven gedaan voor benodigde onderzoeken en adviezen voor (mogelijke) projecten die nog geen formele (vastgestelde grondexploitatie of voorbereidingsbudget) status hebben.

Baten

Plankosten (€ 35.000 voordeel)

De plankosten worden (deels) gedekt vanuit plankostenvergoedingen die de gemeente ontvangt vanuit het kostenverhaal/antérieure overeenkomsten van met name kleinere projecten. In 2022 zijn er meer projecten gestart.

Reigersborg Zuid V en Kerkbuurt Wijdenes (€ 251.000 nadeel)

Jaarlijks wordt het saldo van lasten en baten van grondexploitaties geactiveerd en verantwoord op de balans. Op deze wijze ontstaat op de balans een boekwaarde per project. Deze lasten en baten hebben dus in eerste instantie geen invloed op begroting en jaarrekening. De winstneming op een grondexploitatie is afhankelijk van het percentage van gereedheid van de grondexploitatie. Voor 2022 is hieruit naar voren gekomen dat de winstneming lager moest zijn dan vooraf geprognosticeerd.

Bouwleges (€ 77.000 voordeel)

De verwachte legesinkomsten uit kleine aanvragen zijn redelijk stabiel en die uit woningbouw te voorzien en bij te stellen. De legesopbrengsten uit grote bouwplannen door bedrijven (bouwkosten meer dan € 300.000) zijn bij de gemeente veelal onbekend en kunnen daarom voor grote verschillen in de legesopbrengsten zorgen. Afwijkingen (18% meer opbrengsten) kunnen zo ontstaan.

Toelichting op mutaties reserves

Toelichting afwijkingen JR2022 t.o.v. B2022 (>€ 20.000)	Bedrag	V/N
Storting AR Winstneming Kerkbuurt Wijdens	150	V
Storting AR Winstneming Reigersborg Zuid 5	101	V
Onttrekking AR Woonprogramma 2021-2025	-20	N
Onttrekking AR Verliesvoorziening Hemschool	72	V
Onttrekking AR Verliesvoorziening Dorpshuis Schellinkhout	150	V
Totaal verschil	453	V

Lasten

Storting Algemene Reserve Winstneming Kerkbuurt Wijdenes en Reigersborg Zuid 5 (€ 251.000 voordeel)

De winstneming in 2022 is op basis van de voorgeschreven methode lager dan vooraf ingeschat. Hierdoor heeft er een lagere storting plaatsgevonden in de Algemene Reserve

Baten

Onttrekking Algemene Reserve Woonprogramma 2021-2025 (€ -20.000 nadeel)

Door de noodzakelijke prioritering van taken op het beleidsveld wonen in 2022 is de organisatie niet toegekomen aan uitvoering van de betreffende zaken. De middelen zijn overgeheveld naar 2023. Als gevolg hiervan heeft er in 2022 ter dekking van deze lasten ook geen onttrekking plaatsgevonden aan de Algemene Reserve.

Onttrekking Algemene Reserve Verliesvoorziening Hemschool (€ 72.000 voordeel)

In 2022 heeft er een extra dotatie aan de verliesvoorziening Hemschool plaatsgevonden. Daar waar winsten ten gunste komen van de Algemene reserve, worden verliezen ten laste van de Algemene reserve gebracht.

Onttrekking Algemene Reserve Verliesvoorziening Dorpshuis Schellinkhout (€ 150.000 voordeel)

In 2022 heeft er een extra dotatie aan de verliesvoorziening Dorpshuis Schellinkhout plaatsgevonden. Daar waar winsten ten gunste komen van de Algemene reserve, worden verliezen ten laste van de Algemene reserve gebracht.

Algemene dekkingsmiddelen

Portefeuillehouder: F. de Vos-Janssen

Inleiding

In dit hoofdstuk lichten we de algemene dekkingsmiddelen toe. Dit zijn inkomsten die geen specifiek bestedingsdoel hebben. Voor een aantal dekkingsmiddelen verwijzen we voor een uitgebreidere toelichting naar andere onderdelen in deze jaarrekening.

Overzicht algemene dekkingsmiddelen

	Begroting primitief	Begroting na wijziging	Jaarrekening
Lokale heffingen	3.176	3.203	3.233
Gemeentefonds (algemene uitkering)	29.239	32.310	32.799
Dividenden en rente op obligaties	105	105	120
Grondexploitatie	432	432	284
Saldo financieringsfunctie	0	0	0
Totaal	32.952	36.050	36.435

Voor een toelichting op de lokale heffingen wordt verwezen naar paragraaf 1 Lokale heffingen.

Algemene uitkering en overige uitkeringen gemeentefonds

In de primaire begroting 2022 is uitgegaan van een algemene uitkering met een totale omvang van € 29.239.000. Bij de Najaarsnota 2021, Kadernota 2022-2026 en de Najaarsnota 2022 is de raming op basis van onder andere de mei en septembercirculaire bijgesteld tot een bedrag van € 32.310.000. Het uiteindelijke bedrag dat in 2021 ontvangen is als algemene uitkering bedraagt € 32.799.000, een positief verschil van € 489.000. Dit komt doordat bij de decembercirculaire van 2022 extra middelen zijn ontvangen voor compensatie energietoeslag (€289.000) en meerkosten Oekraïne (€ 84.000). Daarnaast is er nog sprake van een aantal kleinere bijstellingen die gezamenlijk €116.000 bedragen.

Met wie hebben we samengewerkt?

Voor het programma Algemene dekkingsmiddelen werken we samen met de volgende verbonden partijen:

- Alliander NV
- NV Bank Nederlandsche Gemeenten (BNG).

Deze verbonden partijen worden verder toegelicht in de paragraaf verbonden partijen.

Wat heeft het gekost?

	Primitieve begroting 2022	Begroting 2022	Werkelijk 2022
Totaal lasten	404	429	466
Totaal baten	32.684	35.785	36.405
Saldo van baten en lasten	32.280	35.356	35.939
Toevoeging aan de reserves	0	0	0
Onttrekking aan de reserves	317	352	322
Resultaat	32.597	35.708	36.261
	Voordelig	Voordelig	Voordelig

Toelichting op afwijkingen

Toelichting afwijkingen JR2022 t.o.v. B2022 (>€ 20.000)	Bedrag	V/N
Lasten:		
Bijdrage SED		25 V
Vennootschapsbelasting 2022		-41 N
Overige verschillen		-21 N
Totaal lasten:		-37 N
Baten:		
Algemene uitkering Gemeentefonds		489 V
Toeristenbelasting		29 V
SPUK Sport		25 V
Vennootschapsbelasting 2021		62 V
Overige verschillen		15 V
Totaal baten:		620 V
Totaal verschil		583 V

Lasten

Vennootschapsbelasting 2022 (€ -41.000 nadeel)

Voor 2022 is een voorlopige aangifte aangevraagd voor een bedrag van € 41.000. De definitieve aangifte 2022 zal begin 2024 worden ingediend.

Baten

Algemene uitkering Gemeentefonds (€ 489.000 voordeel)

Dit voordeel is ontstaan doordat bij de decembercirculaire van 2022 extra middelen zijn ontvangen voor compensatie energietoeslag (€289.000) en meerkosten Oekraïne (€ 84.000). Daarnaast is er nog sprake van een aantal kleinere bijstellingen die gezamenlijk €116.000 bedragen.

Toeristenbelasting (€ 29.000 voordeel)

De begrotingswijziging in de najaarsnota heeft betrekking op de arbeidsmigranten die nog niet in de heffing zijn betrokken. De raming voor de overige toeristen was achteraf gezien te voorzichtig.

SPUK Sport (€ 25.000 voordeel)

In 2022 is een hogere vergoeding ontvangen vanuit de regeling specifieke uitkering stimulering sport. Deze regeling dient ter vervanging van het recht op BTW aftrek op sportaccommodaties.

Vennootschapsbelasting 2021 (€ 62.000 voordeel)

De aangifte 2021 is in april 2023 ingediend. In 2021 is er een verlies gemaakt en dit verlies wordt verrekend met de betaalde belasting over het jaar 2020. Nog te ontvangen voor het jaar 2021 € 62.000.

Toelichting op mutaties reserves

Toelichting afwijkingen JR2022 t.o.v. B2022 (>€ 20.000)	Bedrag	V/N
Onttrekking reserve Vitale Dorpen	-35	N
Overige verschillen	5	V
Totaal verschil	-30	N

Baten

Onttrekking reserve Vitale Dorpen (€ - 35.000 nadeel)

In het project Vitale dorpen was een bedrag van € 35.000 opgenomen voor onvoorziene zaken. In 2022 is hierop geen beroep gedaan. De hier tegenover staande onttrekking aan de Reserve Vitale dorpen hoefde daardoor ook niet plaats te vinden.

Overhead

Inleiding

Overhead moet centraal begroot en verantwoord worden in de begroting en jaarstukken. Onder overhead wordt verstaan het geheel van functies gericht op de sturing en ondersteuning van de medewerkers in het primaire proces. Enkele voorbeelden zijn: leidinggevendend primair proces, communicatie, juridische zaken, bestuurszaken, bestuursondersteuning, facilitaire zaken, ICT, huisvesting en financiën, toezicht en controle op de eigen organisatie.

Uitgangspunt is dat kosten zoveel mogelijk direct worden toegerekend aan de betreffende taken/activiteiten. In het BBV worden baten en lasten van algemene overhead niet meer onder de afzonderlijke beleidsprogramma's geregistreerd maar centraal onder een afzonderlijk taakveld.

Juridische Zaken

Bezwaarschriften

In 2022 is het aantal bezwaarschriften ten opzichte van 2021 gestegen van 91 in 2021 naar 99 in 2022.

Het aantal bezwaarzaken voor het domein Samenleving is ten opzichte van 2021 meer dan verdubbeld. Met name het aantal bezwaarschriften over bijzondere bijstand is fors toegenomen. Bij het domein Samenleving is het aantal aanvragen om bijzondere bijstand in 2022 ten opzichte van 2021 met 154,3% gestegen. Van die aanvragen zag 66,7% op de energietoeslag. Die stijging heeft geleid tot een toename van het aantal bezwaarschriften over bijzondere bijstand. Dat aantal is meer dan verviervoudigd. Van die bezwaren zag 60,9% op de energietoeslag.

Het aantal bezwaarzaken voor het domein Ruimte is ten opzichte van 2021 met 14,5% gedaald. Dat aantal was in 2021 ten opzichte van 2020 met 49% toegenomen en in 2020 ten opzichte van 2019 met 142,9% gestegen. In 2022 is het aantal bezwaarschriften over omgevingsvergunningen voor het domein Ruimte gedaald van 47 in 2021 naar 37 in 2022. Bij het domein Ruimte is het aantal aanvragen in 2022 ten opzichte van 2021 met bijna 15% gedaald. Het aantal verleende vergunningen is met bijna 20% gedaald. In 2021, 2020 en 2019 was het aantal bezwaarschriften over omgevingsvergunningen verdubbeld. In die jaren waren er meer vergunningen verleend.

We hebben het afgelopen jaar tijdelijk extern meer senioriteit in huis kunnen halen. Daarbij is mede ingezet op het lerend effect en de ontwikkeling van de eigen medewerkers. Dit heeft bijgedragen aan de verdere professionalisering van de bezwaarafhandeling. De extra inzet is niet structureel.

Beroepszaken

Het aantal afgehandelde beroepszaken is gestegen van 13 in 2021 naar 23 in 2022. Van de 23 beroepen zijn er 13 ingetrokken. Dat is 56,5%. In 2021 was dat 30,8%.

Ingebrekestellingen

Het aantal ingebrekestellingen is gestegen van 10 in 2021 naar 13 in 2022. De toename van het aantal aanvragen om bijzondere bijstand bij het domein Samenleving heeft niet geleid tot een stijging van het aantal ingebrekestellingen voor dat domein. Dat aantal is in 2022 ten opzichte van 2021 gedaald van 3 in 2021 naar 2 in 2022.

Klachten

Het aantal klachten is gehalveerd. We zien een stijging van de vraag om een formele klachtafhandeling waarbij de volledige klachtenprocedure moet worden doorlopen. Dat zien we ook bij de andere gemeenten.

Communicatie

We zetten diverse communicatiemiddelen in om inwoners en ondernemers te bereiken. In 2022 hebben we de digitale communicatiemiddelen verder ontwikkeld. Begin 2022 hebben we voor de website de B-status bereikt op het gebied van digitale toegankelijkheid. We voldoen met de nieuwe website aan de standaard voor websites van overheidsinstanties (toegankelijkheidsnorm WCAG 2.1, niveau A + AA). Naast het nieuws en de informatie over projecten gebruiken we de website als communicatiemiddel voor crises, zoals de opvang van vluchtelingen uit Oekraïne.

Social media

In 2022 hebben we de sociale media breed ingezet. We plaatsen vaker berichten via Instagram. Daarnaast zetten we de sociale media ook in voor campagnes, zoals voor de gemeenteraadverkiezing en het Integraal Veiligheidsplan. Door de inzet van sociale media willen wij meer zichtbaarheid, interactie en bereik realiseren.

Participatie

Nu de coronabeperkingen zijn opgeheven combineren we de fysieke bijeenkomsten voor participatie met de mogelijkheden die het online platform samen.drechterland.nl biedt. Op deze manier kunnen inwoners ook na een bewonersbijeenkomst nog online reageren, verslagen terugvinden en het vervolg van het participatietraject volgen. Inmiddels hebben we voor vier projecten online participatie ingezet. We zetten deze werkwijze bij meerdere projecten voort en willen zo de onlinemogelijkheden vergroten om inwoners te betrekken en mee te laten denken bij het opstellen van beleid.

Wat heeft het gekost?

	Primitieve begroting 2022	Begroting 2022	Werkelijk 2022
Totaal lasten	6.724	7.215	6.414
Totaal baten	961	1.039	1.209
Saldo van baten en lasten	-5.763	-6.176	-5.205
Toevoeging aan de reserves	0	0	0
Onttrekking aan de reserves	0	0	0
Resultaat	-5.763	-6.176	-5.205
	Nadelig	Nadelig	Nadelig

Overhead

	<i>Lasten</i>	<i>Baten</i>
Overhead	4.429	
Huisvesting	642	262
ICT DeSom	945	896
Ondersteuning organisatie	146	
Communicatie	28	
Juridische Zaken	38	
Algemene kosten bedrijfsvoering	160	12
Werkplaats	26	39
Totaal Overhead	6.414	1.209

Toelichting op afwijkingen

Toelichting afwijkingen JR2022 t.o.v. B2022 (>€ 20.000)	Bedrag	V/N
Lasten:		
Kapitaallasten	0	V
Bijdrage SED	848	V
Huisvesting gemeentehuis	-77	N
Wet open overheid	45	V
Bijdrage DeSom	-29	N
Overige verschillen	14	V
Totaal lasten:	802	V
Baten:		
Huisvesting gemeentehuis	135	V
Bijdrage DeSom	26	V
Overige verschillen	9	V
Totaal baten:	170	V
Totaal verschil	972	v

Lasten

Huisvesting gemeentehuis (- € 77.000 nadeel)

In de sleutelbijdrage SED is bij het opstarten van de SED rekening gehouden met een doorbelasting van huisvestingskosten aan SED voor een bedrag van € 75.000. De werkelijke doorbelasting van huisvestingskosten bedraagt in 2022 € 210.000. Het verschil wordt gedeeltelijk via de bijdrage SED en gedeeltelijk via een onderlinge verrekening met Stede Broec en Enkhuizen weer bij Drechterland gelegd. Alhoewel hier niet zichtbaar bedraagt het totale nadeel voor de huisvestingskosten € 135.000. Dit nadeel komt overeen met het totale voordeel op de doorberekening van de huisvestingskosten aan SED (zie ook baten).

Wet open overheid (€ 45.000 voordeel)

In 2022 zijn veel activiteiten uitgevoerd voor de start van de Woo, echter de meeste implementatie-acties zullen in 2023 plaatsvinden. Het resterende budget is overgeheveld naar 2023.

Bijdrage DeSom (- € 29.000 nadeel)

De kosten voor SSC Desom zijn in 2022 hoger uitgevallen doordat de uiteindelijke vastgestelde begroting van SSC DeSom afweek ten opzichte van de opgenomen raming. Daarnaast is er sprake van kostprijsverhogende BTW waar in de begroting nog geen rekening mee was gehouden.

Baten

Huisvesting gemeentehuis (€ 135.000 voordeel)

In de sleutelbijdrage SED is bij het opstarten van de SED rekening gehouden met een doorbelasting van huisvestingskosten aan SED voor een bedrag van € 75.000. De werkelijke doorbelasting van huisvestingskosten bedraagt in 2022 € 210.000.

Bijdrage SSC DeSom (€ 26.000 voordeel)

De hogere bijdrage aan SSC DeSom wordt voor 95% doorgerekend aan de SED organisatie.

Vennootschapsbelasting

Voor de berekening van de vennootschapsbelasting is onderzocht bij welke activiteiten opbrengsten van derden worden ontvangen en of de activiteiten mogelijk te kwalificeren zijn als ondernemingsactiviteiten. Naast de grondexploitaties worden op de overige activiteiten geen winst gemaakt.

Grondexploitaties

Gemeente Drechterland heeft in 2020 met de belastingdienst een vaststellingsovereenkomst afgesloten voor de waardebeoordeling van de grondvoorraad die wordt aangehouden voor grondexploitatie ten behoeve van de openingsbalans en de toerekening van rente aan deze grondexploitatie. Inmiddels zijn de belastingaangiften voor 2016 tm 2021 ingediend waarbij rekening wordt gehouden met deze VSO.

Voor de aangifte 2020 is in 2022 de voorlopige aanslag van € 89.000 opgelegd en betaald. De aangifte 2021 is in april 2023 ingediend. In 2021 is er een verlies gemaakt en dit verlies wordt verrekend met de betaalde belasting over het jaar 2020. Nog te ontvangen voor het jaar 2021 is € 62.000. Voor 2022 is een voorlopige aangifte aangevraagd voor een bedrag van € 41.000 te betalen belasting. De definitieve aangifte 2022 zal begin 2024 worden ingediend

Onvoorzien

Het bedrag aan onvoorzien is bepaald op € 1 euro per inwoner. Voor 2022 is het bedrag voor onvoorzien vastgesteld op € 19.500. Gedurende het jaar zijn er geen besluiten genomen die ten laste van het budget onvoorzien zijn gekomen.

Onvoorzien (* € 1.000)

Omschrijving	Saldo	Raadsbesluit
Primitieve begroting 2022	20	1-11-2021
Totaal	20	

Paragrafen

Lokale heffingen

Inleiding

In de Gemeentewet en in enkele bijzondere wetten is geregeld welke lokale heffingen de gemeente aan inwoners en bedrijven mag opleggen. De raad heeft bepaald dat in 2020 de volgende heffingen daadwerkelijk worden geheven in Drechterland:

- Belastingen waarvan de opbrengst vrij besteedbaar is. Hiertoe behoren de onroerendezaakbelastingen (OZB), forensenbelasting en toeristenbelasting.
- Belastingen om kosten mee te verhalen: de heffingen en rechten. De opbrengst is niet vrij besteedbaar maar is gerelateerd aan de betreffende gemeentelijke zorgplicht of specifieke dienstverlening. Hiertoe behoren de rioolheffing, afvalstoffenheffing, secretarieleges, begrafenisrechten, marktgeden en pachtsommen kermissen.

De paragraaf lokale heffingen bevat op grond van artikel 10 BBV ten minste:

- de geraamde inkomsten;
- het beleid ten aanzien van lokale heffingen;
- een overzicht op hoofdlijnen van de diverse heffingen, waarin inzichtelijk wordt gemaakt hoe bij de berekening van tarieven van heffingen, die hoogstens kostendekkend mogen zijn, wordt bewerkstelligd dat de geraamde baten de ter zake geraamde lasten niet overschrijden, wat de beleidsuitgangspunten zijn die ten grondslag liggen aan deze berekeningen en hoe deze uitgangspunten bij de tariefstelling worden gehanteerd;
- een aanduiding van de lokale lastendruk;
- een beschrijving van het kwijtscheldingsbeleid.
-

Overzicht lokale heffingen

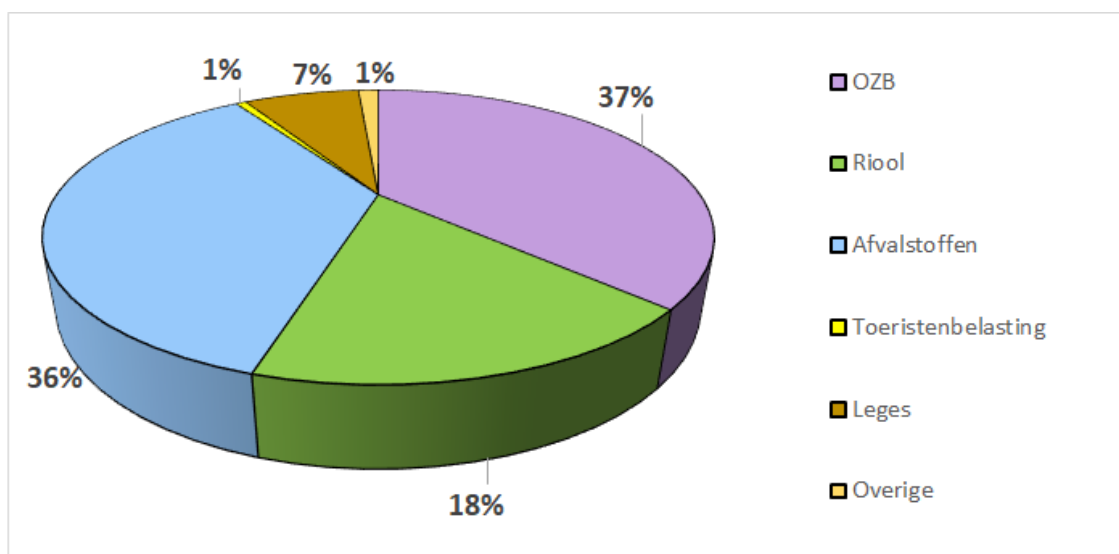
In de onderstaande tabel is een overzicht opgenomen van de heffingen en de verwachte opbrengsten in de begroting 2022 en de daadwerkelijke inkomsten.

Belastingen	Begroting 2022	Werkelijk 2022
Onroerendezaakbelastingen op woningen (eigenaren)	2.379	2.380
Onroerendezaakbelastingen op niet-woningen (eigenaren)	473	473
Onroerendezaakbelastingen op niet-woningen (gebruikers)	297	293
Forensenbelasting	20	22
Toeristenbelasting	35	64
Totaal	3.203	3.233

Heffingen	Begroting 2022	Werkelijk 2022
Secretarieleges	207	255
Leges omgevingsvergunningen	417	494
Begrafenisrechten	35	68
Rioolheffing	1.496	1.606
Afvalstoffenheffing	3.077	3.060
Staangelden markten	7	5
Pachtsommen kermissen	20	22
Overige heffingen	46	74
	5.305	5.584

Het totaal aan belastingen en heffingen bedraagt circa € 8,8 miljoen. Onderstaande grafiek laat de verdeling van de opbrengsten uit de belastingen en heffingen voor 2022 zien:

Beleid ten aanzien van lokale heffingen

Onroerendezaakbelasting (OZB)

De OZB wordt geheven van onroerende zaken die binnen de gemeente zijn gelegen, te weten een gebruikersbelasting en eigenarenbelasting op niet-woningen (dit zijn vooral kantoor- en bedrijfspanden) en een eigenarenbelasting op woningen. Voor 2022 heeft de gemeenteraad de volgende tarieven vastgesteld:

Tarieven OZB heffing	2021	2022
OZB woning eigenaar	0,0820%	0,0838%
OZB niet-woning eigenaar	0,1550%	0,1618%
OZB niet-woning gebruiker	0,1251%	0,1306%

De berekening van de OZB-tarieven wordt gedaan aan de hand van de door de raad goedgekeurde methode. De tarieven voor de onroerendezaakbelastingen (OZB) worden berekend naar een percentage van de WOZ-waarde van het onroerend goed in de gemeente. Bij het bepalen van dit tarief wordt een relatie gelegd met de waardeontwikkeling van het onroerend goed. Ten opzichte van 2021 zijn de OZB opbrengsten met 3% (exclusief inflatiecorrectie) uitgebreid.

Toeristenbelasting

Deze belasting wordt geheven naar het aantal overnachtingen. Het tarief bedraagt in 2022 € 1,50 per overnachting. Arbeidsmigranten zijn nog niet in de Toeristenbelasting betrokken.

Tarieven Toeristenbelasting	2021	2022
Per persoon per nacht	€ 1,11	€ 1,50

Forensenbelasting

Forensenbelasting wordt geheven van degene die voor zichzelf of voor zijn gezin meer dan 90 dagen per jaar een gemeubileerde woning beschikbaar houdt zonder in de gemeente hoofdverblijf te hebben. Onder gemeubileerde woningen vallen ook zomerhuisjes, chalets en caravans. Het tarief voor de forensenbelasting is voor 2022 vastgesteld op € 253,- per woning per jaar.

Tarieven Woonforensenbelasting	2021	2022
Per object	€ 249,00	€ 253,00

Rioolheffing

De rioolheffing wordt geheven van de eigenaar van een eigendom van waaruit afvalwater direct of indirect op de gemeentelijke riolering wordt afgevoerd. De uitgangspunten voor de heffing zijn volledige kostendekking op basis van het vastgesteld Gemeentelijk rioleringsplan. Voor 2022 is het basistarief berekend op € 171,35.

De rioolheffing mag maximaal 100% kostendekkend opgelegd worden. Het percentage kostendekkendheid is in 2022 100%.

Hieronder vindt u een overzicht met betrekking tot de kostendekkendheid van de riolering:

Bedragen * 1.000 Euro

	2022
Kosten riolering	1.299
Inkomsten riolering excl. heffingen	2
Netto kosten riolering	1.297
Toe te rekenen kosten:	
Overhead	123
BTW	186
Totale kosten	1.606
Opbrengsten heffingen	1.606
Dekking	100%

Afvalstoffenheffing

De tarieven voor de afvalstoffenheffing zijn afhankelijk van de kosten die de Huisvuilcentrale (HVC) te Alkmaar aan de gemeente in rekening brengt. Met HVC is overeengekomen dat de kostprijs per huishouden met een jaarlijkse indexering wordt aangepast voor de tariefstelling op lokaal niveau. In het kader van kostendekkendheid worden aan de afvalkosten de kosten van administratie en inning (de zogenaamde perceptiekosten) toegevoegd. Tevens wordt rekening gehouden met de doorwerking van het BTW-compensatiefonds.

De tarieven voor de afvalstoffenheffing zijn in 2022 met 5,4 % gestegen voor eenpersoonshuishoudens en met 5,6% voor meerpersoonshuishoudens en bedragen respectievelijk € 294,35 en € 408,29.

Afvalstoffenheffing mag maximaal 100% kostendekkend opgelegd worden. Het percentage kostendekkendheid is in 2022 97%.

Hieronder vindt u een overzicht met betrekking tot de kostendekkendheid van de afvalstoffenheffing:

Bedragen * 1.000 Euro

	2022
Kosten afvalinzameling	2.594
Inkomsten afvalinzameling excl. heffingen	136
Netto kosten afvalinzameling	2.458
Toe te rekenen kosten:	
Overhead	84
BTW	520
Overige toe te rekenen kosten	81
Totale kosten	3.143
Opbrengsten heffingen	3.060
Dekking	97%

Leges

Leges zijn betalingen aan de gemeente waar een individueel aanwijsbare tegenprestatie van die gemeente tegenover staat. Het gaat om een bedrag dat betaald moet worden aan de gemeente voor het gebruik van haar diensten of producten. De leges worden geheven van de aanvrager van de dienst dan wel van degene ten behoeve van wie de dienst is verleend.

De leges mogen per titel maximaal 100% kostendekkend zijn. Hieronder vindt u een overzicht met betrekking tot de kostendekkendheid van de leges:

Titel 1 Algemene dienstverlening		Lasten	Baten	Dekking
hoofdstuk 1	Burgerlijke stand	43	24	55%
hoofdstuk 2	Reisdocumenten	145	125	86%
hoofdstuk 3	Rijbewijs	91	75	83%
hoofdstuk 4	Verstrekingen uit de basisregistratie personen	4	2	51%
hoofdstuk 9	Overige publiekszaken	5	5	84%
hoofdstuk 17	Kinderopvang	0	3	0%
hoofdstuk 18	AVOI	22	13	62%
hoofdstuk 19	Verkeer en Vervoer	18	4	21%
hoofdstuk 21	Diversen	0	0	61%
Kostendekking Titel 1		328	251	77%

Titel 2 Fysieke leefomgeving / omgevingsvergunning		Lasten	Baten	Dekking
hoofdstuk 2	Vooroverleg/ beoordeling conceptaanvraag	6	4	67%
hoofdstuk 3	Omgevingsvergunning	581	517	89%
hoofdstuk 5	Teruggaaf	0	-21	0%
hoofdstuk 7	Wijziging omgevingsvergunning als gevolg van wijziging project	0	0	19%
Kostendekking Titel 2		587	500	85%

Titel 3 Europese dienstenrichtlijn		Lasten	Baten	Dekking
hoofdstuk 1	Horeca	13	6	43%
hoofdstuk 7	In titel niet benoemde vergunningen, ontheffingen of andere beschikking	17	2	14%
Kostendekking Titel 3		30	8	27%

Recapitulatie Titel 1,2 en 3		Lasten	Baten	Dekking
Kostendekkendheid Titel 1		328	251	77%
Kostendekkendheid Titel 2		587	500	85%
Kostendekkendheid Titel 3		30	8	27%
Kostendekkendheid totale tarieventabel		945	759	80%

Begraaf- en grafrechten

Grafrechten worden geheven voor het gebruik van de begraafplaats en voor door de gemeente verleende diensten in verband met de begraafplaats. Daarbij mogen de baten niet hoger zijn dan de kosten. Het tarief mag maximaal 100% kostendekkend zijn.

Markten en kermissen

De staangelden voor markten zijn lager dan de raming die hiervoor is opgenomen. De kermisgelden zijn hoger dan de raming.

Een aanduiding van de lokale lastendruk

Het Centrum voor Onderzoek van de Economie van de Lagere Overheden (Coelo) heeft de cijfers van de gemeentelijke belastingdruk voor 2022 bekend gemaakt. Tot de gemeentelijke woonlasten worden gerekend de bedragen die huishoudens betalen aan OZB, afvalstoffenheffing en rioolheffing. In 2022 betalen huishoudens meer aan gemeente, provincie en waterschap dan in 2021. Een huishouden met een eigen woning betaalt dit jaar gemiddeld 1.486 euro, 2,9 procent meer dan vorig jaar. Huurders zijn in 2022 gemiddeld 893 euro kwijt aan lokale lasten, 1,9 procent meer dan vorig jaar.

Onderstaande tabel laat zien wat de gemiddelde bruto woonlasten van huurders in de omringende gemeenten zijn. De gemeente met de laagste gemiddelde lastendruk in onze regio staat op nummer één in de rangorde.

Woonlasten per huishouden

Rangorde	Gemeente	Bruto Woonlasten		Bruto Woonlasten	
		één persoonshuishouden		meer persoonshuishouden	
		2021	2022	2021	2022
1	Koggenland	€ 608	€ 675	€ 692	€ 772
2	Hoorn	€ 623	€ 775	€ 702	€ 867
3	Enkhuizen	€ 707	€ 802	€ 832	€ 882
4	Drechterland	€ 716	€ 787	€ 801	€ 901
5	Medemblik	€ 702	€ 800	€ 810	€ 905
6	Stede Broec	€ 800	€ 865	€ 922	€ 994
7	Opmeer	€ 874	€ 1.012	€ 977	€ 1.123

Bron: Atlas Coelo - atlas van de lokale lasten, bijlage 3 woonlasten per gemeente

Conclusie

Op basis van de aangegeven cijfers zijn de woonlasten voor gezinnen in Drechterland in 2022 gestegen met ruim 12%. Uit deze cijfers blijkt dat de gemeente Drechterland voor deze regio een gemiddelde lastendruk kent en iets boven het Nederlandse gemiddelde zit met gemiddelde woonlasten voor een meerpersoonshuishouden van € 901.

Kwijtschelding

Als een belastingplichtige niet of over te weinig financiële middelen beschikt om de belastingaanslag te voldoen, dan kan onder bepaalde voorwaarden aan deze belastingplichtige kwijtschelding worden verleend.

Systematiek kwijtscheldingsberekening

Voor beantwoording van de vraag of een belastingschuldige voor gehele of gedeeltelijke kwijtschelding in aanmerking komt, vindt een vermogens- en een inkomenstoets plaats. Met de vermogenstoets wordt bekeken of er op het moment van de aanvraag voldoende middelen (bezittingen) aanwezig zijn om de openstaande belastingschuld te betalen. Zijn deze middelen aanwezig, dan wordt geen kwijtschelding verleend. Ontbreken deze middelen of zijn deze onvoldoende, dan wordt met de inkomenstoets gekeken of er in de nabije toekomst alsnog betalingscapaciteit zal ontstaan waaruit de belastingschuld kan worden voldaan.

Samenwerkingsverband

De gemeente heeft voor de behandeling van kwijtscheldingsverzoeken een samenwerkingsverband gesloten met het Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier (HHNK). Indien iemand in aanmerking wil komen of denkt te komen voor kwijtschelding van gemeentelijke heffingen of waterschapsbelastingen, dan kan volstaan worden met het indienen van een kwijtscheldingsverzoek bij een van deze twee organisaties. De organisatie waar het verzoek wordt ingediend, zorgt ervoor dat het verzoek ook bij de andere organisatie wordt behandeld.

Wat kan worden kwijtgescholden?

De gecombineerde belastingaanslag (OZB, afvalstoffenheffing en rioolheffing) komt in aanmerking voor kwijtschelding.

Hoogte kwijtschelding

In 2022 is voor € 60.000 (in 2021 voor € 59.000) aan kwijtschelding verleend.

Weerstandsvermogen en risicobeheersing

Inleiding

Het weerstandsvermogen is de mate waarin de gemeente in staat is om de gevolgen van risico's op te vangen zonder dat het beleid of de uitvoering daarvan in gevaar komt. Het weerstandsvermogen is afhankelijk van de beschikbare en de benodigde weerstandscapaciteit (hoeveel middelen zijn er nodig om alle risico's op te kunnen vangen). Beide komen in het vervolg van deze paragraaf aan de orde.

De paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing bevat op grond van artikel 11 BBV ten minste:

- een inventarisatie van de weerstandscapaciteit;
- een inventarisatie van de risico's;
- het beleid omtrent de weerstandscapaciteit en de risico's;
- een kengetal voor de:
  - netto schuldquote
  - netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen
  - solvabiliteitsratio
  - grondexploitatie
  - structurele exploitatieruimte
  - belastingcapaciteit
  - een beoordeling van de onderlinge verhouding tussen de kengetallen in relatie tot de financiële positie.

Beschikbare weerstandscapaciteit

De beschikbare weerstandscapaciteit geeft aan hoeveel middelen beschikbaar zijn om eventuele risico's op te kunnen vangen. De volgende onderdelen maken deel uit van de beschikbare weerstandscapaciteit:

- de onbenutte belastingcapaciteit;
- onvoorzien;
- de vrij aanwendbare reserves;
- stille reserves.

	2022	
Berekening weerstandscapaciteit		
<i>Onbenutte belastingcapaciteit</i>	2.567	
<i>Onvoorzien</i>	20	
Totale weerstandscapaciteit (exploitatie)	<hr/>	2.586
<i>Weerstandsvermogen</i>		
Vrij aanwendbare reserves	5.910	
Stille reserves	426	
Subtotaal	<hr/>	6.336
Totale weerstandscapaciteit		<hr/> 8.922

Onbenutte belastingcapaciteit

De belastingcapaciteit geeft inzicht in de mate waarin bij een financiële tegenvaller deze in het volgende begrotingsjaar kan worden opgevangen of dat er ruimte is voor nieuw beleid. Wanneer het berekende gemiddelde OZB-tarief voor de gemeente lager is dan het percentage voor toelating tot artikel 12, dan is er in principe sprake van een onbenutte belastingcapaciteit. In navolgende berekening is bij benadering aangegeven welke opbrengst deze verhoging genereert. Er is voor gekozen het verschil in percentages te vermenigvuldigen met de WOZ-waarde van de woningen + de WOZ-waarde van de niet-woningen.

OZB-percentages van de Woz-waarde voor toelating art.12	0,1800%
Werkelijk gewogen % Woz-waarde gemeente	0,0948%
Verschil	0,0852%
Onbenutte belastingcapaciteit	2.567

Onvoorzien

De post onvoorzien bedraagt per 31 december 2022 € 20.000.

Vrij aanwendbare reserves

Onder de vrij aanwendbare reserves vallen de algemene reserve en de bestemmingsreserves waarvan de bestemming kan worden gewijzigd zodat deze kunnen worden ingezet voor onverwachte financiële tegenvallers.

De stand van de vrij aanwendbare reserves bedraagt per 31 december 2022 € 5.909.000.

Stille reserves

Stille reserves hebben te maken met activa die te laag of tegen nul zijn gewaardeerd. De stille reserves maken alleen deel uit van de beschikbare weerstandscapaciteit als de betrokken activa op korte termijn (binnen 1 jaar) verkoopbaar zijn, verkoop van de stille reserves niet leidt tot een gat in de gemeentebegroting en verkoop de taakuitoefening van de gemeente niet aantast.

De volgende objecten kunnen tot de stille reserves worden gerekend:

- Garagebox aan de Dahliastraat te Hoogkarspel	€ 11.000
- Woning Dorpsweg 104 te Schellinkhout	€ 415.000
Totaal	€ 426.000

Risicomanagement

Aanleiding en achtergrond

De risico's voor de gemeente Drechterland zijn in kaart gebracht. Door inzicht in de risico's is de gemeente in staat om op verantwoorde wijze besluiten te nemen zodat de risico's nu en de risico's gerelateerd aan toekomstige ontwikkelingen in verhouding staan tot de vermogenspositie van de gemeente.

Niet alle risico's laten zich financieel vertalen. Er zijn diverse risico's die geen directe financiële gevolgen hebben, bijvoorbeeld imagoschade. In deze paragraaf ligt de nadruk op de financiële risico's omdat aan de hand daarvan het weerstandsvermogen wordt bepaald.

Risico's

Volgens de toelichting op artikel 11 BBV zijn de risico's die relevant zijn voor het weerstandsvermogen de risico's die niet anderszins te ondervangen zijn. Reguliere risico's, risico's die zich regelmatig voordoen en die veelal vrij goed meetbaar zijn, maken geen deel uit van de risico's in de paragraaf weerstandsvermogen. Hiervoor zijn immers verzekeringen afgesloten of voorzieningen voor gevormd.

De risico's worden tweemaal per jaar geïnventariseerd met alle verantwoordelijke afdelingshoofden, teamleiders en specialisten. In de gemeentelijke jaarstukken van 2022 zijn 13 risico's opgenomen. De bedrijfsvoeringsrisico's zijn risico's voor de SED organisatie.

Om een risico te kunnen analyseren en beoordelen bepalen we de kans op het risico (percentage waarschijnlijkheid) en de gevolgen van het risico (impact) voor de organisatie.

De kansberekening wordt onderverdeeld in vijf niveaus. Deze kunnen als volgt worden uitgelegd:

Klasse	Kans	Percentage
1	< of 1x per 10 jaar	10%
2	1x per 5-10 jaar	30%
3	1x per 2-5 jaar	50%
4	1x per 1-2 jaar	70%
5	1x per jaar of >	90%

De klassen van impact zijn als volgt:

Klasse impact

5	=	> € 500.000
4	=	> € 100.000 < € 500.000
3	=	> € 50.000 < € 100.000
2	=	> € 25.000 < € 50.000
1	=	< € 25.000
0	=	Geen geldgevolgen

Door de kans en impact in klassen te verdelen wordt aan beide een score toebedeeld. Op basis van deze scores wordt een statistische berekening gemaakt van de benodigde weerstandscapaciteit. In de beleidsnota is bepaald dat alleen de risico's met een score van 15 of hoger (score =kans*impact) worden gepresenteerd. Risico's met een score lager dan 15 zijn onderaan in de tabel opgenomen onder 'overige risico's'.

De onderstaande tabel bevat een overzicht van de risico's die na toepassing van de beheersmaatregelen een financieel risico laten zien en waarvoor geen voorziening of reserve voor is opgenomen. Alleen risico's met een score van 15 of hoger worden apart genoemd in de tabel om focus te houden op de risico's die substantieel van aard zijn.

Onderwerp	Volledige beschrijving risico	Genomen beheersmaatregel(en)	Bedrag impact	Kans op optreden	Impact	Bedrag x kans
Aansprakelijkheid	Aansprakelijkheid openbare buitenruimte door incidenten in de buitenruimte (bijvoorbeeld loszittende tegels, loshangende takken, onjuiste bebording, slechte staat van onderhoud, etc.), waardoor een beroep wordt gedaan op het eigen risico. Daarnaast is er sprake van verschillende ziekten en plagen in het openbaar groen welke niet begroot is.	Er zijn vastgestelde beheerplannen voor Wegen, Groen, Riolering, Kunstwerken, Water, Beschoeiing en de speelvoorzieningen. Voor plaagdienstbestrijden wordt gewerkt om hier ook een beleid voor te maken.	€ 100.000	4	4	€ 70.000
Onrechtmatigheid	Financieel risico, omdat de gemeenten financieel garant staan voor de GR SED.	Opnemen in de paragraaf verbonden partijen in de begroting en de jaarrekening van de gemeenten. Gedurende het jaar rapporteren door middel van kwartaalrapportages en bespreken in AB	€ 150.000	4	4	€ 105.000
WMO	Overschrijding op de open einde regeling Wmo door een stijging van het aantal Wmo-meldingen.	Goede monitoring op de budgetten en het aantal aanvragen.	€ 136.000	4	4	€ 95.200
Jeugdzorg	Overschrijding op de open einde regeling Jeugdzorg, rekening houdend met het in control komen van jeugdzorgaanbieders. Verder is er een specifiek risico t.a.v. de JeugdzorgPlus. Gezien de afbouw van gesloten naar open jeugdhulp i.c.m. het beschikbaar houden van bedden voor gesloten jeugdhulp is de basiscapaciteit onderdeel van het huidige contract.	Goede monitoring op de budgetten en het aantal aanvragen.	€ 100.000	4	4	€ 70.000
Gronden	Voor grondexploitaties worden project specifieke en algemene (conjuncturele) risico's geïdentificeerd en gekwantificeerd.		€ 617.527	3	5	€ 308.763
			Overige risico's	€	994.000	
			SED risico doorbelasting	€	443.058	
			Totaal benodigde weerstandscapaciteit	€	2.086.021	

De bedrijfsvoering risico's, opgenomen onder de SED organisatie, zijn financieel door de verdeelsleutel (begroting 2022) bepaald en opgenomen onder het weerstandsvermogen van de gemeente Drechterland voor € 443.058. Voor de SED organisatie zijn deze risico's (3) opgenomen :

- Datalekken en Cybercrime
- Bezettingsprobleem structurele formatie door krapte op de arbeidsmarkt
- Het onvoldoende beschikbaar hebben van juridische kennis op afdelingen

In 2022 hebben zich geen significante problemen voorgedaan. De opgesomde risico's uit de risicoparagraaf van de begroting 2022 hebben niet geleid tot een beroep op de algemene reserve.

De beschikbare weerstandscapaciteit is € 8.921.000 en de maximale benodigde weerstandscapaciteit is € 1.877.419 (= 90% * € 2.086.021). Het ratio weerstandsvermogen is 4,8. Op basis van de door ons uitgevoerde risico-inventarisatie, de weerstandsratio van 4,8 en het beeld van onze meerjarenbegroting is het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Drechterland van mening dat de normale bedrijfsvoering financieel kan worden voortgezet.

Om het weerstandsvermogen te beoordelen heeft het Nederlands Adviesbureau Risicomanagement (NAR) in samenwerking met de universiteit Twente een normtabel ontwikkeld. Ons weerstandsvermogen krijgt als waardering 'uitstekend'.

Waarderingscijfer	Ratio	Betekenis
A	>2,0	Uitstekend
B	1,4 – 2,0	Ruim voldoende
C	1,0 – 1,4	Voldoende
D	0,8 – 1,0	Matig
E	0,6 – 0,8	Onvoldoende
F	<0,6	Ruim onvoldoende

Financiële kengetallen en toelichting kengetallen

Om de financiële positie van de gemeente inzichtelijker te maken schrijft het rijk een verplichte basisset van vijf financiële kengetallen voor. Kengetallen zijn getallen die de verhouding uitdrukken tussen bepaalde onderdelen van de begroting of de balans en kunnen helpen bij de beoordeling van de financiële positie van de gemeente.

De opgenomen kengetallen maken inzichtelijk over hoeveel financiële ruimte de gemeente beschikt om structurele en incidentele lasten te kunnen dekken of opvangen. Ze geven inzicht in de financiële wend- en weerbaarheid. De kengetallen moeten daarbij in samenhang en in onderlinge verhouding beoordeeld worden.

Onderstaande tabel geeft de berekende kengetallen van Drechterland weer.

Jaar 2022	Verloop van de kengetallen		
	Jaarrekening 2021	Begroting 2022	Jaarrekening 2022
Kengetallen:			
1 netto schuldquote			
a. zonder correctie doorgeleende gelden	4%	50%	-9%
b. met correctie doorgeleende gelden	-6%	37%	-20%
2 solvabiliteitsratio	53%	40%	55%
3 grondexploitatie	-6%	-2%	-8%
4 structurele exploitatieruimte	0%	2%	5%
5 belastingcapaciteit	104%	100%	100%

Bij de beoordeling van de kengetallen maken we gebruik van zogeheten ‘signaleringswaarden’ die afkomstig zijn uit onder meer de stresstest voor gemeenten en die door meerdere gemeenten worden gehanteerd. In de tabel hieronder is te zien welke waarden bij welke categorie (A, B of C) behoren. Wij zullen de kengetallen opnemen en indelen in onderstaande drie categorieën waarbij categorie A het minst risicovol is en categorie C het meest.

Specificering kengetal naar categorie	Cat. A	Cat. B	Cat. C
1. Netto schuldquote:			
a. zonder correctie doorgeleende gelden	< 90%	90 - 130 %	> 130 %
b. met correctie doorgeleende gelden	< 90%	90 - 130 %	> 130 %
2. Solvabiliteitsratio	> 50%	20 - 50 %	< 20%
3. Grondexploitatie	< 20%	20 - 35 %	> 35%
4. Structurele exploitatieruimte	> 0%		0 < 0 %
5. Belastingcapaciteit	< 95 %	95 - 105 %	> 105 %

Netto schuldquote

De netto schuldquote weerspiegelt het niveau van de schuldenlast van de gemeente ten opzichte van de eigen middelen. De netto schuldquote geeft een indicatie van de druk van de rentelasten en de aflossingen op de exploitatie en zegt het meest over de financiële vermogenspositie van de gemeente. De netto schuldquote geeft aan of een gemeente investeringsruimte heeft of juist op haar tellen moet passen. Het kengetal wordt berekend door het totaal van de geleende gelden weer te geven als percentage van de totale baten. Hoe lager het percentage des te gunstiger en minder risicovol.

Toelichting percentages

De netto schuldquote van een gemeente ligt meestal tussen de 0% en 90% (bron: ministerie van BZK). Bij een hogere netto schuldquote is de gemeenteschuld relatief hoog. Als de netto schuldquote boven de 130% uitkomt, dan bevindt de gemeente zich in de gevarezone. De genoemde percentages zijn grove vuistregels. Drechterland heeft een netto schuldquote van -9% in 2022. Dit impliceert dat de gemeente een lage schuldenlast heeft.

Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen

Omdat bij leningen onzekerheid kan bestaan of ze allemaal worden terugbetaald, wordt dit kengetal zowel berekend inclusief als exclusief de doorgeleende gelden. Zo wordt duidelijk wat het aandeel van de verstrekte leningen in de exploitatie is en wat dit betekent voor de schuldenlast. Hoe lager dit percentage, hoe beter.

Toelichting percentages

De netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen bedraagt -20%. Drechterland zit ruim onder de signaleringswaarde van categorie A. Het getal impliceert dat de gemeente goed in staat is om de rentelasten en de aflossingen te voldoen.

De solvabiliteitsratio

Dit kengetal geeft inzicht in de mate waarin de gemeente in staat is aan haar financiële verplichtingen te voldoen. Onder de solvabiliteitsratio wordt verstaan het eigen vermogen als percentage van het balanstotaal. Het eigen vermogen van een gemeente bestaat uit de reserves en het resultaat uit het overzicht van baten en lasten. Het gemiddelde voor alle gemeenten is circa 40% (bron: CBS). Hoe hoger dit percentage is, hoe gunstiger dit is voor de financiële weerbaarheid van de gemeente. Dit cijfer geeft dus een soort toekomstvisie weer.

Toelichting percentages

De solvabiliteitsratio van Drechterland ligt met een percentage van 55% boven het gemiddelde van 40% en is dan ook goed te noemen.

Kengetal grondexploitatie

In de crisisjaren is gebleken dat de grondexploitatie forse impact kan hebben op de financiële positie van een gemeente. De boekwaarde van de voorraden is van belang omdat deze moet worden terugverdiend bij verkoop. De accountant beoordeelt ieder jaar of de gronden tegen een actuele waarde op de balans zijn opgenomen.

Het kengetal grondexploitatie geeft aan hoe groot de grondpositie (de waarde van de grond) is ten opzichte van de totale (geraamde) baten en is een indicatie van het risico. Naarmate de inkomsten verder in de toekomst liggen, brengt dit meer rentekosten en risico's met zich mee. Een grondexploitatie van 35% of hoger wordt als zeer risicovol beschouwd (bron: ministerie van BZK). Hoe lager het percentage, des te geringer het risico.

Toelichting percentages

Drechterland zit met haar kengetal op -8% in 2022. Dit komt omdat er sprake is van een credit stand van de grondexploitaties. In de komende jaren zullen er meer kosten worden gemaakt binnen de grondexploitaties (bouwrijp en woonrijp maken).

Structurele exploitatieruimte

Dit kengetal is van belang om te kunnen beoordelen welke structurele ruimte een gemeente heeft om de eigen lasten te dragen, of welke structurele stijging van de baten of structurele daling van de lasten daarvoor nodig is. Voor de beoordeling van het structurele en reële evenwicht van de begroting wordt een onderscheid gemaakt tussen structurele en incidentele lasten. Wanneer het percentage negatief is, betekent het dat het structurele deel van de begroting onvoldoende ruimte biedt om de lasten te blijven dragen. Een positief percentage betekent dat de structurele baten toereikend zijn om de structurele lasten te dekken.

De structurele exploitatieruimte wordt bepaald door het saldo van de structurele baten en lasten en het saldo van de structurele onttrekkingen en toevoegingen aan reserves gedeeld door de totale baten en uitgedrukt in een percentage.

Toelichting percentages

Dit percentage is in Drechterland voor 2021 5%. De structurele lasten zijn lager dan de structurele baten.

Belastingcapaciteit: Woonlasten meerpersoonshuishoudens

De belastingcapaciteit geeft inzicht hoe de belastingdruk zich verhoudt ten opzichte van het landelijk gemiddelde. De ruimte die een gemeente heeft om haar belastingen te verhogen om bijvoorbeeld opgetreden risico's op te vangen wordt vaak gerelateerd aan de totale woonlasten. Onder de woonlasten worden verstaan de OZB, de rioolheffing en de reinigingsheffing voor een woning met gemiddelde WOZ-waarde in die gemeente. Een belastingcapaciteit van 100% is nagenoeg gelijk aan het landelijk gemiddelde van het laatst bekende begrotingsjaar. Een lage belastingcapaciteit houdt in dat de gemeente nog ruimte heeft om structurele baten te genereren.

Toelichting percentages

De gemeentelijke tarieven zijn nagenoeg gelijk aan de landelijke tarieven.

Samenhang kengetallen

De gemeente Drechterland heeft ten opzichte van de VNG-norm een lage schuldpositie. Dit komt doordat Drechterland weinig leningen heeft. De solvabiliteitsratio is goed en de structurele exploitatieruimte is in 2022 5% wat wil zeggen dat de structurele lasten lager zijn dan de structurele baten.

Het weerstandsvermogen van de gemeente Drechterland is voldoende om financiële tegenvallers op te vangen. Op basis van de vijf kengetallen kan de conclusie getrokken worden dat er geen maatregelen genomen hoeven te worden.

Onderhoud kapitaalgoederen

Beleidsverantwoording

De gemeente heeft het eigendom en beheer van de openbare ruimte. De openbare ruimte is voor een ieder toegankelijk en speelt een belangrijke rol in het publieke leven. In de openbare ruimte zijn voorzieningen aanwezig zoals verhardingen, groen, verlichting, water en civiele kunstwerken. Deze voorzieningen hebben een grote invloed op de leefbaarheid en belevingskwaliteit van de openbare ruimte. Ze zijn van groot belang voor inwoners, ondernemers en bezoekers. Het in stand houden van deze voorzieningen is een van de kerntaken van de gemeente.

De gemeente streeft naar een betaalbare, functionele, veilige en duurzame openbare ruimte. In 2018 zijn de financiële consequenties van de kapitaalgoederen door de gemeenteraad voor het beheer van de openbare ruimte vastgesteld: de openbare ruimte wordt degelijk en voldoende onderhouden. Over het algemeen is het heel veilig en schoon met uitzonderingen van het centrum van Hoogkarspel. Hier is sprake van een plus: goed, mooi en comfortabel. De openbare ruimte wordt daar goed onderhouden; het is er vrijwel geheel schoon en netjes. Op basis van de financiële consequenties zijn in 2018 door het college de beheerplannen vastgesteld.

In het kader van de ombuigingen is besloten het onderhoudsniveau te verlagen naar C-niveau (laag). De afgelopen jaren is gebleken dat door het verlengen van het groeiseizoen de afgesproken beeldkwaliteit niet werd gehaald en feitelijk al op C-niveau werd onderhouden. Het onderhoudsniveau van gazons en de onkruidbestrijding in beplanting wordt hiermee geconsolideerd.

Financiële consequenties

De volgende tabel laat zien welke middelen in 2022 zijn gereserveerd voor het dagelijks en groot onderhoud van de kapitaalgoederen.

Onderdeel	Omschrijving	Primitieve begroting	Begroting na wijziging	Rekening	verschil
Wegen	Dagelijks onderhoud	435	435	437	-2
	Groot onderhoud	214	214	258	-44
Openbare verlichting	Dagelijks onderhoud	62	62	87	-25
	Groot onderhoud	69	69	14	55
Openbaar groen	Dagelijks onderhoud	706	757	863	-106
<u>Voorzieningen</u>					
Bruggen	Dagelijks onderhoud	41	41	3	38
	Storting voorziening	18	18	18	0
	Aanwending voorziening	31	31	51	-20
Waterwegen	Dagelijks onderhoud	25	21	39	-18
	Storting voorziening	0	155	155	0
	Aanwending voorziening	17	0	0	0
Riolering	Dagelijks onderhoud	166	166	309	-142
	Storting voorziening	147	147	173	-26
Begraafplaatsen	Dagelijks onderhoud	7	7	13	-6
	Storting voorziening	44	44	48	-4
Gebouwen	Dagelijks onderhoud	138	152	222	-70

Storting voorziening	179	179	179	0
Aanwending voorziening	225	225	116	109

Stand van zaken kapitaalgoederen

Wegen

Op basis van de technische wegeninspectie 2021 blijkt dat het areaal wat wegen betreft niet voldoet aan het kwaliteitsniveau. De voorgaande inspectie die in 2016 is uitgevoerd heeft onvoldoende inzicht gegeven over de staat van onderhoud van het areaal. Hieruit is gebleken dat de inspectie niet geheel volgens de CROW-norm is uitgevoerd.

Dit betekent dat een deel van de wegen niet voldoet aan het kwaliteitskader zoals is opgenomen in het Beleidsplan 'Beheren op beeldkwaliteit 2012'. Het Beleidsplan is in 2012 door de raad vastgesteld met als uitgangspunt dat de beeldkwaliteit voldoet aan de CROW-norm 'B' (basis, met een + in het centrum van Hoogkarspel). Om de veiligheid van de wegen te waarborgen, schadeclaims en kapitaalvernietiging te voorkomen waren de beschikbare middelen in 2021 niet toereikend om te voldoen aan het kwaliteitskader.

In 2022 is er extra budget beschikbaar gekomen om deze achterstand weg te werken over een periode van vijf jaar.

In de tweede helft van 2022 is gestopt met asfaltwerkzaamheden voor de grotere werken aangezien de gecontracteerde aannemer niet kon voldoen aan de gestelde eisen qua asfalt-samenstelling.

In 2023 wordt een nieuw asfaltbestek op de markt gebracht door middel van een aanbesteding. Deze aanbesteding zal met aangescherpte criteria op de markt worden gebracht.

Hieruit komt een nieuwe aannemer naar voren die voldoet aan de gestelde criteria door het aanleveren van bewijsstukken van opgeleverde werken waaruit blijkt dat zij voldoen aan de door ons geldende normen.

Riolering

De beheertaken van de riolering is op peil gebracht met het aanstellen van een nieuw team. Hierdoor lopen we in en krijgen we zicht op de te nemen maatregelen om het functioneren van de riolering te waarborgen. De ontstane achterstanden, van de verwerking van revisiegegevens, zijn verder ingehaald. Dit heeft geresulteerd in een nieuw rioleringsplan, het Programma Stedelijk Water en Riolering (PSWR), welke voor twee jaar is vastgesteld.

Water

De overdracht van het beheer en onderhoud van het stedelijk watersysteem aan het Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier heeft plaatsgevonden. Daartoe is in 2022 de overeenkomst ondertekend.

Onderdeel van deze overeenkomst is dat het Hoogheemraadschap het resterende achterstallig onderhoud wegwerkt in 2023.

Groen

Op basis van vier metingen kan gezegd worden dat de totale kwaliteit uit komt op een B-niveau. De grotere groengebieden scoren een lager C-niveau. Dit komt overeen met het afgesproken kwaliteitsniveau.

Wat opvalt is dat de verzorgende onderdelen zoals de onkruidbestrijding in beplanting en op de verharding uit komen op een D-niveau.

Verzorgende onderdelen maken onderdeel uit van de totale kwaliteitsmeting. Ondanks de D-score, kan worden gesteld dat het algemene onderhoud voldoet aan het gevraagde onderhoudsniveau B.

Groentechnisch gezien voldoet de beplanting in het algemeen ruimschoots aan de kwaliteitsnormen.

De voorjaarsstorm 2022 heeft veel schade veroorzaakt in het bomenbestand. Diverse bomen zijn verloren gegaan of beschadigd. De verloren gegane bomen worden in 2023 vervangen. Het ingezette maabeleid uit 2021 begint zichtbaar een positief effect te hebben op de biodiversiteit.

Spelen

Er is geen sprake van achterstallig onderhoud.

De speelvoorzieningen zijn veilig en voldoen aan de daaraan gestelde kwaliteitseisen.

Voor de speelterreinen aan de Kosterij te Venhuizen, Amaryllislaan te Hoogkarspel is enige vertraging opgetreden met betrekking tot het plaatsen van speeltoestellen. De opdracht is reeds verleend. Uitvoering is in kwartaal 1 van 2023.

Enige vertraging in het renoveren of herinrichten van speelterreinen heeft geen nadelige gevolgen voor de technische kwaliteitseisen (heel en veilig). Wel willen we periodiek de speelwaarde van speelvoorzieningen verbeteren zodat ze ook aantrekkelijk blijven voor de kinderen.

Gebouwen

Het gemeentelijk vastgoed voldoet aan de daaraan gestelde kwaliteitseisen, conditieniveau 3 (redelijk). Hieraan is in 2022 voldaan met uitvoering van het meerjarenonderhoudsprogramma. Er zijn slechts enkele specifieke uitzonderingen waar het gaat om panden die onderdeel zijn van een ontwikkeling of in afwachting zijn van verdere plannen in de nabije toekomst. In het vastgoedbestand van de gemeente heeft één mutatie plaatsgevonden, te weten de verkoop van de Stofmolen te Wijdenes.

Bruggen

In het gemeentelijke areaal zijn aandachtspunten de houten fiets- en voetgangersbruggen, waarvan de onderbouw extra wordt geïnspecteerd. Van een klein aantal van deze houten bruggen is achterstand ontstaan in de vervanging van de antisliplagen. Deze achterstand wordt in 2023 weggewerkt.

Beschoeiingen

Er is een achterstand in het vervangen van beschoeiingen. Tot en met 2024 wordt alleen beschoeiing vervangen waar onveilige situaties ontstaan of dreigen te ontstaan. De achterstand voor het planmatig vervangen van beschoeiingen wordt, conform het vastgestelde beheerplan, in 16 jaar uitgevoerd; vanwege de bezuinigingen in 2020 wordt het vervangen van de beschoeiingen nu in 20 jaar uitgevoerd, dus tot 2040.

Openbare verlichting

Het areaal is voor een groot deel op orde en bestaat momenteel uit 4560 verlichtingsobjecten. Verouderde verlichtingsobjecten of onderdelen zijn in beeld en worden jaarlijks projectmatig en wijkgericht vervangen. Deze vervangingsmethode zorgt voor een tijdelijke afname van de verouderde verlichtingsobjecten of onderdelen, maar zal het niet helemaal wegnemen, omdat er jaarlijks te vervangen objecten bij komen. Circa veertig procent van de verlichtingsobjecten zijn voorzien van led lichtbronnen.

Financiering

In deze paragraaf komen de onderwerpen aan de orde die behoren tot het geldstromenbeheer van de gemeente. In ieder geval beleidsvoornemens ten aanzien van het risicobeheer van de financieringsportefeuille en geeft inzicht in de rentelasten, het renteresultaat, de wijze waarop rente aan investeringen, grondexploitaties en taakvelden wordt toegerekend en de financieringsbehoefte.

Financieringsfunctie

De financieringsfunctie ondersteunt de uitvoering van de programma's. Deze functie omvat de financiering van het beleid en het uitzetten van geldmiddelen die niet direct nodig zijn. De Wet financiering decentrale overheden (Wet Fido) schrijft de decentrale overheden een aantal zaken voor op het gebied van financiering. In deze wet staan transparantie en risicobeheersing centraal. De belangrijkste verplichtingen die uit deze wet voortvloeien zijn:

- het opstellen van een financieringsstatuut;
- het opnemen van een financieringsparagraaf in de begroting en de jaarrekening;
- het voldoen aan de kasgeldlimiet;
- het voldoen aan de renterisiconorm.

Financieringsstatuut

Treasury is het sturen op, beheersen van, het verantwoorden over en het toezicht houden op de financiële vermogenswaarden, de financiële geldstromen, de financiële posities en de hieraan verbonden risico's. Het Treasurystatuut is in 2017 vastgesteld.

Financieringsbeleid

De financieringsportefeuille bestaat uit:

- opgenomen langlopende leningen;
- eigen vermogen welk als financieringsmiddel is ingezet (reserves);
- in beheer gekregen waarborgsommen.

Opgenomen langlopende leningen en waarborgsommen

Het onderstaande overzicht geeft de ontwikkeling aan van langlopende opgenomen leningen.

	2022
Stand langlopende leningen per 1 januari	13.104.000
Nieuwe leningen	-
Reguliere aflossingen	988.000
Stand totaal per 31 december	12.116.000

Uitgezette leningen

De gemeente verstrekt langlopende leningen aan lokale- en regionale instellingen en verenigingen. De basis voor verstrekking is het Treasurystatuut.

Onderstaand overzicht geeft de ontwikkeling aan van langlopende uitgezette leningen.

	2022
Stand uitgezette leningen per 1 januari	6.225.000
Nieuwe leningen	1.000
Reguliere aflossingen	171.000
Extra of vervroegde aflossingen	-
Stand totaal per 31 december	6.055.000

Indicatoren

Om de financieringsrisico's (renterisico's) te beperken, staan in de Wet Fido twee instrumenten: renterisiconorm en kasgeldlimiet. Daarnaast is met het schatkistbankieren een drempelbedrag bepaald. De provincie toetst of de gemeente aan deze normen voldoet.

Middels het schema onder Rentetoerekening wordt inzicht gegeven in de rentelasten, het renteresultaat en de wijze waarop rente wordt toegerekend aan investeringen, grondexploitaties en projecten.

Renterisiconorm

De norm voor het renterisico stelt een grens aan financiering op lange termijn. Het doel is om overmatige renterisico's op de vaste schuld (met een looptijd gelijk of langer dan 1 jaar) te vermijden. Het renterisico wordt verkleind door aflossingen in de tijd te spreiden.

De norm wordt berekend door het begrotingstotaal te vermenigvuldigen met een door het Rijk vastgesteld percentage (20%). Het totaal van renteaanpassingen en de herfinanciering van de aflossingen in een begrotingsjaar mag deze norm niet overschrijden.

In cijfers betekent dit het volgende:

Omschrijving	2022	2023	2024	2025
Renterisico				
1. Renteherzieningen	-	-	5.425	-
2. Te betalen aflossingen	988	891	800	800
3. renterisico (1+2)	988	891	6.225	800
Renterisiconorm				
4a. Omvang begroting 1 januari	48.217	49.163	48.925	49.531
4b. Vastgesteld percentage	20%	20%	20%	20%
4. Renterisiconorm (4a x 4b)	9.643	9.833	9.785	9.906
Toets renterisiconorm				
Renterisico op vaste schuld (3)	988	891	6.225	800
Renterisiconorm (4)	9.643	9.833	9.785	9.906
Ruimte (3-4)	-8.655	-8.942	-3.560	-9.106
(4 > 3) Ruimte onder renterisiconorm				
(3 > 4) Overschrijding renterisiconorm				

De tabel laat zien dat binnen de norm wordt gebleven.

Kasgeldlimiet

De kasgeldlimiet geeft voor de gemeente de maximale toegestane omvang van de kortlopende schuld (met een looptijd korter dan 1 jaar) aan. Wettelijk moet worden overgegaan tot omzetting naar langlopende schulden zodra de limiet meer dan twee achtereenvolgende kwartalen wordt overschreden.

Het doel van deze limiet is het renterisico op korte financiering te beperken. Fluctuaties in korte rente kunnen namelijk een relatief grote invloed hebben op de rentelasten.

De kasgeldlimiet wordt uitgedrukt in een percentage van het begrotingstotaal (8,5%) en bedraagt voor de gemeente Drechterland voor 2022 € 4.098.000.

Bij het financieringsbeleid in 2022 is rekening gehouden met deze limiet.

	Omschrijving	2022
1.	Toegestane kasgeldlimiet	
	Omvang begroting (lasten)	48.217
	Percentage kasgeldlimiet	8,50%
	Omvang kasgeldlimiet	4.098
2.	Omvang vlottende schuld (gemiddeld dienstjaar)	
	Opgenomen gelden < 1 jaar	-
	Schuld in rekening courant	-
	Gestorte gelden door derden < 1 jaar	-
	Overige geldleningen (geen vaste schuld)	-
		-
3.	Vlottende middelen (gemiddeld dienstjaar)	
	Contante gelden in kas	4
	Tegoeden in rekening courant	326
	Overige uitstaande gelden < 1 jaar	-
		330
4.	Toets kasgeldlimiet	
	Toegestane kasgeldlimiet	4.098
5.	Totaal netto vlottende schuld (2-3)	-330
	Ruimte (4-5)	4.428

Rentetoerekening

De paragraaf financiering moet inzicht geven in:

- De rentelasten;
- Het renteresultaat;
- De wijze waarop rente wordt toegerekend aan investeringen, grondexploitaties en projecten.

Onderstaand schema geeft hier invulling aan.

De externe rentelasten over de korte en lange financiering	120	
De externe rentebaten (idem)	23 -/-	
Totaal door te rekenen externe rente		97
De rente die aan de grondexploitatie moet worden toegerekend	-9 -/-	
De rente van projectfinanciering die aan het betreffende taakveld moet worden toegerekend	0 -/-	
De rentebaait van doorverstrekte leningen indien daar een specifieke lening voor is aangetrokken, die aan het betreffende taakveld moet worden toegerekend	0 +/+	
Aan taakvelden toe te rekenen externe rente		9
Rente over eigen vermogen		0 +/+
Rente over voorzieningen		0 +/+
Totaal aan taakvelden toe te rekenen rente		106
De aan taakvelden toegerekende rente (renteomslag)		105 -/-
Renteresultaat op het taakveld Treasury		1

Schatkistbankieren

Met ingang van 31 december 2013 worden tijdelijk overtollige middelen verplicht ondergebracht bij het ministerie van Financiën. Het doel van de deelname van de decentrale overheden aan schatkistbankieren is om de Europese Monetaire Unie schuld van de collectieve sector te verlagen.

Bedrijfsvoering

Communicatie

Op het gebied van communicatie willen we meer inzetten op een stevigere strategische advisering aan het bestuur en de organisatie. Er is een start gemaakt met het geven van uitvoering aan de communicatievisie en social media strategie. De webcare activiteiten zijn door onvoldoende capaciteit niet tot ontwikkeling gekomen.

Communicatie levert een bijdrage aan de realisatie van projecten en beleid van andere afdelingen. Bij grote en/of gevoelige projecten is een omgevingsanalyse gemaakt, waarmee meer inzicht in de omgeving werd verkregen.

Crisiscommunicatie is een focuspunt geweest. Zo zijn de communicatieadviseurs onderdeel van de pool crisiscommunicatie van het Expertteam bevolkingszorg van Veiligheidsregio Noord-Holland Noord en is de inzet voor lokale incidenten geprofessionaliseerd doordat er een beschikbaarheidspool is opgezet. In 2022 hebben de communicatieadviseurs geadviseerd bij diverse lokale en regionale crises en incidenten.

Personeel

Het functiehuis dat bij het ontstaan van de SED organisatie is vastgesteld was al enige tijd aan onderhoud toe. In 2022 heeft er in samenwerking met Bureau Leeuwendaal aan de hand van het HR21 functiewaarderingssysteem een onderhoudsronde plaats gevonden. Hierbij zijn nieuwe functies beschreven en vastgesteld en zijn er functies geherwaardeerd waardoor er ter bevordering van de interne mobiliteit logische loopbaanpaden in het functiehuis ontstaan. Voor de financiële consequenties ontvingen de raden begin 2023 een voorstel.

Er zijn eerste stappen gezet in het verder digitaliseren van processen. Het digitale personeelsdossier in het HR-systeem is daar een voorbeeld van. Voor leidinggevenden zijn er rapportages beschikbaar gemaakt in het HR-systeem. Om het management meer inzicht te geven en stuurinformatie ter beschikking te stellen is er een prognosemodel ontwikkeld en in gebruik genomen. Dit prognosemodel geeft inzicht in de beschikbare formatie en de ontwikkeling van de loonkosten van zowel vast personeel als inhuur.

Er is landelijk een enorme krapte op de arbeidsmarkt. We zijn een belangrijke werkgever in de regio, maar kunnen onze bekendheid en de aantrekkelijkheid, breder en beter voor het voetlicht brengen. Hoewel hier kleine stappen zijn gezet, zoals het aanpassen van vacatureteksten, nieuwe vormgeving op social media en de voortzetting van de samenwerking met de West-Friesland Academie en Werken in Noord-Holland Noord, moet op dit gebied nog veel gebeuren. Capaciteitsgebrek door vacatures maken dat arbeidsmarktcommunicatie onvoldoende ontwikkeld is.

Facilitair

Het jaar 2022 stond in het teken van grip vergroten op de bedrijfsvoering. Als interne dienstverlener hebben we diverse contracten met externe leveranciers. Door actief contractbeheer en heldere afspraken zijn we meer gaan sturen op het proces.

De dienstauto's zijn vervangen en er is een onderzoek uitgevoerd naar de kwaliteit van de schoonmaak. Bij beide onderwerpen stond de behoefte van de gebruiker centraal.

De uitkomst van het onderzoek op de schoonmaakkwaliteit is voldoende beoordeeld. Daar waar verbetering nodig was, zijn aanpassingen verricht waaronder bijvoorbeeld het verhogen van de frequentie. Voorts zijn er aandachtspunten genoemd ten aanzien van klein onderhoud voor de SED. De actiepunten uit het onderzoek zijn uitgevoerd en er vindt per kwartaal evaluatie plaats.

De facilitaire servicedesk is een meldpunt waar medewerkers naar grote tevredenheid terecht kunnen met vragen, storingen en reserveringen. Met online-presentaties en communicatie op het IntraSED informeren zij de medewerkers over de dienstverlening.

ICT/Informatie

ICT heeft –na de intrede van corona- een heel belangrijke rol gespeeld bij het faciliteren van (samen)werken vanaf een thuiswerkplek. Door de nieuwe kantoorsoftware zijn we in staat op

afstand met elkaar samen te werken en te kunnen videobellen. Dit hybride werken is na corona voortgezet. Elke medewerker is in staat om thuis op een goede en veilige manier te kunnen (samen)werken.

Het nieuwe Digitaal Stelsel Omgevingswet is weliswaar opnieuw uitgesteld, toch is de voorbereiding doorgegaan. In dit kader is een nieuwe applicatie ten behoeve van Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving in oktober 2022 in productie genomen. Samenwerken staat in deze oplossing ook centraal.

Informatiebeveiliging en privacy zijn en blijven belangrijke thema's. In de afgelopen jaren kan worden vastgesteld dat gemeenten vaak het doelwit zijn van kwaadwillenden. Het risico dat we als gemeenten 'gehackt' worden is reëel. Hiertegen zullen we ons moeten organiseren, technisch alsook in de bewustwording van de gevaren. Mede door een verschuiving van een lokale installatie naar een softwaredienst (SaaS), wordt het terrein van informatiebeveiliging en privacy breder en complexer. Kwetsbaarheden dienen zich op meerdere gebieden aan. Regie voeren over informatiebeveiliging en privacy bij onze leveranciers vraagt om inzicht in deze grote complexiteit van verbindingen, gegevensstromen en beveiligingsmaatregelen.

Eind 2022 is het nieuwe zaakstelsel Djuma succesvol geïmplementeerd. Het zaakstelsel is een belangrijke spin in het web in het digitaal afhandelen van een werkproces. Mede door de keuze voor dit stelsel is een belangrijke stap in de implementatie van informatie-gestuurd werken gezet.

De invoering van de Wet open overheid (Woo) hebben we in 2022 projectmatig opgestart. De Woo is de opvolger van de Wet openbaarheid van bestuur (Wob). De wet regelt het recht op informatie over alles wat de overheid doet. Inwoners kunnen op deze manier makkelijker informatie inzien en opvragen. Ook de SED-gemeenten zijn verplicht om aan de Woo te voldoen. Het werken met de Woo vraagt een andere werkwijze in het omgaan met de informatievoorziening.

Voor een efficiënte bedrijfsvoering is in 2021 een pilot robotisering uitgevoerd. Doel is om handmatige, repeterende handelingen te automatiseren. Deze pilot is in 2022 omgezet naar een roadmap RPA (Robotic Process Automation) waarbij robotisering structureel, waar mogelijk en gewenst, wordt ingezet bij het efficiënter en minder kwetsbaar maken van processen. Een mooi voorbeeld hiervan is het afhandelen van de aanvragen energietoeslag. In 2022 is meer grip en structuur aangebracht in het informatie en applicatielandschap van de SED ten behoeve van de drie gemeenten, inclusief de bijbehorende budgetten.

P&C Cyclus / Financiën / Belastingen

Concern-control en het team AO/IB monitoren de opvolging van de aanbevelingen van de accountant en voeren audits en bijzondere onderzoeken uit omwille van onafhankelijke oordeelsvorming.

Ook blijft het team AO/IB kritisch kijken naar processen en adviseert zij op het gebied van procesoptimalisatie en harmonisatie. Aan de hand van het AO/IB-plan hebben de vakafdelingen zelf interne controles uitgevoerd, waarbij continu is gekeken naar beheersing van de risico's.

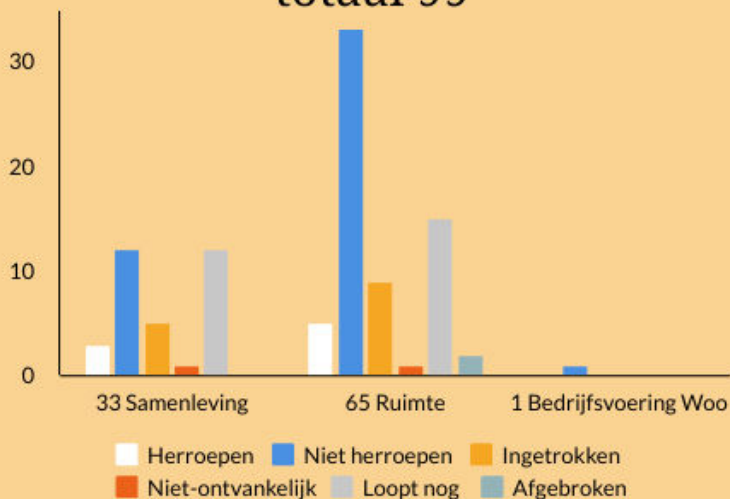
Voorts hebben we meer grip willen creëren op de P&C-cyclus waardoor we de functie coördinator P&C hebben toegevoegd. Met ingang van 1 december 2022 is deze ingevuld.

In 2022 is er veel energie gestoken in het opstellen van de eerste jaarschijf van de college uitvoeringsprogramma's. De drie colleges hebben in een gezamenlijk afstemmingsoverleg de CUP's met elkaar afgestemd. Deze CUP's zijn in het najaar van 2022 door de raden vastgesteld.

Juridische zaken

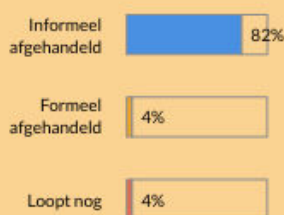
De druk op de afdeling Juridische Zaken is groot. Het aantal bezwaarschriften, Woo-verzoeken en klachten ligt hoog en diverse complexe casussen binnen onze gemeenten vragen veel capaciteit. De ontwikkeling van de juridische kwaliteitszorg binnen de organisatie vraagt de nodige aandacht.

Behandelde bezwaarschriften totaal 99

- 72,9% van de bezwaarzaken is binnen de wettelijke termijn afgehandeld. In 2021 was dat 72,7%, in 2020 78,3%, in 2019 94%, in 2018 80%, in 2017 92,5% en in 2016 83%
- 42,9% is binnen de LEAN-termijn afgehandeld. Dat was in 2021 41,8%, in 2020 39,1%, in 2019 49%, in 2018 51%, in 2017 60% en in 2016 49%
- Het aantal bezwaarzaken voor het domein Samenleving is meer dan verdubbeld
- Het aantal bezwaarzaken over bijzondere bijstand voor het domein Samenleving is meer dan verviervoudigd. Van die bezwaren zag 60,9% op de energietoeslag
-> het aantal aanvragen om bijzondere bijstand is in 2022 ten opzichte van 2021 met 154,3% gestegen. Daarvan zag 66,7% op de energietoeslag
- Het aantal bezwaarzaken voor het domein Ruimte is gedaald van 76 in 2021 naar 65 in 2022. In 2021 en 2020 was dat aantal gestegen
- Het aantal bezwaarzaken over omgevingsvergunningen voor het domein Ruimte is ten opzichte van 2021 gedaald van 47 in 2021 naar 37 in 2022. Dat aantal was in 2021, 2020 en 2019 verdubbeld
-> het aantal verleende vergunningen is in 2022 ten opzichte van 2021 met bijna 20% gedaald
- In 2022 is 2,7% van de bezwaren over omgevingsvergunningen gegrond verklaard. In 2021 was dat 19,1% en in 2020 0%

Klachten 11

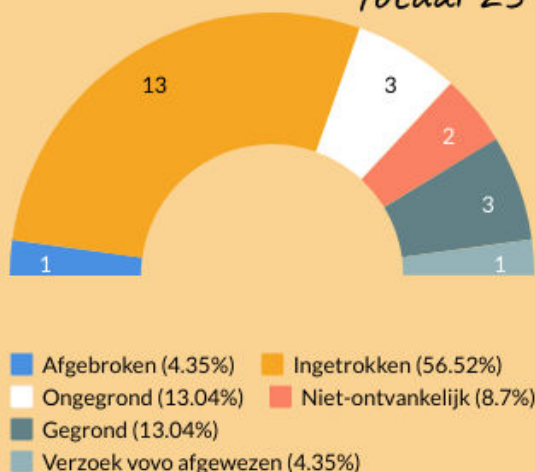

- In 2021 zijn er 11 klachten ingediend. In 2021 waren dat er 22, in 2020 10 en in 2019 13
- Er is 1 klacht formeel afgehandeld

Ingediende klachten bij Nationale Ombudsman
- Bij de Nationale Ombudsman zijn er 8 klachten behandeld. In 2021 waren dat er 7, in 2020 6 en in 2019 5
- De 8 klachten zijn afgedaan met een doorverwijzing of meer informatie

Beroepszaken

Totaal 23

- Het totaal aantal afgehandelde beroepszaken bedraagt 23. In 2021 waren dat er 13, in 2020 22, in 2019 13, in 2018 26, in 2017 15 en in 2016 20
- Van de 23 beroepszaken zagen er 17 op het domein Ruimte, 1 op Samenleving en 5 op Bedrijfsvoering
- Er zijn 3 beroepen gegrond verklaard. Dat waren er in 2021 1, in 2020 2, in 2019 0, in 2018 en 2017 ook 0 en in 2016 is er 1 beroep gegrond verklaard

INGEBREKESTELLINGEN 13

- Het aantal ingebrekestellingen is gestegen. In 2021 waren dat er 10, in 2020 39 en in 2019 17
- Bij 1 van de 13 ingediende ingebrekestellingen was een dwangsom verschuldigd
- In totaal € 392,- aan dwangsommen betaald. In 2021 was dat € 1.082,-, in 2020 € 9.697,- en in 2019 € 161,-

Inkoop

De afdeling Inkoop adviseert, informeert en ondersteunt de decentraal georganiseerde inkopers op het gebied van inkopen en aanbesteden met als doel om op een rechtmatige wijze de meest maatschappelijke waarde te creëren voor de publieke middelen

In 2022 hebben we een contractenbank ingericht. Hiermee worden alle contracten digitaal en centraal opgeslagen. Tevens is er een koppeling tussen de contractenbank en het financiële systeem, zodat facturen kunnen worden gekoppeld aan contracten.

Verder zijn er een groot aantal Europese aanbestedingen gedaan in 2022. Dat betreft onder andere de raamovereenkomst softwarebroker, waarmee de organisatie wordt ontzorgd met betrekking tot de totale dienstverlening van het software verwervingsproces. Het zaakstelsel, accountantsdiensten en externe inhuur (met de 7 Westfrieze gemeenten) zijn voorbeelden van in 2022 gelopen Europese aanbestedingen.

Frauderisico

Het college van burgemeester en wethouders is zich bewust van de frauderisico's die de gemeente loopt en bespreekt dit thema periodiek. De gemeente heeft een frauderisicoanalyse opgesteld en concludeert dat de belangrijkste zijn ondervangen door de inrichting van de administratieve organisatie. Het college van burgemeester en wethouders heeft geen concrete aanwijzingen of vermoedens dat zich fraudes hebben voorgedaan in het afgelopen boekjaar.

Verbonden partijen

De gemeente brengt een deel van haar taken onder bij verbonden partijen. Verbonden partijen stellen beleid op en/of voeren beleid uit dat de gemeente in principe ook in eigen beheer kan doen. De gemeente mandateert als het ware de verbonden partijen, maar houdt wel de eindverantwoordelijkheid voor het realiseren van de beoogde doelstellingen van de programma's. Van belang is dat de doelstellingen van de verbonden partijen corresponderen met die van de gemeente en dat de doelstellingen van de gemeente via de verbonden partijen worden gerealiseerd. Ook van belang is inzicht in de financiële risico's die de gemeente met verbonden partijen kan lopen en de daaruit voortvloeiende budgettaire gevolgen. Voor het adequaat invullen van de toezichthoudende rol door de gemeenteraad moeten de begroting en de jaarrekening inzicht geven in de verbonden partijen waarin de gemeente deelneemt, het belang dat de gemeente hierin heeft en de financiële positie van de verbonden partijen. In deze paragraaf wordt enkel gerapporteerd over de partijen waarin de gemeente een bestuurlijk en financieel belang heeft. Gekozen is voor de indeling: gemeenschappelijke regelingen en deelnemingen. De beleidsinformatie van de verbonden partijen is conform de BBV opgenomen in het desbetreffende programma onder het kopje 'Met wie werken wij samen?'. De paragraaf Verbonden partijen beperkt zich tot het geven van een totaalbeeld van de participaties in de verbonden partijen. Vervolgens wordt per verbonden partij enige specifieke informatie gegeven.

Ontwikkelingen

Ten opzichte van 2021 hebben er zich geen belangrijke ontwikkelingen voorgedaan. Er zijn geen verbonden partijen opgeheven en er zijn geen nieuwe verbonden partijen bijgekomen.

Verbonden partijen

	rekening 2021	begroting 2022	rekening 2022
Gemeenschappelijke regelingen:			
SED organisatie	10.986	10.833	11.313
SSC DeSom (ICT)	835	846	945
Westfries Archief	160	163	174
Ondersteuning Bestuurlijke Samenwerking West-Friesland	55	73	18
Veiligheidsregio Noord-Holland Noord	1.181	1.180	1.180
Afvalbeheer Westfriesland (ABWF)		5	5
Omgevingsdienst Noord-Holland Noord	461	455	455
Recreatieschap Westfriesland	113	115	115
Gemeenschappelijke gezondheidsdienst Hollands Noorden	775	776	798
Archeologie Westfrieze gemeenten	33	19	19
WerkSaam Westfriesland	592	676	634
Deelnemingen:			
BNG Bank	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Alliander NV	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
HVC Groep	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
	15.191	15.141	15.656

Gemeenschappelijke regelingen

SED organisatie				
Gerelateerd aan programma('s)	1. Bestuur en dienstverlening			
Vertegenwoordiging	Lid van het dagelijks bestuur en het algemeen bestuur.			
Doel / openbaar belang	De missie van de SED organisatie is samen werken aan een prettige woon-, werk- en leefomgeving. De SED organisatie staat voor goede dienstverlening aan de inwoners en ondernemers en een krachtige en deskundige ondersteuning aan de besturen van de gemeenten Stede Broec, Enkhuizen en Drechterland.			
Activiteiten en ontwikkelingen	<p>In 2022 is een start gemaakt met uitvoering van de communicatievisie en de social media strategie. Crisiscommunicatie is een focuspunt geweest.</p> <p>Inzake het personeel heeft -via het HR21 functiewaarderingssysteem- een onderhoudsronde plaats gevonden, waarbij nieuwe functies zijn vastgesteld en functies zijn geherwaardeerd.</p> <p>Inzake werving van personeel zijn verbeterstappen gezet, zoals aanpassing van vacatureteksten, nieuwe vormgeving op social media en voortzetting van de samenwerking met de West-Friesland Academie en Werken in Noord-Holland Noord.</p> <p>Er zijn ook eerste stappen gezet in het verder digitaliseren van processen en er is gewerkt aan het versterken van de grip op bedrijfsvoering en het brengen van meer structuur in het informatie- en applicatielandschap. In 2022 is een nieuw zaakstelsel geïmplementeerd, is de invoering van de Wet Open Overheid projectmatige opgepakt en is een contractenbank ingericht.</p>			
Risico's	<ul style="list-style-type: none"> • Datalek, cybercrime en uitval ICT systemen • Personeel • Wet- en regelgeving 			
EV per 1-1	VV per 1-1	EV per 31-12	VV per 31-12	Resultaat
€ 0	€ 13.656.000	€ 0	€ 13.219.000	€ 0

SSC DeSom (ICT)	
Gerelateerd aan programma('s)	1. Bestuur en dienstverlening
Vertegenwoordiging	Lid van het algemeen bestuur
Doel / openbaar belang	De deelnemers en WerkSaam ondersteunen met ICT-voorzieningen en deze voorzieningen steeds beter afstemmen op de behoefte van deze tijd en de nieuwe ontwikkelingen.
Activiteiten en ontwikkelingen	<p>Naast de reguliere taken stond 2022 in het teken van de uitkomsten van het Rekenkameronderzoek vanuit Opmeer en Medemblik. Het rapport was bepalend voor een aantal te nemen maatregelen op het gebied van informatiebeveiliging. Veel aspecten die in het rapport benoemd worden, zijn opgepakt.</p> <p>Daarnaast heeft de Oracle-migratie veel inspanning van DeSom gevraagd. Deze taak is projectmatig ingestoken omdat hier veel derden bij betrokken waren. Er is intensief samengewerkt met gemeenten en WerkSaam. In 2023 kan dit project worden afgerond.</p>

Risico's					<ul style="list-style-type: none"> • Cyberaanvallen/cybercriminaliteit. • Geen goede centrale regie en beveiliging op SAAS oplossingen. • Incompliance door gewijzigde voorwaarden softwareleveranciers. • Ontvlechting van WerkSaam. • Beëindigen van contracten met onze leveranciers. • Tijdsige invulling van vacatures en werving geschikt personeel.
EV per 1-1	VV per 1-1	EV per 31-12	VV per 31-12	Resultaat	
€ 334.000	€ 4.761.000	€ 235.000	€ 4.538.000	€ 0	

Westfries Archief					
Gerelateerd aan programma('s)		1. Bestuur en dienstverlening			
Vertegenwoordiging		Lid van het algemeen bestuur			
Doel / openbaar belang		<p>Goed informatiebeheer maakt het handelen van de gemeente transparant en dient zo de democratie. Archiefinstellingen hebben de opdracht om (overheids-)informatie te bewaren, te beheren en beschikbaar te stellen. Het Westfries Archief werkt samen met de W7 gemeenten om de informatie over het verleden en heden voor de huidige en toekomstige generaties betrouwbaar en toegankelijk te houden.</p> <p>Hiervoor heeft zij drie kerntaken die volgen uit de Archiefwet en de Gemeenschappelijke Regeling:</p> <ul style="list-style-type: none"> - ondersteunen van en diensten verlenen aan aangesloten overheden, - informeren, enthousiasmeren en helpen van het publiek om archieven optimaal te gebruiken en de geschiedenis van de regio te leren kennen en - beheren, toegankelijk maken en uitbreiden van de collectie. 			
Activiteiten en ontwikkelingen		<ul style="list-style-type: none"> • Ondersteunen van en diensten verlenen aan aangesloten overheden; • Informeren, enthousiasmeren en helpen van het publiek om archieven optimaal te gebruiken en de geschiedenis van de regio te leren kennen; beheren, toegankelijk maken en uitbreiden van de collectie. 			
Risico's		<ul style="list-style-type: none"> • Taakuitvoering bij langdurige uitval personeel. • Diefstal of verlies van cultureel erfgoed wegens calamiteit. • Storingen in de klimaatbeheersingsinstallatie van de fysieke depots. • Leveranciersrisico digitalisering en restauraties. • Sterke verhoging van energiekosten. • Vertrek van huurders depotruimte. • Vertrek van medewerkers met specialistische kennis. • Storingen van het digitale archiveringssysteem. 			
EV per 1-1	VV per 1-1	EV per 31-12	VV per 31-12	Resultaat	
€ 469	€ 381	€ 427.000	€ 383.000	€ 42 Nadelig	

Ondersteuning bestuurlijke samenwerking West-Friesland (OBS)				
Gerelateerd aan programma('s)	1. Bestuur en dienstverlening			
Vertegenwoordiging	Lid van het algemeen bestuur			
Doel / openbaar belang	Ondersteuning samenwerking op het gebied van bestuurlijk overleg in de regio Westfriesland. Periodiek worden er bestuurlijke overleggen georganiseerd, gefaciliteerd en gecoördineerd op een aantal werkerreinen in de vormen van portefeuillehoudersoverleggen. De OBS kent de volgende portefeuillehoudersoverleggen: Madivosa (Maatschappelijke Dienstverlening, Volksgezondheid en Sociale aangelegenheden), VVRE (verkeer en vervoer, Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening, Economie) en ABZ (Algemeen Bestuurlijke Zaken).			
Activiteiten en ontwikkelingen	In 2022 is gewerkt aan de doorontwikkeling van het Pact van Westfriesland onder de noemer 'Van Pact naar Impact'. Er is focus aangebracht in de ambities. Met deze focus kan er een versnelling worden aangebracht in het realiseren van de ambities van het Pact. Middels een werksessie van de zeven Westfriese colleges zijn drie gemeenschappelijke focuspunten naar voren gekomen: 1. nieuwe energie, 2. versnellen van de woningbouw en 3. innovatie in de zorg. Samen met de maatschappelijke partners wordt nu gewerkt aan de verdere ontwikkeling van de focuspunten.			
Risico's	Er zijn voor 2022 geen risico's bekend.			
EV per 1-1	VV per 1-1	EV per 31-12	VV per 31-12	Resultaat
n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	€ 0

Veiligheidsregio Noord-Holland Noord				
Gerelateerd aan programma('s)	2. Ruimte			
Vertegenwoordiging	Lid van het algemeen bestuur			
Doel / openbaar belang	Veiligheidsregio Noord-Holland Noord richt zich op het verkleinen van risico's en het beperken van leed en schade bij incidenten en realiseert dit door het bieden van adequate hulp en het samenwerken met alle bij de veiligheid en hulpverlening betrokken partijen. Daarbij worden burgers en bedrijven gestimuleerd tot het nemen van eigen verantwoordelijkheid en worden zij actief betrokken bij de hulpverlening.			
Activiteiten en ontwikkelingen	Er zijn vijf bewegingen in gang gezet: zorg en veiligheid, veilig leven, nieuwe crisistypen, brandweer 360 en de Omgevingswet.			

Risico's					<ul style="list-style-type: none"> • Brandweervrijwilligers van rechtswege overgaan in een arbeidsovereenkomst, • langdurige uitval, • BTW plicht over activiteiten van de Meldkamer Noord-Holland aan VRNHN, • IT dreigingen (bijv. virus, cyberaanval enz.), • tekort ambulanceverpleegkundigen, • Materiële en personele schade bij omvangrijke incidenten • Aanbestedingsclaim.
EV per 1-1	VV per 1-1	EV per 31-12	VV per 31-12	Resultaat	
€ 7.988.000	€ 38.246.000	€ 6.756.000	€ 41.948.000	€ 0	

Afvalbeheer Westfriesland (ABWF)					
Gerelateerd aan programma('s)					2. Ruimte
Vertegenwoordiging					Lid van het algemeen bestuur
Doel / openbaar belang					Het ABWF is een gemeenschappelijke regeling waarin de zeven Westfrieze zaken afstemming op het gebied van de afvalinzameling, het contractmanagement HVC en aandeelhouderszaken. Eveneens is het ABWF de eigenaar van en verantwoordelijk voor de voormalige stortplaats te Westwoud.
Activiteiten en ontwikkelingen					Per april 2022 zijn de aandelen van het ABWF overgedragen aan de individuele gemeenten. De omvorming van het CAW naar het ABWF is hiermee afgerond. In 2022 heeft het grootste deel van het vervolgonderzoek naar de aanwezigheid van PFAS plaatsgevonden. In 2023 zal dit onderzoek worden afgerond.
Risico's					<ul style="list-style-type: none"> • Bestuurlijke en administratie ondersteuning door HVC. • Stortplaats Westwoud
EV per 1-1	VV per 1-1	EV per 31-12	VV per 31-12	Resultaat	
€ -48.000	€ 2.262.000	€ 39.000	€ 1.592.000	€ 97.000	

Omgevingsdienst Noord-Holland Noord					
Gerelateerd aan programma('s)					2. Ruimte
Vertegenwoordiging					Lid van het algemeen bestuur
Doel / openbaar belang					De OD NHN is een professionele opdrachtnemer die op een efficiënte manier en volgens geldende kwaliteitsstandaarden uitvoering geeft aan de opgedragen milieutaken op het gebied van de fysieke leefomgeving in Noord-Holland Noord.

Activiteiten en ontwikkelingen	<p>Na opnieuw uitstel wordt de Omgevingswet naar verwachting per 1 januari 2024 van kracht. Dat betekent dat de werkwijze van OD NHN voor de uitvoering van VTH-milieutaken vanaf het moment van inwerkingtreding is afgestemd op de Omgevingswet. De extra taken en verantwoordelijkheden die de gemeente krijgt met de inwerkingtreding van de Omgevingswet zoals de normering van geluid en de verschuiving van bevoegdheden van bodemtaken van provincie naar gemeenten, wordt meegenomen in het gemeentelijke programma Omgevingswet.</p> <p>Het Interbestuurlijk Programma Versterking VTH Stelsel, geïnitieerd in 2022 door het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat, leidt in 2024 mogelijk tot impact gericht op de robuustheid en kwaliteit van de omgevingsdiensten. Daarnaast bestaat vanuit het Rijk de behoefte om (gedeeltelijk) te gaan werken met normfinanciering. Ook op dit vlak zijn op termijn effecten te verwachten.</p>			
Risico's	<ul style="list-style-type: none"> • Claims, • Datalek van geregistreerde gegevens, • Aanbestedingsrisico's, • Projecten ten laste van het rekeningresultaat, • Omgevingswet en het Digitaal Stelsel Omgevingswet • Pandemie. 			
EV per 1-1	VV per 1-1	EV per 31-12	VV per 31-12	Resultaat
€ 5.978.000	€ 5.326.000	€ 4.841.000	€ 5.494.000	€ 1.110.000

Recreatieschap Westfriesland				
Gerelateerd aan programma('s)	3. Samenleving			
Vertegenwoordiging	Lid van het dagelijks bestuur en het algemeen bestuur.			
Doel / openbaar belang	Behartigt voor de Westfriese gemeenten de belangen van de openluchtrecreatie en het landschap in het samenwerkingsgebied. Inzet voor een rijkere, gevarieerdere natuur met meer recreatiemogelijkheden, beheer en onderhoud van terreinen.			
Activiteiten en ontwikkelingen	In 2022 is er verder gewerkt aan de projecten uit het uitvoeringsprogramma Natuur- en Recreatieplan. Bestuurlijk is er besloten dat het toekomstig beheer en onderhoud van het stadsstrand Hoorn door het Recreatieschap Westfriesland gedaan gaat worden.			
Risico's	<ul style="list-style-type: none"> • Langdurige afwezigheid van een werknemer door ziekte, • Beëindigen overeenkomst door verhuurders en/of verpachters, • Het uittreden van één van de gemeenten uit gemeenschappelijke regeling, • Imagoschade • Gevolgen van klimaatverandering. 			
EV per 1-1	VV per 1-1	EV per 31-12	VV per 31-12	Resultaat
€ 1.860.000	€ 1.669.000	€ 1.765.000	€ 1.238.000	€ 1.000

Gemeentelijke Gezondheidsdienst Hollands Noorden (GGD)

Gerelateerd aan programma('s)

3. Samenleving

Vertegenwoordiging

Lid van het algemeen bestuur

Doel / openbaar belang

De basistaken (uniformdeel) van GGD Hollands Noorden zijn: Kennis hebben van en informatie geven over de gezondheid van de inwoners, het organiseren van collectieve preventie (preventie gericht op alle inwoners), uitvoering van infectieziektebestrijding en uitvoering van de taken op het terrein van jeugdgezondheid. Een belangrijk deel van de taken van de GGD concentreert zich in het 'voorveld' (preventie, signaleren, monitoren), maar de GGD voert ook vangnettaken voor de gemeente uit. Naast de basistaken levert de GGD ook aanvullende producten (maatwerkdeel). Deze aanvullende producten vallen niet onder de Gemeenschappelijke regeling. Vanuit het maatwerkdeel wordt ingezet op activiteiten die aanvullend zijn op de werkzaamheden vanuit de GR GGD. Dit zijn onder andere de extra begeleiding contacten en opvoedspreekuren. Indien nodig kan er worden opgeschaald naar Video Home Training, Stevig Ouderschap en VoorZorg.

Activiteiten en ontwikkelingen

De GGD heeft ingezet op het herstructureren van de Jeugdgezondheidszorg. Hierin wordt gewerkt naar een eenduidige en effectieve aanpak van werkzaamheden. Dit op basis van de leeftijdscategorieën 0-4 jaar, 4-12 jaar en 12 jaar en ouder. Daarnaast is het prenataal huisbezoek toegevoegd aan de werkzaamheden van de GGD.

Tot slot is de GGD gestopt met de ontwikkeling van een nieuw digitaal dossier voor de Jeugdgezondheidszorg. Desondanks zal er een nieuw digitaal dossier moeten worden ontwikkeld.

Risico's

- Doorontwikkeling JGZ 2019-2023,
- ziekteverzuim JGZ,
- Hogere instroom veilig Thuis,
- Informatiebeveiliging en privacybescherming,
- Kostenstijgingen,
- Medische arrestantenzorg,
- Reizigersadviesing.

EV per 1-1

VV per 1-1

EV per 31-12

VV per 31-12

Resultaat

€ 1.659.000

€ 26.601.000

€ -1.954.000

€ 25.057.000

€ -3.691.000

Archeologie Westfriese Gemeenten				
Gerelateerd aan programma('s)		3. Samenleving		
Vertegenwoordiging		Lid van het algemeen bestuur		
Doel / openbaar belang		Het borgen van de van cultuurhistorische waarden conform wettelijke vereisten.		
Activiteiten en ontwikkelingen		Het uitbrengen van (pre-)adviezen om in geval van de projectvoorbereiding een indicatie te geven of en zo ja in welke mate nader archeologisch onderzoek nodig is.		
Risico's		Er zijn voor 2022 geen risico's bekend.		
EV per 1-1	VV per 1-1	EV per 31-12	VV per 31-12	Resultaat
-	-	-	-	€ 0

WerkSaam Westfriesland				
Gerelateerd aan programma('s)		3. Samenleving		
Vertegenwoordiging		Lid van het algemeen bestuur		
Doel / openbaar belang		WerkSaam Westfriesland voert de Participatiewet en de Wet Sociale Werkvoorzieningen (WSW) uit voor de Westfriese gemeenten. Een klein onderdeel van de Participatiewet, de bijzondere bijstand, is bij de afzonderlijke gemeenten gebleven. Het doel van de Participatiewet is dat iedereen die gedeeltelijk of volledig kan werken begeleid wordt naar werk, het liefst bij een gewone werkgever. Hierbij kan WerkSaam Westfriesland verschillende instrumenten inzetten, zoals job-coaching of loonkostensubsidie. Ook biedt WerkSaam beschutte werkplekken voor mensen die kunnen werken, maar veel begeleiding daarbij nodig hebben. Als werk (nog) niet mogelijk is, verstrekt WerkSaam een bijstandsuitkering.		
Activiteiten en ontwikkelingen		WerkSaam heeft het beleidsplan 2022-2025 verder geïmplementeerd. WerkSaam heeft de prijs van Beste overheidsorganisatie van 2022 gewonnen. Het aantal uitkeringsgerechtigden blijft gestaag dalen. De mensen die nu een bijstandsuitkering ontvangen zijn over het algemeen moeilijker bemiddelbaar naar werk. Ondernemers zijn steeds vaker bereid te investeren in intensieve begeleiding en coaching van mensen die lang aan de zijlijn gestaan hebben en geen recente werkervaring meer hebben.		
Risico's		<ul style="list-style-type: none"> • Inflatie • Economische ontwikkeling • ontwikkeling toegevoegde waarde hogere directe kosten. 		
EV per 1-1	VV per 1-1	EV per 31-12	VV per 31-12	Resultaat
€ 8.117.000	€ 18.028.000	€ 6.976.000	€ 17.246.000	€ 0

Deelnemingen

BNG Bank	
Gerelateerd aan programma('s)	1. Bestuur en dienstverlening
Doel / openbaar belang	De uitoefening van het bedrijf van bankier ten dienste van overheden. Draagt bij aan het laag houden van de kosten van maatschappelijke voorzieningen voor de burger.
Activiteiten en ontwikkelingen	De BNG heeft zich gecommitteerd om bij te dragen aan het nationale Klimaatakkoord en aan het bereiken van de klimaatdoelstellingen van Parijs. De bank ontwikkelt en stimuleert innovatieve duurzame verdienmodellen. Dankzij haar top-rating kan de bank tegen lage tarieven geld lenen op de internationale geld- en kapitaalmarkt, en dit geld vervolgens tegen lage prijzen uitlenen aan klanten. Het fundingbeleid blijft onveranderd gericht op permanente toegang tot de geld- en kapitaalmarkt voor de gewenste looptijden en volumes tegen zo laag mogelijke kosten.
Risico's	Er zijn geen risico's bekend.
Financieel belang	De gemeente heeft als aandeelhouder 15.756 aandelen. De aandeelhouder is niet aansprakelijk voor de schulden van de NV.

Alliander N.V.	
Gerelateerd aan programma('s)	2. Ruimte
Doel / openbaar belang	Alliander is een netwerkbedrijf dat zorgt voor een betrouwbare, betaalbare en bereikbare energievoorziening in een groot deel van Nederland. Door hun netwerk continu te verbeteren, bereiden ze zich voor op een toekomst waarin iedereen duurzame energie kan gebruiken, produceren en delen. Drechteland heeft aandelen in Alliander, waarvan de dividend op Algemene dekkingsmiddelen wordt ontvangen.
Activiteiten en ontwikkelingen	De overgang naar een duurzame energievoorziening brengt nieuwe technische uitdagingen en nieuwe wensen van klanten met zich mee. In nauwe samenwerking met onder andere gemeenten, provincies en woningcorporaties vertaalt Alliander wensen, mogelijkheden en kaders in beleid en planning om de dagelijkse energievoorziening nu en in de toekomst te blijven garanderen. Via de Regionale Energiestrategieën (RES) geven ze invulling aan de afspraken uit het Klimaatakkoord. Alliander N.V. is, samen met de partners in de RES, ervoor verantwoordelijk om een optimale duurzame energievoorziening te ontwerpen en realiseren.
Risico's	<ul style="list-style-type: none"> • Realisatie werkpakket • Veranderkracht • Langetermijnonoriëntatie van wet- en regelgeving

- Privacy
- Toekomstbestendigheid IT-landschap
- Financierbaarheid
- Voldoen aan klantverwachtingen
- Toekomstvast investeringen

Financieel belang

De gemeente heeft als aandeelhouder 113.140 aandelen. De aandeelhouder is niet aansprakelijk voor de schulden van de NV.

HVC Groep

Gerelateerd aan programma('s)

2. Ruimte

Doel / openbaar belang

HVC is een afval- en energiebedrijf met zowel publieke als commerciële activiteiten op het gebied van afval en energie. Voor de verwerking en inzameling van het huishoudelijk afval heeft de gemeente een dienstverleningsovereenkomst (DVO) afgesloten met een looptijd van 6 jaar (1 januari 2020 tot 1 januari 2026). Eveneens heeft de gemeente aandelen in het bedrijf en daarmee stemrecht in de Algemene Ledenvergadering. Aan het aandeelhouderschap is een ballottageovereenkomst verbonden waarin onder meer geregeld is dat het brandbaar afval afgestaan moet worden en de gemeente, samen met de andere aandeelhouders, garant staat voor een deel van de leningen.

Activiteiten en ontwikkelingen

- Met woningcorporaties en woningeigenaren gebouwen van aardgas afhalen en aansluiten op een warmtenet.
- Met zon- en windprojecten duurzame stroom opwekken.
- Bronscheiding verbeteren.

Risico's

- Op een aantal vlakken worden de activiteiten van HVC significant beïnvloed door regulering vanuit de overheid.
- Prijsfluctuaties van elektriciteit en gas, maar ook van bijvoorbeeld grondstoffen zoals papier en metalen hebben een direct effect op de marge en de dekkingsbijdrage van activiteiten van HVC.
- Door een slechter wordende wereldmarkt voor schadeverzekeringen en een eigen negatieve schadestatistiek over de afgelopen 10 jaar, ziet HVC zich geconfronteerd met toenemende verzekeringskosten op een aantal van de hoofdverzekeringen van HVC zoals allrisk en aansprakelijkheid.
- Incidenten leiden tot uitval, letsel en discontinuïteit van processen. Een adequaat onderhoudsprogramma is een randvoorwaarde voor veilige, betrouwbare installaties. Daarnaast is het uitgangspunt van HVC dat de installaties binnen de vigerende milieunormen presteren.

Financieel belang

De gemeente heeft als aandeelhouder 31 aandelen voor een totaal van € 1.000.

Grondbeleid

Visie

Inleiding

Binnen de gebiedsontwikkeling wordt een onderscheid gemaakt tussen actief- en passief grondbeleid. Bij actief grondbeleid verwerft de gemeente de grond, maakt deze bouw- en woonrijp en verkoopt de bouwgrond aan projectontwikkelaars/particulieren, die op deze bouwgrond het vastgoed realiseren.

Bij passief grondbeleid heeft de gemeente een faciliterende en kader stellende rol bij 'gebiedsontwikkeling door derden'. De gemeente stelt het bestemmingsplan vast, waarbij plankosten- en kosten van gemeenschapsvoorzieningen worden verhaald door middel van een (anterieure) overeenkomst of vaststelling van een exploitatieplan.

Een variant 'tussen' deze beide vormen is de publiek-private samenwerking (PPS), waarbij de gemeente samen met een private partij de grondexploitatie doet. Winst en risico worden dan gedeeld.

Visie

De vigerende Nota Grondbeleid is vastgesteld in 2017. Een nota grondbeleid is niet verplicht en kent dus ook geen termijn voor herziening. De huidige nota gaat op hoofdlijnen uit van 'situationeel' grondbeleid, waarbij per project gekeken wordt welke rol de gemeente het beste past. In alle gevallen zijn marktconforme prijsstellingen het vertrekpunt.

De nog vast te stellen gemeentelijke omgevingsvisie vanuit de nieuwe Omgevingswet (verwacht 1 januari 2024) kan aanleiding geven om de nota grondbeleid aansluitend te actualiseren.

Beleidsverantwoording

Over grondexploitaties wordt op verschillende manieren verantwoording afgelegd:

1. De verdeling van taken en verantwoordelijkheden tussen de raad, het college en de SED zoals beschreven in de Nota Grondbeleid.
2. De projecten doorlopen de algemene fasen in gebiedsontwikkelingen (initiatief, haalbaarheid en realisatie, waarbij in principe per faseovergang verantwoording over de af te sluiten fase en toestemming voor de volgende fase wordt gevraagd aan het college en/of raad.
3. Verantwoording in de P&C-cyclus.
4. Tussentijdse college en raadsinformatie en besluiten bij majeure afwijkingen op de kaders.

Ontwikkelingen in wet- en regelgeving

Vanuit de komende Omgevingswet worden ook enkele regels voor het grondbeleid geactualiseerd. De grootste wijziging is dat het mogelijk wordt om een gebied "organisch" te kunnen ontwikkelen onder een grondexploitatie zonder 'eindtijd'. Dit kan een optie zijn als er vooraf nog veel onzekerheden bestaan over concrete planinvullingen.

Een belangrijk arrest van de Hoge Raad in 2021 is het 'Didam arrest'. Hierin geeft de Raad aan dat vanuit het *gelijkheidsbeginsel* en het recht op *mededinging* op schaarse goederen, het niet toegestaan is om grond en vastgoed direct (1:1) te verkopen aan een marktpartij. Andere partijen dienen middels voldoende publiciteit in staat gesteld worden om mee te dingen, waarna er via objectieve criteria één partij gekozen kan worden. Uitzondering is wanneer aangetoond kan worden dat slechts één serieuze partij in aanmerking komt voor de aankoop.

In 2022 zijn de eerste ervaringen opgedaan met dit arrest in een concrete grondverkoop (verkoop 'reststuk' grond uit de grondexploitatie Reigersborg Zuid V). Verder wordt nadrukkelijk rekening gehouden met dit arrest in de planvorming rond de diverse projecten.

Een SED brede memo/werkwijze vanuit het arrest is in voorbereiding en zal naar verwachting in kwartaal 1 2023 ter besluitvorming aan de college 's worden voorgelegd.

Parameters 2023

De hierna weergegeven parameters voor kosten- en opbrengstenstijging worden jaarlijks geëvalueerd en herijkt. De parameters zijn bepaald aan de hand van de *Outlook Grondexploitaties 2023* van Metafoor Ruimtelijke Ontwikkeling. Daarnaast vindt afstemming plaats met omringende gemeenten.

Jaarrekening 2022	2023	2024	2025	2026	2027
Kostenstijging	6%	4%	3%	3%	2%
Inkomstenstijging	1%	1%	1%	2%	2%

Ten opzichte van eerdere jaren zijn de parameters voor kostenstijging hoger en die voor inkomstenstijging lager. Dit heeft alles te maken met de economische ontwikkelingen en onzekerheden waarmee we nu te maken hebben. Vanuit inflatie komt de kostenstijging voor 2022 uit op circa 10%. Voor 2023 en verder verwachten we eveneens hogere dan gebruikelijke percentages. Met name vanuit stijgende rentetarieven staan ook de verkoopprijzen van woningen onder druk. Voor bestaande bouw is deze al aan het dalen. Voor nieuwbouw (nog) niet, nadat deze in 2022 nog steeds (fors) zijn gestegen. Hogere bouwkosten en afnemende verkoopprijzen resulteert samen in een lager percentage inkomstenstijging voor een grondexploitatie

Bovenstaande conjuncturele ontwikkelingen hebben vervolgens negatieve invloeden op het exploitatieresultaat van de grondexploitaties. Grondexploitaties die qua uitvoering nog moeten starten (bijvoorbeeld de projecten in Schellinkhout) en waar de meeste kosten en inkomsten nog gerealiseerd moeten worden hebben hier het meeste last van. Grondexploitaties die richting afsluiting gaan (bijvoorbeeld Zuiderkogge 4b, Kerkbuurt Wijdenes) zijn hier vervolgens minder gevoelig voor.

Rentevoet

De rentevoet is aangeleverd door financiën en is berekend op basis van de verhouding eigen- en vreemd vermogen, conform het BBV (Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten). De rentevoet komt hiermee op 0,42% voor Drechterland.

Ontwikkelingen

Ter informatie, binnen de gemeente spelen de volgende grotere (faciliterende) projecten en ontwikkelingen (waarover op andere plekken dan in deze paragraaf verantwoording over wordt afgelegd):

- Venhuizen Centrum West: Dit betreft een particulier initiatief tot de ontwikkeling van een nieuwe woonwijk met circa 250 woningen tegen het centrum van Venhuizen. In 2021 heeft de gemeente medewerking aan dit plan voorrang gegeven boven andere initiatieven in Venhuizen. Het plan bevindt zich in de haalbaarheidsfase. In 2022 is het gemeentelijk Ambitiedocument vastgesteld en een verkeersonderzoek uitgevoerd. Beoogd wordt om bij te blijken haalbaarheid eind 2023 de te maken afspraken vast te leggen in een anterieure overeenkomst.
- In Westwoud is de gemeente met meerder particuliere initiatiefnemers in gesprek om één of meerdere woningbouwlocaties tot ontwikkeling te brengen.

Strategische gronden

De gemeente heeft geen strategische en “warme” gronden in haar bezit. Een in 2019 genomen en in 2022 aflopende optie heeft inmiddels geen vervolg opgeleverd.

Prognose resultaten

De gemeente Drechterland kende in 2022 een zestal actieve grondexploitaties:

1. Reigersborg Zuid V
2. Kerkbuurt Wijdenes
3. Hemschool Hem
4. Schellinkhout sportveldlocatie
5. Schellinkhout dorps huislocatie
6. Zuiderkogge 4b

Hieronder worden deze zes projecten kort beschreven. Een uitvoerigere toelichting op de (verschuivingen in de) kosten, inkomsten en resultaten van deze grondexploitatie wordt zoals elk jaar weergegeven in de nog op te stellen en in het voorjaar aan de Raad te presenteren MPG (Meerjaren Prognose Grondexploitaties) Drechterland 2023.

Reigersborg Zuid V

De locatie Reigersborg Zuid V ligt aan de westkant van Hoogkarspel. In het plan worden ongeveer 136 woningen gerealiseerd. Een aanzienlijk deel van het plangebied is ingericht als ‘bospark’. De laatste reguliere kavels zijn in 2022 verkocht en geleverd (betaald). Alleen de verkoop van een laatste (aanvullende vrije) kavel aan de Streekweg resteert nog. De woningproductie (bouw en oplevering) vordert gestaag. Het woonrijpmaken volgt fase-/deels gewijs deze productie. Met het woonrijpmaken is in 2022 reeds gestart en zal naar verwachting tot eind 2024 duren.

Het project kent een positief resultaat. Deze wordt nu geraamd op € 1.359.000. Dit is € 53.000 hoger dan vorig jaar begroot. Dit verschil is te verklaren vanuit de huidige economische omstandigheden.

Kerkbuurt Wijdenes

Kerkbuurt Wijdenes (plan Sally) betreft de ontwikkeling van een woonwijk van 62 eenheden te Wijdenes. De laatste leveringen (betalingen) zijn begin 2022 geweest. Op een aantal vrije kavels na die nu in aanbouw zijn, zijn alle overige woningen gereed en opgeleverd in afgelopen jaar.

Het woonrijpmaken van de openbare ruimte is aanbesteed en (prijsvast) gegund aan een aannemer, die nu bezig is met het bestellen van benodigde materialen. Naar verwachting wordt de openbare ruimte in 2023 opgeleverd en uitvoering wordt in fases gedaan zodat de bereikbaarheid van de woningen gehandhaafd blijft. Tot slot zal in 2023 de speeltuin in nauw overleg met de bewoners ontwikkeld en aangelegd worden. Na het woonrijpmaken en de aanleg van het speelterrein kan deze grondexploitatie afgesloten worden.

Het project kent een positief resultaat. Deze wordt nu geraamd op € 1.021.000. Dit is € 169.000 lager dan vorig jaar begroot. Dit verschil te verklaren vanuit de huidige economische omstandigheden.

Hemschool Hem

Dit betreft de herbestemming van een oude schoollocatie tot woningbouw (6 eenheden) en de inrichting van de openbare ruimte inclusief een speelvoorziening. In het eerste kwartaal van 2022 is gestart met de bouw van de woningen. Naar verwachting worden de woningen in het tweede kwartaal van 2023 opgeleverd. Aansluitend starten wij met het woonrijp maken van de locatie, inclusief inrichting van het speelterrein, waaraan met behulp van omwonenden verder vorm aan is gegeven. Na het woonrijpmaken en de aanleg van het speelterrein kan deze grondexploitatie afgesloten worden.

Het project kent vanuit de historie en opzet een negatief resultaat. Deze wordt nu geraamd op € 354.000. Dit is € 71.000 hoger dan vorig jaar begroot. Dit verschil is te verklaren vanuit de huidige economische omstandigheden.

Schellinkhout sportveldlocatie

Door het beëindigen van de sportactiviteiten ter plaatse van de sportvelden in Schellinkhout, gekoppeld aan de behoefte aan het realiseren van een gedifferentieerd lokaal woonprogramma heeft de raad op 29 juni 2020 een start en kaders (mee) gegeven aan de gebiedsontwikkeling en grondexploitatie op deze locatie. Wegens nieuwe inzichten heeft de raad op 24 januari 2022 een positief besluit genomen op het nieuwe concept met bijbehorende grondexploitatie.

Dit concept is in 2022 verder afgestemd met omwonenden, de CPO, alliantie, woningbouwcorporatie en met de gebruikelijke overheidsdiensten. Vervolgens is hierop een nieuwe concept plan uitgewerkt met verschillende opties qua programma en bijbehorende financiële resultaten. Begin 2023 zal dit moeten lijden tot een meer definitief stedenbouwkundige plan met bijbehorende grondexploitatie, welke vervolgens voorgelegd kan worden aan de omwonenden en alle belanghebbenden. Daarna zal het plan aan de raad ter vaststelling voorgelegd worden, naar verwachting in het tweede of derde kwartaal 2023. Aansluitend kunnen we starten met de bestemmingsplanprocedure en de selectie van een ontwikkelaar voor de projectmatige woningen.

Het project kent een positief resultaat. Deze wordt nu geraamd op € 757.000. Dit is € 346.000 lager dan vorig jaar begroot. Dit verschil is te verklaren vanuit de huidige economische omstandigheden.

Opgemerkt moet worden dat bovenstaande actualisatie nog is gemaakt op basis van het laatste formele ontwerp/besluit en dus nog niet op het nieuwste stedenbouwkundige concept/ontwerp welke nog richting besluitvorming moet.

Het positieve resultaat van deze grondexploitatie komt, conform genomen raadsbesluit, ten gunste van de verliesgevende grondexploitatie van onderstaande dorps huislocatie.

Schellinkhout dorps huislocatie

Plannen worden uitgewerkt voor herontwikkeling van de huidige dorps huislocatie te Schellinkhout. Het betreft hier een gemengd programma van onderwijs, welzijn, sport- en cultuur (in een Multifunctionele accommodatie (MFA)), in combinatie met een beperkte woningbouw van 10 appartementen voor senioren. De Raad heeft op 29 juni 2020 akkoord gegeven op deze ontwikkeling, en een budget vastgesteld voor het vastgoedgedeelte (MFA) en een grondexploitatie voor het gemeenschappelijke gronddeel.

Na de architectenselectie voor de MFA Schellinkhout eind 2020 en de vaststelling van het schetsontwerp, is eind 2022 het Voorlopig Ontwerp van de MFA vastgesteld. Tegelijkertijd is aan de gemeenteraad aanvullende krediet gevraagd om de realisatie van de MFA mogelijk te maken. Ook het schoolbestuur en de kinderopvangorganisatie hebben aanvullend budget beschikbaar gesteld. Het Voorlopig Ontwerp wordt in het eerste en tweede kwartaal van 2023 verder uitgewerkt tot een Definitief Ontwerp (DO). Na vaststelling van het DO wordt gestart met de planvorming van de tien appartementen (bestemmingsplan en overige). Het bouwrijp maken van dit perceel en de daadwerkelijk bouw van de appartementen kan pas aanvangen na oplevering van de MFA en sloop van het oude dorps huis. Conform de huidige planning wordt de MFA in 2025 opgeleverd.

Deze grondexploitatie volgt qua planvorming en uitvoering grotendeels die van het MFA. Nu deze laatste vertraagd is, maar wel doorgang zal vinden, zal ook deze grondexploitatie langer doorlopen dan eerder beoogd (2025). Deze grondexploitatie is destijds geraamd op basis van aannames voor het ruimtegebruik. Inmiddels is er een eerste, maar gedeeltelijk, concept inrichtingsplan met bijbehorende kostenraming. Deze (concept) gegevens zijn verwerkt in deze actualisatie in afwachting van verdere uitwerking en complementering van de plannen voor het bouw- en woonrijpmaken.

Het project kent een negatief resultaat. Deze wordt nu geraamd op € 1.122.000. Dit is € 151.000 hoger dan vorig jaar begroot. Dit verschil is te verklaren vanuit de huidige economische omstandigheden.

Zuiderkogge 4b

De locatie Zuiderkogge fase 4b ligt ten noorden van Zuiderkogge en betreft een bedrijventerrein. Het totale plangebied heeft een oppervlakte van circa 24.000 m². In 2022 is één bedrijfskavel uitgegeven. Hiermee resteert nog één laatste kavel. Deze kavel is momenteel in optie en zal naar verwachting binnenkort verkocht en geleverd kunnen worden. Na deze verkoop kunnen de (beperkte) afsluitende werkzaamheden woonrijpmaken naar verwachting nog in 2023 uitgevoerd worden. Aansluitend kan deze grondexploitatie afgesloten worden. Het betreft een gezamenlijke grondexploitatie (50/50) met USP vastgoed. Het project kent een positief resultaat. Deze wordt nu geraamd op € 726.000. Dit is € 27.000 hoger dan vorig jaar begroot. Dit verschil is te verklaren vanuit de huidige economische omstandigheden.

Winst- en verliesneming

Verliesneming

Voor de negatieve resultaten van de grondexploitaties Hemschool en Schellinkhout dorps huislocatie is de volgende verlies voorziening getroffen:

Grondexploitatie	Verlies
Hemschool	€ 345.000
Schellinkhout dorps huislocatie	€ 1.122.000
Totaal	€ 1.467.000

Winstneming

Ingaande dienstjaar 2017 zijn gemeenten verplicht om winst te nemen volgens de "Percentage of Completion" (POC) methode. Als per balansdatum bijvoorbeeld 75% van de totaal geraamde kosten zijn gemaakt en 30% van de totaal geraamde opbrengsten zijn gerealiseerd, dan wordt in het betreffende dienstjaar reeds 22,5% (75% x 30%) van het geraamd batig eindresultaat genomen. In de jaren er opvolgend wordt wederom hetzelfde gedaan, maar met aftrek/correctie van de eerder gedane winstnemingen.

Voor een drietal grondexploitaties kan er over het jaar 2022 winst genomen worden:

Grondexploitatie	Winstneming 2022
Reigersborg Zuid V	€ 152.000
Kerkbuurt Wijdenes	€ 0
Zuiderkogge 4B (gemeente grex)	€ 132.000
Totaal	€ 284.000

Fondsvorming

De grondexploitatie Zuiderkogge 4b levert vanuit de kaveluitgifte (m²*bedrag) een bijdrage aan fondsvorming (bovenwijks, infrastructuur en landschap):

Grondexploitatie	Fondsvorming 2022
Zuiderkogge 4b	€ 54.000

Fondsvorming kan sinds 2016 niet meer als kostenpost meegenomen worden in de grondexploitaties, maar moet vanuit de winstnemingen via de algemene reserves toegevoegd worden.

Risicobeheersing

Voor de lopende grondexploitaties zijn conjuncturele risico's gekwantificeerd. Dit op basis van 1% minder inkomstenstijging, 1% meer kostenstijging en 2 jaar projectvertraging, en een te verwachte kans. Van hieruit is het mogelijke financiële gevolg bepaald op € 618.000. In de risicoparaagraaf is, rekening houdende met de omvang van het financiële gevolg en de kans dat dit risico zich voordoet, een bedrag opgenomen van 50% van bovenstaand bedrag (€ 309.000).

Reserves en voorzieningen

Voor het negatieve resultaat van de grondexploitatie Hemschool en Schellinkhout dorpshuislocatie is een verliesvoorziening getroffen van in totaal € 1.467.000.

Wet Open Overheid

De Wet open overheid (Woo) is op 1 mei 2022 in werking getreden. De Woo heeft de Wet openbaarheid bestuur (Wob) vervangen, deze wet is echter meer dan de Wob. De Woo verplicht de SED gemeenten tot:

- Het passief openbaar maken van informatie via het afhandelen van Woo-verzoeken.
- Het actief openbaar maken van 11 informatie categorieën.
- Het aanstellen van een Woo-contactfunctionaris.
- Het op orde brengen van de informatiehuishouding.

Het implementeren van de Woo gebeurt via het project Implementatie Woo.

Het passief openbaar maken, oftewel het afhandelen van Woo-verzoeken, is per 1 mei 2022 met de inwerkingtreding van de Woo reeds geïmplementeerd. Een burger kan een Woo-verzoek elektronisch indienen bij de SED. Het actief openbaar maken doet de SED deels al. Denk aan de publicatie van wet- en regelgeving op overheid.nl. De komende 5 jaar gaat de SED de 11 informatie categorieën fasegewijs publiceren op het landelijke platform PLOOI. Hierin volgen we de landelijke planning. Ter voorbereiding hierop implementeert de SED-software om informatie te kunnen anonimiseren.

In januari 2023 start de werving en selectie van de Woo-contactfunctionaris, die een rol gaat vervullen bij het actief publiceren en het coördineren van Woo-verzoeken.

Voor het op orde brengen van de informatiehuishouding hebben de SED-gemeenten 8 jaar de tijd. Het streven is om te gaan werken vanuit het principe '1 bron 1 waarheid', elk informatie-element kent maar 1 bron; informatie rechtmatig opslaan, delen en bewaren. Via quickscans worden knelpunten in beeld gebracht. De quick scans zijn eind januari gereed. Op basis van de quick scans worden verbeteringen in gang gezet. Zo starten we in 2022 met het verbeteren van de informatiehuishouding van Convenanten en Bestuursstukken.

Subsidies

Beleidsverantwoording

Onderdelen: De paragraaf subsidies omvat de totale subsidieplafonds per werksoort. De verdeling van de subsidies per werksoort staat aangegeven in de subsidielijst 2022. De subsidies worden beschikbaar gesteld op grond Algemene Subsidieverordening Drechterland (ASV) en de negen subsidieregelingen.

Subsidies en subsidiebeleid

Onder het begrip subsidie wordt volgens de Algemene wet bestuursrecht (Awb) verstaan: 'de aanspraak op financiële middelen, door een bestuursorgaan verstrekt met het oog op bepaalde activiteiten van de aanvrager, anders dan als betaling voor aan het bestuursorgaan geleverde goederen of diensten' (artikel 4:21, eerste lid Awb). Artikel 4:23, eerste lid Awb schrijft voor dat subsidies worden verstrekt op basis van een wettelijk voorschrift dat regelt voor welke activiteiten subsidie kan worden verstrekt. Dit wettelijk voorschrift is bij de gemeente Drechterland:

1. De Algemene subsidieverordening (ASV) Drechterland als procedurele verordening, waarin in artikel 2 op hoofdlijnen is aangegeven voor welke activiteit(en) subsidie kan worden verstrekt.
2. De specifieke subsidieregelingen op het gebied van maatschappelijke dienstverlening, ouderenwerk, sport en recreatie, jeugd- en jongerenwerk, vormings- en ontwikkelingswerk, kunst en cultuur, muziekonderwijs en cultuureducatie -participatie, investeringssubsidie en bijzondere activiteiten en eenmalige subsidies.

Ten grondslag aan het subsidiebeleid van Drechterland ligt de Welzijnsvisie. Het subsidiebeleid is voor de gemeente een van de middelen om de doelstellingen van de Welzijnsvisie te realiseren. Vooral daar waar er voor de gemeente sprake is van een voorwaardenscheppende rol is subsidieverlening een belangrijk instrument. Hiermee kan de gemeente sturen op de instandhouding van organisaties en voorzieningen die een functie vervullen voor de gemeentelijke beleidsdoelen. Uitgangspunt hierbij is vooral het ondersteunen en bevorderen van activiteiten voor en door burgers. Hierbij is het vergroten van de participatie van de burger en het vergroten van de sociale samenhang het centrale doel. De gemeente ziet haar voorwaardenscheppende rol daarin vooral in het in stand houden van een goed basispakket aan welzijnsvoorzieningen.

Vertaling naar het subsidiebeleid

Het subsidiebeleid is, vanuit de uitgangspunten van de Welzijnsvisie, enerzijds gericht op het in stand houden van een goed voorzieningenniveau voor alle inwoners van Drechterland en anderzijds op het extra ondersteunen van activiteiten en voorzieningen die zijn gericht op de aandachtsgroepen jongeren, ouderen en gehandicapten. Dit betekent dat in het subsidiebeleid organisaties die zich in hun activiteiten en doelstellingen richten op deze doelgroepen uit de Welzijnsvisie, extra de nadruk krijgen.

Op basis van de subsidieregelingen kunnen de meeste subsidieontvangers zelf berekenen op hoeveel subsidie zij aanspraak kunnen maken. Het algemene juridische en procedurele kader van het subsidiebeleid wordt geregeld in de Algemene Subsidieverordening Drechterland, die op 11 juli 2017 is vastgesteld door de gemeenteraad. De totale voor subsidie beschikbare financiële middelen en de verdeling daarvan over de diverse onderdelen van het welzijnsbeleid worden jaarlijks door de gemeenteraad door vaststelling van de subsidieplafonds bepaald bij de vaststelling van de gemeentebegroting.

In onderstaand schema staan de begrote subsidieplafonds per werksoort weergegeven en de werkelijke subsidieplafonds in 2022

Financiële consequenties

Subsidies

Werksoort	Begroting 2022	Werkelijk 2022
Maatschappelijke dienstverlening	237	220
Ouderenwerk	113	113
Jeugd- en jongerenwerk	196	190
Sport en recreatie	170	169
Vormings- en ontwikkelingswerk	589	591
Kunst en cultuur	61	60
Muziekonderwijs, Cultuureducatie en -participatie	103	80
Investeringsubsidies	3	0
Lokaal onderwijsbeleid	30	29
Wmo subsidies	17	11
Bijzondere activiteiten en éénmalige subsidies	15	2
	<hr/> 1.534	<hr/> 1.465

Toelichting

Het subsidieplafond van de Maatschappelijke dienstverlening is niet geheel gebruikt, omdat met name het schoolmaatschappelijk werk anders is georganiseerd, waardoor niet alle middelen ingezet hoefde te worden. Verder kan worden geconstateerd dat de subsidieregeling Muziekonderwijs, Cultuureducatie en Participatie niet volledig is uitgenut. Op deze regeling worden redelijk veel aanvragen ingediend (in totaal 18 organisaties), maar blijft het totaal versterkte subsidiebedrag onder het vastgestelde plafond. Tevens valt op dat er een beperkt beroep gedaan is op de regeling voor Bijzondere en eenmalige activiteiten, waardoor er daar ook middelen overblijven.

Financiën

Overzicht van baten en lasten

Programma	Primitieve begroting 2022	Begroting 2022	Werkelijk 2022
Lasten			
Bestuur en ondersteuning	2.003	2.127	1.947
Veiligheid	1.792	1.973	1.903
Beheer openbare ruimte	5.565	6.294	4.893
Economie	639	658	899
Samenleving	21.648	26.653	26.806
Milieu	4.682	5.094	4.758
Volkshuisvesting en ruimtelijke ordening	1.325	2.052	1.764
Algemene dekkingsmiddelen	404	429	336
Overhead	6.724	7.215	6.414
Vennootschapsbelasting	0	0	130
Totaal lasten	44.782	52.495	49.850
Baten			
Bestuur en ondersteuning	-197	-206	-263
Veiligheid	-14	-14	-8
Beheer openbare ruimte	-64	-937	-261
Economie	-98	-88	-221
Samenleving	-3.883	-5.015	-8.540
Milieu	-4.805	-4.805	-5.014
Volkshuisvesting en ruimtelijke ordening	-787	-907	-781
Algemene dekkingsmiddelen	-32.684	-35.785	-36.343
Overhead	-961	-1.039	-1.209
Vennootschapsbelasting	0	0	-62
Totaal baten	-43.493	-48.796	-52.702
Stortingen reserves			
Bestuur en ondersteuning	0	0	0
Veiligheid	0	0	0
Beheer openbare ruimte	3.000	3.497	3.000
Economie	29	29	186
Samenleving	3	3	34
Milieu	0	0	0
Volkshuisvesting en ruimtelijke ordening	403	403	152
Algemene dekkingsmiddelen	0	0	0
Overhead	0	0	0
Totaal stortingen	3.435	3.932	3.372

Onttrekkingen reserves

Bestuur en ondersteuning	0	0	0
Veiligheid	-11	-11	-11
Beheer openbare ruimte	-4.240	-4.327	-3.723
Economie	0	-33	-54
Samenleving	-359	-1.467	-1.273
Milieu	0	-145	-2
Volkshuisvesting en ruimtelijke ordening	0	-20	-222
Algemene dekkingsmiddelen	-317	-352	-322
Overhead	0	0	0
Totaal onttrekkingen	-4.927	-6.355	-5.607
Totaal mutaties reserves	1.492	2.423	2.235
Resultaat	-203	1.276	-5.087

Overzicht incidentele baten en lasten

Conform het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten dient de toelichting op het overzicht van baten en lasten in de jaarrekening een overzicht te bevatten van de incidentele baten en lasten. Door de incidentele baten en lasten op te nemen, kan informatie worden gegeven die relevant is voor het beoordelen van de financiële positie.

Incidentele baten en lasten

Programma	B2022	B2022 na wijz Rekening 2022	
<i>Lasten</i>			
1 Verkiezingen	31	39	39
1 VNG Congres	20	35	32
1 Griffie, werving en selectie	0	17	17
1 Uitgaven viering 75 jaar vrijheid	0	9	0
1 Pact van Westfriesland	20	39	33
2 Inzet Teruggave 2020 VRNHN	0	86	23
2 Ondermijning	0	74	0
2 Brandveilig leven	0	10	0
3 Achterstallig onderhoud wegen	1.300	1.300	142
3 Onderzoek / planvorming wegen	25	25	0
3 Verhoging natuurwaarden Padlandbos	0	75	0
3 Noord-Zuidverbinding	0	51	0
3 Herstellen asfalt 't Laantje	0	85	0
3 Fietsbeleidsplan	0	25	0
3 Voorziening kerstboom	0	5	0
3 Maatregelen nieuwe weg	0	36	13
3 Kosten overdracht Stedelijk water	0	155	155
3 herstel beplanting Reigersborg	0	11	18
3 Glasvezel - Projectleiding / toezicht	0	215	49
3 Kosten voorjaarsstorm	0	6	6
4 Parkeren Uiterdijk	0	23	0
4 Nieuwvestiging Horeca	0	10	8
4 Recreatieve voorzieningen	0	10	10
5 Subsidie ventilatie scholen	29	29	0

5 Financiering Taalhuis WF	13	13	0
5 Kansrijke Start	5	5	5
5 Kwaliteitsmedewerker Team inzet	55	55	55
5 Part. Budget invoeringsmiddelen	0	39	11
5 WMO - Maatschappelijke opvang	0	21	21
5 Jeugdhulp aanpak wachttijden	0	50	38
5 Coronagelden 2021	0	90	0
5 NPO Middelen onderwijs	0	99	74
5 Kerkervisie	0	3	3
5 Plan van aanpak dementie	0	5	0
5 Historische informatiebordjes	0	9	0
5 Herdenking 1573 Slag om Zuiderzee	0	10	10
5 Jeugdhulp - Beschikbaarheidswijzer	0	20	0
5 Speelvoorzieningen	0	35	0
5 Afboeking restant boekwaarde Stofmolen	0	150	119
5 Bijdrage onderhoud Stofmolen	0	300	300
5 Kosten inburgeringsvoorzieningen	0	120	8
5 Kosten ICT voorz. WI en ondertussengroep	0	12	0
5 Aanbesteding WMO en Jeugdhulp	0	25	0
5 SPUK Sportakkoord	0	10	10
5 Gemeentelijke cofinanciering ventilatie	0	24	0
5 Energietoeslag	0	600	477
5 Ventilatie het streekpunt	0	15	0
5 Noodfonds Corona	0	35	23
5 Aanpak wachttijden spec. Jeugdzorg	0	15	2
Projectkosten en voorber. Kosten			
5 onderwijshuisvesting	0	25	0
5 Inv. Subsidie sporthal De Banne	0	25	25
5 Inv. Subsidie Voetbalver. WSW	0	15	15
5 Schuldhulpverlening	0	-20	0
5 Uitvoeringskosten energietoeslag	0	8	8
5 Verstrekken energietoeslag	0	378	378
5 Extra gelden re-integratie	0	8	0
5 Participatiegelden	0	82	0
5 Transitiekosten Oekraïne	0	960	2.388
5 Leerlingenvervoer Oekraïne	0	16	10
5 Aanvulling SPUK	0	9	0
6 Pilot Gasloos	0	35	2
6 Klimaat en duurzaamheid	0	120	0
6 Communicatie duurzaamheid	0	23	22
6 Programmamanager duurzaamheid	0	39	44
6 Transitievisie Warmte	0	115	0
6 Uitvoeringsprogramma klimaatadaptatie	0	24	7
6 Rek resultaat 2021 omgevingsdienst	0	-75	-75
6 Recycleplan	0	110	0
7 Ruimtelijk kader zon en wind	0	20	0
7 Uitvoeringsprogramma omgevingswet	0	481	171
7 Plankosten	0	120	146
7 VTH beleid	0	35	14
7 Uitvoering woonakkoord	8	8	1
7 Uitvoeringsprogramma woonakkoord	0	4	0
7 Woonprogramma en prioritering projecten	0	48	0
7 Woonprogramma Drechterland	0	20	0

AD Vennootschapsbelasting	0	0	131
OH Beveiliging coronamaatregelen	0	15	0
OH Advieskosten JZ	0	15	15
OH Bijdrage SED ingroeipad	52	52	51

Mutaties reserves

3 Storting res. afschr. lasten reconstr. Hemmerb.	3.000	3.000	3.000
3 Storting res Glasvezel	0	497	0
4 Storting winstneming BGE (bedrijventerreinen)	29	29	145
7 Storting winstneming BGE (woningen)	403	403	152
Totaal	4.991	10.774	8.352

Baten

1 Subsidie viering 75 jaar vrijheid	0	9	9
3 Vrijval voorz. baggeren ivm overdr. sted. Water	0	155	155
3 Glasvezel - leges inkomsten	0	22	0
3 Glasvezel - Bijdrage derden in kosten	0	690	0
4 Winstneming BGE	29	29	132
5 NPO Middelen onderwijs	0	99	59
5 Inburgeringsvoorzieningen	0	120	40
5 SPUK sportakkoord	0	10	10
5 Vergoeding transitiekosten Oekraïne	0	960	4.319
5 Aanvulling SPUK	0	9	1
7 Leges bouwvergunningen	0	50	127
7 Winstneming BGE	403	403	152
7 Plankosten	0	70	116
AD Algemene uitkering Energietoeslag	0	790	1.079
AD Algemene uitkering Klimaatakkoord	0	182	182
AD Woonforensenbelasting	0	5	5
AD OZB woningen	0	45	45
AD OZB niet woningen eigendom	0	77	77
AD OZB niet woningen gebruik	0	30	27
AD Vennootschapsbelasting	0	0	62

Mutaties reserves

Onttrek AR res. afschr. reconstructie			
3 Hemmerbuurt	3.000	3.000	3.000
3 Onttrek AR Noord-Zuid verbinding	0	51	0
3 Onttrek AR maatregelen nieuwe weg	0	36	13
3 Onttrek res. Verkeersinfra - achterstal onderh.	672	672	142
4 Onttrek res. Landschapsplan - Uiterdijk	0	33	8
5 onttrek res. SD aanpak wachttijden	0	50	42
5 onttrek. AR Stofmolen	0	450	419
5 onttrek res. SD aanpak wachttijden	0	15	2
5 Onttrek res. SD (vrijval)	0	593	593
6 Onttrek AR Pilot Gasloos	0	35	2
6 Onttrek AR Recycleplan	0	110	0
7 Onttrek AR Woonprogramma	0	20	0
Totaal	4.104	8.820	10.817

Overzicht toevoegingen en onttrekkingen reserves

Structurele onttrekkingen reserves

Onttrekking aan de reserves	B2022	B2022 na wijz.	Rekening 2022
Programma 1			
Programma 2	11	11	11
Programma 3	568	568	568
Programma 4			
Programma 5	243	243	218
Programma 6			
Programma 7			
Programma AD	317	317	322
Overhead			
Totaal	1.140	1.140	1.119

Er zijn geen structurele toevoegingen aan de reserves. De structurele onttrekkingen hebben betrekking op de reserve afschrijvingslasten.

Informatie Wet normering bezoldiging topfunctionarissen in de publieke en semi-publieke sector (WNT)

WNT-verantwoording 2022 Gemeente Drechterland

De WNT is van toepassing op Gemeente Drechterland. Het voor Gemeente Drechterland toepasselijke bezoldigingsmaximum is in 2022 € 216.000 (het algemeen bezoldigingsmaximum).

1. Bezoldiging topfunctionarissen

1a. *Leidinggevende topfunctionarissen met dienstbetrekking en leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking vanaf de 13e maand van de functievervulling.*

Gegevens 2022		
bedragen x € 1	C.M. Minnaert	J.N.M. Commandeur
Functiegegevens	gemeentesecretaris	griffier
Aanvang en einde functievervulling in 2022	01/01 – 31/12	01/01 - 31-12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1	1
Dienstbetrekking?	Ja	Ja
Bezoldiging		
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	112.966	97.430
Beloningen betaalbaar op termijn	20.258	16.956
<i>Subtotaal</i>	133.224	114.386
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	216.000	216.000
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	0	0
Bezoldiging	133.224	114.386
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.	N.v.t.

Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t.	N.v.t.
Gegevens 2021		
bedragen x € 1	C.M. Minnaert	J.N.M. Commandeur
Functiegegevens	gemeentesecretaris	griffier
Aanvang en einde functievervulling in 2021	01/01 – 31/12	01/01 – 31/12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1	1
Dienstbetrekking?	Ja	Ja
Bezoldiging		
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	107.584	92.508
Beloningen betaalbaar op termijn	20.860	17.049
<i>Subtotaal</i>	128.443	109.558
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	209.000	209.000
Bezoldiging	128.443	109.558

1b. Leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking in de periode kalendermaand 1 t/m 12

De betreffende categorie was in 2022 niet van toepassing voor de instelling.

1c. Toezichthoudende topfunctionarissen

De betreffende categorie was in 2022 niet van toepassing voor de instelling.

1d. Topfunctionarissen met een bezoldiging van € 1.800 of minder

De betreffende categorie was in 2022 niet van toepassing voor de instelling.

1e. Topfunctionaris met een totale bezoldiging van meer dan € 1.800

De betreffende categorie was in 2022 niet van toepassing voor de instelling.

1f. Topfunctionaris met een totale bezoldiging van meer dan € 1.800 waarop de anticumulatie bepaling van toepassing is

De betreffende categorie was in 2022 niet van toepassing voor de instelling.

1g. Topfunctionaris met een totale bezoldiging van € 1.800 of minder waarop de anticumulatie bepaling van toepassing is

De betreffende categorie was in 2022 niet van toepassing voor de instelling.

2. Uitkeringen wegens beëindiging dienstverband aan topfunctionarissen

De betreffende categorie was in 2022 niet van toepassing voor de instelling.

3. Overige rapportageverplichtingen op grond van de WNT

Naast de hierboven vermelde topfunctionarissen zijn er geen overige functionarissen met een dienstbetrekking die in 2022 een bezoldiging boven het individueel toepasselijke drempelbedrag hebben ontvangen.

Begrotingsafwijkingen in het overzicht van baten en lasten in de jaarrekening

Onderstaande tabel geeft de afwijkingen tussen de totaal geraamde lasten per programma (inclusief wijziging) en de totaal gerealiseerde lasten per programma over 2022 weer.

Overzicht begrotingsrechtmatigheid

Lasten per programma	Begroting 2022 incl. wijziging	Realisatie 2022	Overschrijding Verschil	Overschrijding begroting
Bestuur en ondersteuning	2.127	1.947	180	Nee
Veiligheid	1.973	1.903	70	Nee
Beheer openbare ruimte	6.294	4.893	1.401	Nee
Economie	658	899	-241	Ja
Samenleving	26.653	26.807	-154	Ja
Milieu	5.094	4.758	336	Nee
Volkshuisvesting en ruimtelijke ordening	2.052	1.764	289	Nee
Algemene dekkingsmiddelen	429	466	-37	Ja
Overhead	7.215	6.414	802	Nee

Begrotingsoverschrijdingen

Een analyse van afwijkingen tussen de begroting na wijziging en het overzicht van baten en lasten is essentieel voor een goed inzicht in de uitkomsten van de jaarrekening. In het kader van begrotingsrechtmatigheid is deze analyse belangrijk. Uit deze analyse moet blijken wat de oorzaak is van deze overschrijding en of deze veroorzaakt is door meer uitgaven binnen het voor een programma geldend beleid, of dat er een andere oorzaak is. Bij begrotingsrechtmatigheid wordt alleen gekeken naar de ontwikkeling van de uitgavenkant (begroot versus werkelijk).

Programma's

Economie

De overschrijding op het programma Economie wordt veroorzaakt door de hogere doorrekening van de bijdrage SED aan het taakveld Economische ontwikkeling. Met de bijdrage aan de SED is in zijn totaliteit rekening gehouden binnen de begroting. De werkelijke bijdrage aan SED blijft in totaliteit binnen dit vastgestelde bedrag. Alleen de verdeling over de taakvelden is gewijzigd. Daarmee is er geen sprake van een begrotingsonrechtmatigheid op dit programma.

Samenleving

De overschrijding op het programma Samenleving wordt veroorzaakt binnen het taakveld Samenkracht en burgerparticipatie. Binnen dit taakveld is er aan de lastenkant een fors hogere uitgaaf als gevolg van de opvang van Oekraïners (€ 1.400.000). Hiertegenover staat een hogere direct gerelateerde inkomst voor de opvang van Oekraïners (€ 3.300.000). Daarmee is er geen sprake van een begrotingsonrechtmatigheid op dit programma.

Algemene dekkingsmiddelen

De overschrijding op algemene dekkingsmiddelen wordt veroorzaakt door de te betalen vennootschapsbelasting over de resultaten van de grondexploitaties. Voor de aangifte 2020 is in 2022 de voorlopige aanslag van € 89.000 opgelegd en betaald. De aangifte 2021 is in april 2023 ingediend. In 2021 is er een verlies gemaakt en dit verlies wordt verrekend met de betaalde belasting over het jaar 2020. Nog te ontvangen voor het jaar 2021 is € 62.000. Voor 2022 is een voorlopige aangifte aangevraagd voor een bedrag van € 41.000 te betalen belasting. De definitieve aangifte 2022 zal begin 2024 worden ingediend. Omdat pas achteraf

de resultaten van de grondexploitaties berekend kunnen worden en pas achteraf aangiftes konden worden gedaan is er geen sprake van een begrotingsonrechtmatigheid.

Investeringsen

Voor de investeringen wordt verwezen naar de toelichting op de balans, onderdeel materiële vaste activa. In 2022 is er een overschrijding op de volgende investering:

- Renovatie t.b.v. extra lokaal Skitteljacht.

Renovatie t.b.v. extra lokaal Skitteljacht

Op dit krediet is een overschrijding ontstaan van in totaal € 7.500. Deze overschrijding is ontstaan doordat de kosten voor de renovatie in 2020 door onvoorziene omstandigheden (dakgoot vervangen en elektrische installatie aanpassen) hoger uitvielen dan waar vooraf rekening mee is gehouden. Hiermee is er sprake van een begrotingsonrechtmatigheid.

Balans en de toelichting

Balans

ACTIVA	31-12-2022	31-12-2021
Vaste activa		
<u>Immateriële vaste activa</u>		
- Kosten van onderzoek en ontwikkeling	241	255
- Bijdrage aan activa in eigendom van derden	2.789	3.254
	<u>3.030</u>	<u>3.509</u>
<u>Materiële vaste activa</u>		
-Investeringen met een economisch nut:		
• Gronden uitgegeven in erfpacht	32	32
• Overige investeringen met een economisch nut	15.572	16.254
-Investeringen met een economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven	6.037	6.213
-Investeringen in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut	7.562	6.943
	<u>29.203</u>	<u>29.442</u>
<u>Financiële vast activa</u>		
-Kapitaalverstrekkingen aan:		
• Deelnemingen	169	168
-Leningen aan openbare lichamen (art.1a Wet Fido)	4.595	4.734
-Overige langlopende leningen	1.292	1.323
	<u>6.055</u>	<u>6.225</u>
Totaal vaste activa	38.288	39.176
Vlottende activa		
<u>Voorraden</u>		
-Onderhanden werk, waaronder bouwgronden in exploitatie	-4.227	-3.550
-Gereed product en handelsgoederen	5	4
	<u>-4.222</u>	<u>-3.546</u>
<u>Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar</u>		
-Vorderingen op openbare lichamen	13.238	5.842
-Uitzettingen in 's Rijks schatkist met een rentetypische looptijd korter dan één jaar	6.394	8.544
-Overige vorderingen	1.050	906
	<u>20.682</u>	<u>15.292</u>
<u>Liquide middelen</u>		
-Kassaldi	2	3
-Banksaldi	501	319
	<u>503</u>	<u>322</u>
<u>Overlopende activa</u>		
-De van de Europese en Nederlandse overheidslichamen nog te ontvangen voorschotbedragen die ontstaan door voorfinanciering op uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel uitgesplitst naar de nog te ontvangen bedragen van:		
• Het Rijk	27	6
• Overige overheden	0	11
-Overige nog te ontvangen bedragen, en de vooruitbetaalde bedragen die ten laste van volgende begrotingsjaren komen.	582	804
	<u>609</u>	<u>821</u>
Totaal vlottende activa	17.572	12.889
Totaal generaal	55.860	52.065

PASSIVA	31-12-2022	31-12-2021
Vaste passiva		
<u>Eigen vermogen</u>		
-Algemene reserves	5.910	8.664
-Bestemmingsreserves	19.667	18.490
-Gerealiseerd resultaat	5.087	659
	<u>30.664</u>	<u>27.813</u>
<u>Voorzieningen</u>		
-Voorzieningen voor verplichtingen, verliezen en risico's	1.371	1.514
-Egalisatievoorzieningen	830	955
-Van derden verkregen middelen die specifiek besteed moeten worden	412	412
-Voorzieningen voor middelen van derden waarvan de bestemming gebonden is	2.590	2.369
	<u>5.203</u>	<u>5.250</u>
<u>Vaste schulden met een rentetypische looptijd van één jaar of langer</u>		
-Onderhandse leningen van:		
• Binnenlandse banken en overige financiële instellingen	12.116	13.104
	<u>12.116</u>	<u>13.104</u>
Totaal vaste passiva	47.983	46.167
Vlottende passiva		
<u>Netto-vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan één jaar</u>		
-Overige schulden	4.369	2.137
	<u>4.369</u>	<u>2.137</u>
<u>Overlopende passiva</u>		
- Verplichtingen die in het begrotingsjaar zijn opgebouwd en die in een volgend begrotingsjaar tot betaling komen met uitzondering van jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume.	2.174	2.443
- De van de Europese en Nederlandse overheidslichamen ontvangen voorschotbedragen voor uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel die dienen ter dekking van lasten van volgende begrotingsjaren uitgesplitst naar de ontvangen bedragen van:		
• Het Rijk	1.274	1.309
• Overige Nederlandse overheidslichamen	14	9
- Overige vooruit ontvangen bedragen die ten bate van volgende begrotingsjaren komen.	46	0
	<u>3.508</u>	<u>3.761</u>
Totaal vlottende passiva	7.877	5.898
Totaal generaal	55.860	52.065
Gewaarborgde geldleningen	33.529	32.815
Garantstellingen	6.292	7.891

Waarderingsgrondslagen

Inleiding

De jaarrekening is opgesteld met inachtneming van de voorschriften die in het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV) en de verordening ex artikel 212 Gemeentewet, waarin door de gemeenteraad de uitgangspunten voor het financiële beleid, alsmede de regels voor het financiële beheer en voor de inrichting van de financiële organisaties zijn vastgesteld.

Algemene grondslagen voor het opstellen van de jaarrekening

De waardering van de activa en passiva en de bepaling van het resultaat vindt plaats op basis van historische kosten. Tenzij bij het desbetreffende balanshoofd anders is vermeld, worden de activa en passiva opgenomen tegen nominale waarden.

De baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben. Baten en winsten worden slechts genomen voor zover zij op de balansdatum zijn gerealiseerd. Verliezen en risico's die hun oorsprong vinden voor het einde van het begrotingsjaar worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

Dividendopbrengsten van deelnemingen worden als baten genomen op het moment waarop het dividend betaalbaar gesteld wordt.

Met betrekking tot de verwerking van de algemene uitkering heeft de commissie BBV een stellige uitspraak gedaan. Deze uitspraak houdt in dat in de jaarrekening de algemene uitkering wordt opgenomen conform de in het jaar laatst gepubliceerde accresmededeling, die doorgaans is opgenomen in de septembercirculaire van het boekjaar.

In 2017 heeft er een stelselwijziging plaatsgevonden in de waardering van investeringen met maatschappelijk nut in de openbare ruimte. Vanaf 2017 is het verplicht investeringen met maatschappelijk nut te activeren.

Centraal administratie kantoor (CAK)

Met betrekking tot de eigen bijdrage die het CAK int en aan de gemeente afdraagt, geldt op basis van de Kadernota Rechtmatigheid 2018 van de commissie BBV het volgende: gemeenten kunnen op basis van de overzichten van het CAK wel de aantallen personen, soort en omvang van de zorgverlening beoordelen met de eigen WMO-administratie. Probleempunt is dat door het ontbreken van inkomensgegevens op de overzichten de informatie over de eigen bijdrage ontoereikend is om als gemeente de juistheid op persoonsniveau en volledigheid van de eigen bijdragen als geheel te kunnen vaststellen. Door de systematiek te kiezen van het vaststellen van de eigen bijdrage door het CAK, heeft de wetgever in feite bepaald dat de verantwoordelijkheid voor de juistheid en volledigheid van de eigen bijdragen geen gemeentelijke verantwoordelijkheid is. Dat betekent dat door de gemeenten geen zekerheden over omvang en hoogte van de eigen bijdragen kunnen worden verkregen als gevolg van het niet kunnen vaststellen van de juistheid op persoonsniveau, zoals hiervoor is toegelicht.

Arbeidskosten

Personeelslasten worden in principe toegerekend aan het boekjaar waarop ze betrekking hebben. Als gevolg van het formele verbod op het opnemen van voorzieningen c.q. schulden uit hoofde van jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume, worden sommige personele lasten echter toegerekend aan de periode waarin uitbetaling plaatsvindt; daarbij moet worden gedacht aan componenten zoals ziektekostenpremie ten behoeve van gepensioneerden en overlopende verlofaanspraken.

Voor arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van een jaarlijks vergelijkbaar volume wordt geen voorziening getroffen of op andere wijze een verplichting opgenomen. De referentieperiode is dezelfde als die van de meerjarenraming, te weten vier jaar. Indien er

sprake is van (eenmalige) schokeffecten (bijvoorbeeld reorganisaties) dient wel een verplichting opgenomen te worden.

Balans

Vaste activa

De uitgangspunten van de Nota activa (raadsbesluit 20 december 2021) zijn toegepast op de nieuwe investeringen. De afschrijvingstabel van de Nota Activa, investerings- en afschrijvingsbeleid 2021 is van toepassing op investeringen per 1 januari 2021. Deze investeringen worden met behulp van de lineaire methode afgeschreven tenzij een andere wijze van afschrijving meer recht doet aan de waardevermindering van een bepaald actief tijdens de gebruiksduur.

Immateriële vaste activa

De immateriële vaste activa worden gewaardeerd tegen de verkrijgings- casu quo vervaardigingsprijs verminderd met de afschrijvingen en waardeverminderingen die naar verwachting duurzaam zijn. Eventuele van derden verkregen specifieke investeringsbijdragen worden in mindering gebracht op het geactiveerde.

De bijdragen in de activa in eigendom van derden worden afgeschreven. De afschrijvingsduur is maximaal gelijk aan de afschrijvingsduur van de activa die door de betreffende derden worden gehanteerd.

Materiële vaste activa

Activa worden gewaardeerd op basis van de verkrijgings- of vervaardigingsprijs. De verkrijgingsprijs omvat de inkoopprijs en de bijkomende kosten. De vervaardigingsprijs omvat de aanschaffingskosten van de gebruikte grond- en hulpstoffen en de overige kosten, welke rechtstreeks aan de vervaardiging kunnen worden toegerekend. In de vervaardigingsprijs kunnen voorts worden opgenomen een redelijk deel van de indirecte kosten en de rente over het tijdvak die aan de vervaardiging van het actief worden toegerekend; in dat geval vermeldt de toelichting dat deze kosten worden geactiveerd.

Investerings met economisch nut

Deze materiële vaste activa zijn gewaardeerd tegen de verkrijgings- of vervaardigingsprijs. Specifieke investeringsbijdragen van derden worden op de desbetreffende investering in mindering gebracht. Op grondbezit met economisch nut (buiten de openbare ruimte) wordt niet afgeschreven.

Deze investeringen worden met behulp van de lineaire methode afgeschreven.

Investerings in de openbare ruimte met uitsluitend maatschappelijk nut

Investerings met een maatschappelijk nut worden, evenals investeringen met een economisch nut, geactiveerd en over de verwachte toekomstige gebruiksduur afgeschreven. De verplichting om alle investeringen te activeren volgens de nieuwe methode geldt alleen voor investeringen die vanaf het begrotingsjaar 2017 worden gedaan.

In erfpacht uitgegeven gronden

De in erfpacht uitgegeven percelen zijn gewaardeerd tegen de eerste uitgifteprijs (in dit geval de waarde die bij eerste uitgifte als basis voor de canonberekening in aanmerking is genomen). Percelen waarvan de erfpacht eeuwigdurend is afgekocht, zijn tegen een geringe registratiewaarde opgenomen. Eventuele afkoopsommen voor voortdurende contracten zijn verwerkt onder de langlopende schulden en vervallen naar rato van afkoopperiode vrij ten gunste van het resultaat.

Financiële vaste activa

Kapitaalverstrekkingen aan gemeenschappelijke regelingen en overige verbonden partijen, (overige) leningen u/g en (overige) uitzettingen zijn - tenzij hierna anders is vermeld - opgenomen tegen nominale waarde. Zo nodig is een voorziening voor verwachte oninbaarheid in mindering gebracht.

Participaties in het aandelenkapitaal van NV's en BV's (kapitaalverstrekkingen aan deelnemingen in de zin van het BBV) zijn gewaardeerd tegen de verkrijgingsprijs van de aandelen. Als de waarde van de aandelen onverhoopt structureel mocht dalen tot onder de verkrijgingsprijs zal afwaardering plaatsvinden. Tot dusver is een dergelijke afwaardering gelukkig niet noodzakelijk gebleken. De actuele waarde ligt ruim boven de verkrijgingsprijs. Van een deelneming is volgens artikel 1 lid d BBV sprake als de gemeente participeert in het aandelenkapitaal van een NV of BV.

Flottende activa

Voorraden

Grond en hulpstoffen

Grond- en hulpstoffen zijn opgenomen tegen verkrijgings- of vervaardigingsprijs. Wanneer de marktwaarde lager is dan de verkrijgings- of vervaardigingsprijs, wordt afgewaardeerd naar deze lagere marktwaarde.

Onderhanden werk, gronden in exploitatie

De als onderhanden werken opgenomen bouwgronden in exploitatie zijn gewaardeerd tegen de vervaardigingsprijs dan wel de lagere marktwaarde. De vervaardigingsprijs omvat de kosten die rechtstreeks aan de vervaardiging kunnen worden toegerekend (zoals grondaankopen en kosten van bouw- en woonrijpmaken) alsmede de rentekosten berekend zoals voorgeschreven in het BBV en de administratie- en beheerskosten.

Voor winstneming geldt de percentage- of completionmethode: voor zover gronden zijn verkocht en opbrengsten zijn gerealiseerd kan tussentijds naar rato van de voortgang van de grondexploitatie winst worden genomen. Hiervoor moet het resultaat op de grondexploitatie wel op betrouwbare wijze kunnen worden ingeschat. Indien aan de volgende voorwaarden is voldaan, bestaat er voldoende zekerheid om winst te kunnen nemen:

1. Het resultaat op de grondexploitatie kan betrouwbaar worden ingeschat.
2. De grond (of het deelperceel) moet zijn verkocht.
3. De kosten zijn gerealiseerd (winst wordt naar rato van de realisatie gerealiseerd).

Zolang daarvan geen sprake is, worden de verkregen verkoopopbrengsten ten volle op de vervaardigingskosten in mindering gebracht.

Gereed product

Producten die gereed zijn worden gewaardeerd tegen de kostprijs of tegen de marktwaarde als die lager is dan de kostprijs. Dat laatste doet zich vooral voor indien voorraden incourant worden. De kostprijs bestaat uit de verrekenprijzen van grond- en hulpstoffen en de loon- en machinekosten die aan de vervaardiging kunnen worden toegerekend.

Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar

Vorderingen en overlopende activa

De vorderingen worden gewaardeerd tegen nominale waarde. Voor verwachte oninbaarheid is een voorziening in mindering gebracht. De voorziening wordt dynamisch bepaald.

Liquide middelen en overlopende posten

Deze activa worden tegen nominale waarde opgenomen.

Vaste passiva

Reserves en voorzieningen

De nota 'Reserves en Voorzieningen' is vastgesteld op 27 februari 2012. De reserves en voorzieningen zijn conform de uitgangspunten van deze nota verwerkt.

Voorzieningen worden gewaardeerd op het nominale bedrag van de betrokken verplichting c.q. het voorzienbare verlies. De pensioenverplichting ten behoeve van de wethouders is echter tegen de contante waarde van de (reeds opgebouwde) toekomstige uitkeringsverplichtingen gewaardeerd. De onderhoudsregalisatievoorzieningen stelen op een meerjarenraming van het uit te voeren groot onderhoud aan (een deel van) de gemeentelijke kapitaalgoederen, waarin rekening is gehouden met de kwaliteitseisen die ter zake geformuleerd zijn. In de paragraaf onderhoud kapitaalgoederen die is opgenomen in het jaarverslag is het beleid ter zake nader uiteengezet.

Vaste schulden

Vaste schulden worden gewaardeerd tegen de nominale waarde, verminderd met gedane aflossingen. De vaste schulden hebben een rentetypische looptijd van één jaar of langer.

Vlottende passiva

De vlottende passiva worden gewaardeerd tegen de nominale waarde.

Overige

Borg- en garantstellingen

Voor zover leningen door de gemeente gewaarborgd zijn, is buiten telling het totaalbedrag van de geborgde schuldrestanten per einde boekjaar opgenomen. Overigens is in de toelichting op de balans nadere informatie opgenomen.

Niet uit de balans blijvende verplichtingen

Als er verplichtingen zijn, waar bijvoorbeeld geen voorziening voor is getroffen, dan wordt dit vermeld in de toelichting op de balans.

Toelichting op de balans

Vaste activa

Immateriële vaste activa

Omschrijving	Boekwaarde 31-12-2022	Boekwaarde 31-12-2021
Kosten van onderzoek en ontwikkelingen voor een bepaald actief	241	255
Bijdragen aan activa in eigendom van derden	2.789	3.254
Totaal	3.030	3.509

Immateriële vaste activa

Omschrijving	Boekwaarde 31-12-2021	Investe- ringen	Desinveste- ringen	Afschrij- vingen	Bijdrage van derden	Af- ringen	Boekwaarde 31-12-2022
Kosten van onderzoek en ontwikkelingen voor een bepaald actief	255	-	-	-	14	-	241
Bijdragen aan activa in eigendom van derden	3.254	-	-	465	-	-	2.789
Totaal	3.509	-	-	465	14	-	3.030

De investeringsbudgetten van de immateriële vaste activa betreffen:

	Investerings- budget 2022	Werkelijk bested 2022	Restant budget 31-12-2022	Restant budget 1-1-2023
Vorbereidingskosten gebiedsontwikkeling Schellinkhout	21	-	21	21
Vorbereidingskosten centrumplan Venhuizen	14-	14-	-	-
Totaal	7	14-	21	21

Vorbereidingskosten gebiedsontwikkeling Schellinkhout

Het project loopt door in 2023.

Vorbereidingskosten centrumplan Venhuizen

Het deel van het project wat onder het voorbereidingskrediet valt is afgerond. In 2023 zal de vaststelling van het bestemmingsplan voormalige gemeentehuislocatie plaatsvinden.

Materiële vaste activa

Omschrijving	Boekwaarde 31-12-2022	Boekwaarde 31-12-2021
In erfpacht uitgegeven gronden	32	32
Overige investeringen met een economisch nut	15.572	16.254
Investerings met een economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven	6.037	6.213
Investerings in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut	7.562	6.943
Totaal	29.203	29.442

Investerings met een economisch nut

Omschrijving	Boekwaarde 31-12-2021	Investe- ringen	Desinveste- ringen	Afschrij- vingen	Bijdrage van derden	Af- waarde- ringen	Boekwaarde 31-12-2022
Gronden en terreinen	3.276		6				3.270
Woonruimten	24		8	4			12
Bedrijfsgebouwen	11.770	291	105	575	58		11.322
Grond-, weg-, en waterbouwkundige werken	306	-		23			283
Machines, apparaten en installaties	511	-		114			397
Overige materiele vaste activa	367			79			288
Totaal	16.254	291	119	795	58	-	15.572

De belangrijkste in het boekjaar gedane investeringen staan in het hierna opgenomen overzicht vermeld.

De investeringsbudgetten van investeringen met een economisch nut betreffen:

	Investerings- budget 2022	Werkelijk besteed 2022	Restant budget 31-12-2022	Restant budget 1-1-2023
MFA Westwoud	4.392	91	4.301	4.301
MFA Schellinkhout	5.296	191	5.105	5.105
Renovatie t.b.v. extra lokaal Skitteljacht	58-	50-	8-	-
Renovatie Meester Spigtschool	800	-	800	800
Led verlichting gymzaal De Brug	30	-	30	30
Totaal	10.460	232	10.228	10.236

MFA Westwoud

Het project loopt nog. De start van de bouw staat gepland in 2023.

MFA Schellinkhout

Het project loopt nog. De start van de bouw staat gepland in het eerste kwartaal van 2024

Renovatie t.b.v. extra lokaal Skitteljacht

De bijdrage van het schoolbestuur is in 2022 in rekening gebracht. Het project kan worden afgesloten.

Renovatie Meester Spijtschool

Het project loopt nog en bevindt zich in de onderhandelingsfase met het schoolbestuur.

Led verlichting gymzaal De Brug.

Het project wordt in 2023 uitgevoerd.

Investerings met een economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven

Omschrijving	Boekwaarde 31-12-2021	Investe- ringen	Desinves- teringen	Afschrij- vingen	Bijdrage van derden	Af- waarde- ringen	Boekwaarde 31-12-2022
Gronden en terreinen	37						37
Bedrijfsgebouwen	24			1			23
Grond-, weg-, en waterbouwkundige werken	6.152	114		290			5.976
Totaal	6.213	114	-	291	-	-	6.037

De belangrijkste in het boekjaar gedane investeringen staan in het hierna opgenomen overzicht vermeld.

De investeringsbudgetten van investeringen met een economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven betreffen:

	Investerings- budget 2022	Werkelijk besteed 2022	Restant budget 31-12-2022	Restant budget 1-1-2023
GRP, riolering	364	114	250	250
Urnenmuur Molenwei	23	-	23	23
Totaal	387	114	273	273

GRP, riolering

Het restant budget gaat gebruikt worden voor vervangingen van electromechanische onderdelen van verschillende gemalen in Drechterland die gepland staan in 2023 en 2024. Op verschillende locaties vinden aanleg- of vervangingswerkzaamheden plaats ter verbetering van het functioneren van het rioolstelsel.

Urnenmuur Molenwei

In 2023 wordt de capaciteit behoefte beoordeeld. Op basis van de uitkomst wordt bepaald of de investering kan worden afgesloten.

Investerings in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut

Omschrijving	Boekwaarde 31-12-2021	Investe- ringen	Desinves- teringen	Afschrij- vingen	Bijdrage van derden	Af- waarde -ringen	Boekwaarde 31-12-2022
Maatschappelijk nut vóór 2017							
Gronden en terreinen	20						20
Grond-, weg-, en waterbouwkundige werken	326			18			308
Subtotaal	346	-		18	-		328
Maatschappelijk nut na 2017							
Grond-, weg-, en waterbouwkundige werken	6.323	725	-	221	24		6.803
Overige materiele vaste activa	274	179	-	19	3		431
Subtotaal	6.597	904	-	240	27		7.234
Totaal	6.943	904	-	258	27		7.562

De belangrijkste in het boekjaar gedane investeringen staan in het hierna opgenomen overzicht vermeld.

De investeringsbudgetten van investeringen in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut betreffen:

	Investerings- budget 2022	Werkelijk besteed 2022	Restant budget 31-12-2022	Restant budget 1-1-2023
Reconstructie Hemmerbuurt	374	26	348	-
Vervangen beschoeiingen	298	190	108	108
Kunstwerken	417	87	330	330
Openbare verlichting	178	145	33	33
Bromfietsovergang Zuiderdracht	17	-	17	17
Fietspad Schellinkhout-Wijdenes	260	-	260	260
Drachterveld recreatiegebied	49	2	47	47
Reconstructie Torenweg	130	-	130	130
Verlengen Cor Schipperpad	113	71	42	42
Rijbaan Stationslaan	75	-	75	75
Vervanging openbaar groen	103	36	67	67
Vervanging diverse speelvoorzieningen	135	134	1	-
Opwaardering Centrumplan	71	58	13	13
Boekwaarde N23 WF-weg overname HHRS	146	146	-	-
Implementatiekosten overname wegen HHRS	135	6	129	129
Totaal	2.501	901	1.600	1.251

De belangrijkste in het boekjaar gedane investeringen staan in het hierna opgenomen overzicht vermeld.

Reconstructie Hemmerbuurt

Het project is klaar en het budget kan worden afgesloten. De subsidie van de provincie Noord-Holland is ontvangen

Vervanging beschoeiingen

Werkzaamheden van het budget 2020 zijn afgerond. De restanten van de budgetten 2021 en 2022 worden gebruikt voor verwachte werkzaamheden in 2023 en 2024.

Vervanging kunstwerken (bruggen)

Het restant budget wordt bestemd voor vervanging in 2023 en 2024 en voor de zwemtrap in Oosterleek

Openbare verlichting

In 2022 zijn er armaturen vervangen in het westelijke deel van Venhuizen. In 2022 zijn er lichtmasten vervangen in het westelijke deel van Venhuizen. Er zijn kabelreconstructies uitgevoerd in Oosterblokker (Boekert, Oosterblokker en Veilingweg) en Venhuizen (Twijver en Westeinde). Het restant budget wordt samengevoegd met 2023 ten behoeve van vervanging van het oostelijke deel van Venhuizen

Bromfietsovergangen Zuiderdracht

De Zuiderdracht wordt geheel geherstructureerd in 224.

Fietspad Schellinkhout-Wijdenes

Er is een petitie gestart tegen het plan van de alliantie om het huidige wandelpad om te zetten naar een fietspad. Onlangs is er een gesprek geweest met de alliantie en er wordt gewerkt aan een aangepast plan. De raad wordt hier later over geïnformeerd in 2023.

Drachterveld recreatiegebied

Er is een haalbaarheidsonderzoek uitgevoerd naar een mogelijke noord-zuid vaarverbinding nabij het Drachterveld. Hierbij is ook gezocht naar een geschikte locatie voor een boothelling. In de nabijheid van Oosterblokker is deze niet gevonden. Er is met de gemeente Hoorn afgesproken om te blijven zoeken naar een locatie. Op het moment dat er ontwikkelingen in het gebied zijn nemen we het plan voor de aanleg van een boothelling mee.

Reconstructie Torenweg

Dit betreft het asfalteren van de rijbaan. Het team Verkeer gaat eerst in overleg met bewoners voor de aanvang van de werkzaamheden.

Verlengen Cor Schipperpad

Het Cor Schipperpad is begin 2023 geopend. Het budget wordt in 2023 afgesloten.

Rijbaan Stationslaan

De rijbaan is gereed. De voetpaden aansluitend op de Stationslaan moeten nog herstraat worden van het resterende budget in 2023.

Vervanging openbaar groen

Er is een opdracht afgesloten met de aannemer. De werkzaamheden worden in het eerste kwartaal van 2023 afgerond.

Vervanging diverse speelvoorzieningen

De projecten zijn afgerond.

Opwaardering Centrumplan

Het project loopt nog.

Boekwaarde N23 WF-weg overname HHRS

Het project is afgerond.

Implementatiekosten overname wegen HHRS

De implementatie "Overdracht wegen" wordt in 2023 voortgezet.

Financiële vaste activa

Omschrijving	Boekwaarde 31-12-2021	Investerings	Aflossingen	Boekwaarde 31-12-2022
Kapitaalverstrekkingen aan deelnemingen	168	1		169
Leningen aan openbare lichamen (art. 1a Wet Fido)	4.734		140	4.594
Overige uitzettingen met looptijd >= 1 jaar	1.323	-	32	1.292
Totaal	6.225	1	172	6.055

Flottende activa

Voorraden

Voorraden

Omschrijving	Boekwaarde 31-12-2022	Boekwaarde 31-12-2021
Onderhanden werk, waaronder bouwgronden in exploitatie	-4.227	-3.550
Gereed product en handelsgoederen	5	4
Totaal	-4.222	-3.546

Recapitulatie balans onderhanden werken

Boekwaarde 1-1-2022	-2.044
Totaal vermeerderingen	1.014
Totaal verminderingen	-1.753
Totaal winstnemingen	284
Boekwaarde 31-12-2022	-2.499
Tekortvoorziening Hemschool	-345
Tekortvoorziening Dorpshuislocatie	-1.122
Saldo restplannen	-261
Balanswaarde 31-12-2022	-4.227
Geraamde nog te maken kosten	8.783
Geraamde opbrengsten	6.297
Geraamd eindresultaat	2.396

Verkochte / te verkopen m²

Complex	Beschikbaar	Verkocht t/m 2021	Verkocht 2022	Nog te verkopen
Zuiderkogge fase 4b	24.368	17.823	2.842	3.703
Reigersborg Zuid 5	50.084	45.776	3.062	1.246
Kerkbuurt Wijdenes	19.592	17.311	2.281	0
Dorpshuislocatie Schellinkhout	790			790
Sportveldlocatie Schellinkhout	14.506			14.506

Voorraden

Omschrijving	Boekwaarde 31-12-2022	Boekwaarde 31-12-2021
Gereed product en handelsgoederen	5	4
Totaal	5	4

Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar

Omschrijving	Boekwaarde 31-12-2022	Voorziening voor oninbaarheid	Balanswaarde 31-12-2022	Balanswaarde 31-12-2021
Vorderingen openbare lichamen	13.238		13.238	5.842
Uitzettingen in 's Rijks schatkist met een rentetypische looptijd korter dan één jaar	6.394		6.394	8.544
Overige vorderingen	1.374	324	1.050	906
Totaal	21.006	324	20.682	15.292

De vorderingen openbare lichamen bestaan voor € 5.582.000 uit vorderingen Oekraïnegelden op het Ministerie van Justitie en Veiligheid. Daarnaast bedraagt de aangifte voor het BTW-compensatiefonds in 2022 € 4.608.000.

Berekening benutting drempelbedrag schatkistbankieren (bedragen x € 1000)

(1)	Drempelbedrag	Verslagjaar			
		1.000	1.000	1.000	1.000
		Kwartaal 1	Kwartaal 2	Kwartaal 3	Kwartaal 4
(2)	Kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen	295	314	310	238
(3a) = (1) > (2)	Ruimte onder het drempelbedrag	705	686	690	762
(3b) = (2) > (1)	Overschrijding van het drempelbedrag	-	-	-	-

(1) Berekening drempelbedrag

		Verslagjaar			
(4a)	Begrotingstotaal verslagjaar	48.215			
(4b)	Het deel van het begrotingstotaal dat kleiner of gelijk is aan € 500 miljoen	48.215			
(4c)	Het deel van het begrotingstotaal dat de € 500 miljoen te boven gaat	-			

(1) = (4b)*0,02 + (4c)*0,002 met een minimum van €1.000.000 als het begrotingstotaal kleiner of gelijk is aan 500 mln. En als begrotingstotaal groter dan € 500 miljoen is is het drempelbedrag gelijk aan € 10 miljoen, vermeerderd met 0,2% van het deel van het begrotingstotaal dat de € 500 miljoen te boven gaat.

		Verslagjaar			
		Kwartaal 1	Kwartaal 2	Kwartaal 3	Kwartaal 4
(5a)	Som van de per dag buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen (negatieve bedragen tellen als nihil)	26.552	28.544	28.532	21.880
(5b)	Dagen in het kwartaal	90	91	92	92
(2) - (5a) / (5b)	Kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen	295	314	310	238

Decentrale overheden zijn verplicht om hun overtollige middelen in 's Rijks schatkist aan te houden. Om het dagelijks kasbeheer te vereenvoudigen is er een drempelbedrag, afhankelijk van het begrotingstotaal, dat buiten de schatkist mag worden gehouden. De drempel is nooit

lager dan € 1.000.000. Gemiddeld mag de gemeente maximaal het drempelbedrag buiten de schatkist hebben gehouden. In 2022 is er geen overschrijding van het drempelbedrag geweest.

Liquide middelen

Omschrijving	Boekwaarde 31-12-2022	Boekwaarde 31-12-2021
Kas	2	3
Bank Nederlandse Gemeenten (BNG)	500	317
Rabobank	1	2
Totaal	503	322

Overlopende activa

Omschrijving	Boekwaarde 31-12-2022	Boekwaarde 31-12-2021
- De van Europese en Nederlandse overheidslichamen nog te ontvangen voorschotbedragen die ontstaan door voorfinanciering op uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel:		
• het Rijk	27	6
• overige Nederlandse overheidslichamen	0	11
- Overige nog te ontvangen bedragen en vooruitbetaalde bedragen die ten laste van volgende begrotingsjaren komen	582	804
Totaal	609	821

De in de balans opgenomen van EU, Rijk en provincies nog te ontvangen voorschotbedragen die zijn ontstaan door voorfinanciering op specifieke uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel kunnen als volgt worden gespecificeerd:

Omschrijving	Saldo 31-12-2021	Toevoegingen/ Vrijgevallen bedragen	Ontvangen bedragen	Saldo 31-12-2022
<i><u>Het Rijk</u></i>				
Restauratiefonds	6	27	6	27
<i><u>Overige Nederlandse overheidslichamen</u></i>				
CTB-gelden Veiligheidsregio	11	5	16	0
Totaal	17	32	22	27

Overige nog te ontvangen bedragen en vooruitbetaalde bedragen die ten laste van volgende begrotingsjaren komen

Omschrijving	Boekwaarde 31-12-2022	Boekwaarde 31-12-2021
Aandeel Zeeman brug en kosten Reigersborg	117	117
Overige	465	687
Totaal	582	804

Vaste passiva

Algemene reserve

Eigen vermogen

Omschrijving	Stand 31-12-2021	Resultaat vorig jaar	Toevoe- gingen	Onttrek- kingen	Verminde- ring ter dekking van afschrijvings- lasten	Stand 31-12-2022
<i>Algemene reserve</i>						
- Vrij besteedbare reserve	8.664	659	297	3.710	0	5.910
<i>Totaal algemene reserve</i>	8.664	659	297	3.710	0	5.910
<i>Bestemmingsreserves</i>						
Bestemmingsreserve ter dekking van afschrijvingslasten:						
- Algemeen	4.636	0	3.000	0	332	7.304
- Centrale gemeentelijke huisvesting	8.343	0	0	0	322	8.021
<i>Bestemmingsreserve ter dekking van specifieke lasten:</i>						
- Lokaal recreatieve landschapsontwikkeling	213	0	13	0	0	226
- Gemeentelijke monumenten	26	0	0	0	0	26
- Verkeersinfrastructuur Drechterland	3.960	0	28	142	465	3.381
- Investeringsbudget soc.-cult. accommodaties	8	0	0	0	0	8
- Onderhoud wegen	1	0	0	0	0	1
- Huisvestingsvoorzieningen onderwijs	41	0	0	0	0	41
- Sociaal Domein	982	0	0	636	0	346
- Kunst en Cultuur	169	0	35	0	0	204
- Vitale dorpen	111	0	0	0	0	111
<i>Totaal bestemmingsreserves</i>	18.490	0	3.076	778	1.119	19.667
<i>Gerealiseerd resultaat 2022</i>						
- gerealiseerd resultaat						5.087
						5.087
Totaal	27.154	659	3.372	4.488	1.119	30.664

De nota Reserves en Voorzieningen is vastgesteld op 27 februari 2012.

Algemene reserve

- Aard: De Algemene Reserve is het vrij besteedbare eigen vermogen van de gemeente.
- Doel: Deze reserve heeft als belangrijkste functie het vormen van een buffer voor financiële tegenvallers.

Vrij besteedbare reserve

	<u>Toevoeging</u>	<u>Onttrekking</u>
Resultaat jaarrekening 2021	659	
	659	
<u>Mutaties 2022:</u>		
Bovenwijkse voorzieningen, omslagheffingen en winstnemingen	297	54
Bijdrage verkoop Stofmolen		419
Bijdrage reserve afschrijvingslasten reconstructie Hemmerbuurt		3.000
Bijdrage maatregelen Nieuweweg		13
Bijdrage Pilot gasloos		2
Bijdrage verliesvoorziening Dorpshuis Schellinkhout		150
Bijdrage verliesvoorziening Hemschool		72
	297	3.710
Totaal	956	3.710

Bestemmingsreserves

Bestemmingsreserves ter dekking van afschrijvingslasten

- Aard: Dekking van afschrijvingslasten van investeringen met economisch nut.
- Doel: Middelen van reserves mogen op grond van de BBV niet direct op het actief in mindering worden gebracht, maar mogen wel via resultaatbestemming op de overeenkomstige afschrijvingslasten worden gecompenseerd
- Toelichting: De mutaties van deze reserve(s) bestaan uit de dekking van afschrijvingslasten.

Lokaal recreatieve landschapsontwikkeling

- Aard: Dekking van lasten van het opstellen en het uitvoering geven aan de projecten uit het landschapsplan.
- Doel: Om de kosten van uitvoering van projecten in het landschapsplan mogelijk te maken is de reserve lokaal recreatieve landschapsontwikkelingen/landschapsplan gevormd.
- Toelichting: De toevoegingen zijn omslagheffingen vanuit het taakveld bouwgrondexploitatie.

Gemeentelijke monumenten

- Aard: Verstrekken van subsidie aan particulieren ten behoeve van het behoud van monumenten.
- Doel: Ten behoeve van het behoud van monumenten wordt gesubsidieerd in het onderhoud van monumenten. De reserve dient daarbij als dekking.
- Toelichting: Er zijn in 2022 geen kosten geweest die ten laste van deze reserves worden gebracht.

Verkeersinfrastructuur Drechterland

- Aard: Het dekken van lasten van infrastructurele maatregelen binnen Drechterland zoals de ontsluiting van de westzijde Hoogkarspel en de opwaardering van de N23 (Westfrisiaweg).
- Doel: Middelen van reserves mogen op grond van de BBV niet direct op het actief in mindering worden gebracht, maar mogen wel via resultaatbestemming op de overeenkomstige afschrijvingslasten worden gecompenseerd.
- Toelichting: De toevoeging betreft een storting vanuit heffingen grondexploitaties € 28.000. De onttrekking van € 142.000 betreft het achterstallig onderhoud wegen en de € 465.000 betreft de afschrijvingskosten N23 (Westfrisiaweg).

Investeringsbudget sociaal culturele accommodaties

- Aard: Het dekken van investeringssubsidies op grond van de subsidieregeling 'Investeringsubsidies sport gemeente Drechterland'.
- Doel: De investeringssubsidies worden beschikbaar gesteld voor het voeren van een voorwaardenscheppend beleid ten behoeve van de verenigingsaccommodaties.
- Toelichting: In 2022 is er geen investeringssubsidie verstrekt.

Onderhoud wegen

- Aard: Egalisatie van kosten van onderhoud aan wegen.
- Doel: Er is sprake van kosten die in een volgend begrotingsjaar zullen worden gemaakt, maar waarvan de oorsprong wel (mede) ligt in het begrotingsjaar of in een voorafgaand begrotingsjaar.
- Toelichting: Er is in 2022 geen mutatie geweest binnen de reserve onderhoud wegen.

Huisvestingsvoorzieningen onderwijs

- Aard: Egalisatie van kosten van onderhoud aan onderwijshuisvesting.
- Doel: Er is sprake van kosten die in een volgend begrotingsjaar zullen worden gemaakt, maar waarvan de oorsprong wel (mede) ligt in het begrotingsjaar of in een voorafgaand begrotingsjaar.
- Toelichting: Vanaf 1 januari 2015 is de verantwoordelijkheid van gemeenten voor het buitenonderhoud en aanpassingen aan schoolgebouwen overgegaan naar de schoolbesturen. De noodzaak voor het voeden van deze reserve is komen te vervallen. Voorzichtigheidshalve wordt de reserve in stand gehouden en is breder inzetbaar. In 2022 is er geen bedrag onttrokken aan deze reserve.

Sociaal Domein

- Aard: Deze reserve heeft als functie het kunnen opvangen van fluctuaties in het Sociaal Domein.
- Doel: Buffer voor incidentele tekorten op het Sociaal Domein.
- Toelichting: Er wordt er een bedrag van € 636.000 aan deze reserve onttrokken ter dekking van de extra uitgaven in het sociaal domein voor de aanpak van de wachttijden en wachtlijsten jeugdzorg (€43.000). Daarnaast is er een bedrag van € 593.000 vrijgevallen ter dekking van eerder geraamde tekorten in het Sociaal Domein.
-

Kunst en Cultuur

- Aard: Dekking van kosten ten behoeve van plannen uit de nota Kunst en Cultuur.
- Doel: Ten behoeve van plannen voortvloeiende uit de nota Kunst en Cultuur. De reserve dient daarbij als dekking.
- Toelichting: De overschotten of tekorten van de posten die vallen onder de nota Kunst en cultuur worden aan het einde van het jaar verrekend met de reserve Kunst en cultuur. Daarnaast wordt er conform besluitvorming structureel € 2.500 gestort. In totaal wordt er € 35.000 gestort in de reserve.

Vitale dorpen

- Aard: Dekking van lasten voor de kosten voor de voorbereiding en uitwerking van de allianties uit de diverse dorpsplannen.
- Doel: Ten behoeve van de allianties uit de diverse dorpsplannen. De reserve dient daarbij als dekking.
- Toelichting: In 2022 zijn er geen uitgaven geweest die ten laste van deze reserve komen.
-

Voorzieningen

Omschrijving	Stand			Vrijval	Stand
	31-12-2021	Toevoeging	Aanwending		31-12-2022
<i>Voorzieningen voor verplichtingen, verliezen en risico's</i>					
Pensioenaanspraken en wachtgeld wethouders	1.514	47	81	109	1.371
<i>Egalisatievoorzieningen</i>					
Baggeren	156	0	0	155	1
Bruggen	55	18	51	0	22
Gebouwen	744	179	116	0	807
<i>Van derden verkregen middelen die specifiek besteed moeten worden</i>					
Subsidies e.d. verkregen van derden	412	0	0	0	412
<i>Voorzieningen voor middelen van derden waarvan de bestemming gebonden is</i>					
Begraafplaatsen	367	48	0	0	415
Riolering	2.002	173	0	0	2.175
Egal.voorziening tarieven afvalstoff.heffing	0	0	0	0	0
Totaal	5.250	465	248	264	5.203

De nota reserves en voorzieningen is vastgesteld op 27 februari 2012.

Pensioenaanspraken en wachtgelden wethouders

- Aard: Bestemd voor de dekking van de kosten van toekomstige pensioenaanspraken wethouders en lopende pensioenverplichtingen van voormalige wethouders en eventuele wachtgelden van wethouders.
- Doel: Bestaande en toekomstige pensioenverplichtingen en wachtgelden zijn voor de toekomst afgedekt (ook bij eventuele overdracht).
- Toelichting: De aanwending betreft de uitbetaalde pensioenen. De toevoeging betreft de vermeerdering van de pensioenopbouw inclusief rente. Daarnaast is de omvang van de voorziening bijgesteld en kan er een gedeelte vrijvallen.

Egalisatievoorzieningen

- Aard: Egalisatie van kosten van onderhoud aan waterwegen (baggeren), kunstwerken (bruggen) en gebouwen.
  - Doel: Er is sprake van kosten die in een volgend begrotingsjaar zullen worden gemaakt, maar waarvan de oorsprong wel (mede) ligt in het begrotingsjaar of in een voorafgaand begrotingsjaar.
  - Toelichting: De mutaties betreffen de jaarlijkse toevoegingen en onttrekkingen.

Subsidie e.d. verkregen van derden

- Aard: Dekking van kosten betreffende het aankleden van het landschapsplan Reigersborg.
- Doel: Om de kosten van het aankleden van het landschapsplan Reigersborg te dekken. Mochten er geen of minder uitgaven ten behoeve van het aankleden van het landschapsplan Reigersborg gedaan worden, dan wordt de helft van het restant terugbetaald aan Zeeman.
- Toelichting: Er hebben zich in 2022 geen mutaties voorgedaan.

Begraafplaatsen

- Aard: De voorziening dient ter dekking van toekomstige uitgaven ten behoeve van de onderhoudskosten begraafplaatsen.
- Doel: De inkomsten door afkoop betreffen de bestrijding van kosten voor activiteiten voor meerdere jaren. Dit leidt tot toevoeging aan de voorziening in het jaar van ontvangst en jaarlijkse onttrekking in de latere jaren.
- Toelichting: De mutaties betreffen de inkomsten afkoop onderhoud graven.

Riolering

- Aard: Het dekken van toekomstige kosten van onderhoud en vervanging van rioleringen.
- Doel: Ter voorkoming van fluctuaties in het tarief van de rioolheffing.
- Toelichting: Het saldo van de baten en lasten riolering wordt aangewend dan wel toegevoegd aan de voorziening Riolering.

Egalisatievoorziening tarieven afvalstoffenheffing

- Aard: De voorziening egalisatie tarieven afvalstoffenheffing dient ter egalisatie van het tarief van de afvalstoffenheffing en ter dekking van eventuele verschillen tussen de geraamde bedragen en de werkelijke bedragen bij de jaarrekening.
- Doel: De besteding wordt als gebonden gezien. Dat wil zeggen dat de middelen aan de burger moeten worden teruggegeven, als zij niet aan het specifieke doel waarvoor zij zijn geheven worden besteed.
- Toelichting: De voorziening stond per 1-1 al op € 0. Het nadelige saldo op het taakveld afval is in 2022 ten laste van de exploitatie gekomen.

Vaste schulden met een looptijd langer dan één jaar

Omschrijving	Boekwaarde 31-12-2021	Ontvangen	Aflossing	Boekwaarde 31-12-2022	Rente
Onderhandse leningen:					
-Binnenlandse banken en overige financiële instellingen	13.104		988	12.116	120
Totaal	13.104	0	988	12.116	120

Vlottende passiva

Omschrijving	Boekwaarde 31-12-2022	Boekwaarde 31-12-2021
Netto-vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan één jaar	4.369	2.137
Overlopende passiva	3.508	3.761
Totaal	7.877	5.898

Netto-vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan één jaar.

Omschrijving	Boekwaarde 31-12-2022	Boekwaarde 31-12-2021
Netto-vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan één jaar	4.369	2.137
Totaal	4.369	2.137

Overlopende passiva

De in de balans opgenomen van EU, Rijk en provincies ontvangen voorschotbedragen voor uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel die dienen ter dekking van lasten van volgende begrotingsjaren kunnen als volgt worden gespecificeerd:

Omschrijving	Boekwaarde 31-12-2022	Boekwaarde 31-12-2021
- Verplichtingen die in het begrotingsjaar zijn opgebouwd en die in een volgend begrotingsjaar tot betaling komen, met uitzondering van jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume	2.174	2.443
- De van Europese en Nederlandse overheidslichamen ontvangen voorschotbedragen voor uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel die dienen ter dekking van lasten van volgende begrotingsjaren:		
• het Rijk	1.274	1.309
• overige Nederlandse overheidslichamen	14	9
-Overige vooruit ontvangen bedragen die ten bate van volgende begrotingsjaren komen.	46	0
Totaal	3.508	3.761

De van Europese en Nederlandse overheidslichamen ontvangen voorschotbedragen voor uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel die dienen ter dekking van lasten van volgende begrotingsjaren.

Omschrijving	Saldo 31-12-2021	Ontvangen bedragen	Vrijgevallen bedragen of de terugbetalingen	Saldo 31-12-2022
<i>Rijk</i>				
Subsidie cultureel erfgoed	4	34	38	0
Subsidie sanering verkeerslawaaï	112			112
SPUK Tijdelijke ondersteuning Toezicht en Handhaving	73			73
SPUK nalevering controle coronatoegangsbewijzen	0	76		76
SPUK Toeslagenproblematiek	13	4	11	6
SPUK ventilatie in scholen	24			24
Regeling reductie energiegebruik woningen	100		75	25
SPUK aanpak energiearmoede	0	290		290
Uitkering OAB	27	97	27	97
SPUK covid-19 gerelateerde onderwijsvertragingen		58		58
SPUK Verkeersveiligheid	0	47	0	47
SPUK Inburgering	0	84	0	84
SPUK onderwijsroute	0	17	0	17
SPUK NP Onderwijs	198		116	82
SPUK sportakkoord	38	83	38	83
Uitkering TOZO	720	32	552	200

Provincie

Uitkering Provincie, 75 jr vrijheid Drechterland	9		9	0
subsidie energiebesparingsakkoord	0	14	0	14

Totaal	1.318	836	866	1.288
--------	-------	-----	-----	-------

Gewaarborgde geldleningen

Gewaarborgde geldleningen

Omschrijving	Aard	Oorspronkelijk bedrag	Waarborg %	Restant	Restant
				bedrag per 31-12-2022	bedrag per 31-12-2021
Het Grootslag	Woningbouw	51.900	50%	25.832	27.726
De Woonschakel	Woningbouw	14.211	50%	6.454	3.692
De Woonschakel-Centrum	Dorpshuis	2.350	100%	1.243	1.328
Overige garanties	Diverse	2.480	100%	0	69
Totaal		70.941		33.529	32.815

Garantstellingen

Garantstellingen

Omschrijving	Garantie-	Garantie-
	bedrag per 31-12-2022	bedrag per 31-12-2021
ABWF	5.457	6.584
Veiligheidsregio NHN	835	1.307
Totaal	6.292	7.891

Voor het berekenen van het garantiebedrag 31-12-2022 is gebruik gemaakt van de cijfers uit de jaarrekening 2021 van het ABWF en de Veiligheidsregio.

Niet in de balans opgenomen financiële verplichtingen

Langlopende financiële verplichtingen

Omschrijving	Einddatum	Jaarbedrag
Onderhoudscontract gemeentehuis	31-12-2035	116
Huur dorpshuis Venhuizen (incl. nuts)	n.v.t.	247

Overig

Emu-saldo

De Jaarrekening 2022 laat het resultaat zien van de baten en lasten over 2022. Dit is het verschil tussen de inkomende en uitgaande geldstromen die aan boekjaar 2022 kunnen worden toegerekend. Voor een deel zijn dit geldstromen die ook daadwerkelijk in 2022 hebben plaatsgevonden, maar hierbij worden ook geldstromen toegerekend die in het verleden hebben plaatsgevonden (bijvoorbeeld de kapitaallasten van investeringen die in het verleden zijn gedaan) of geldstromen die nog in de toekomst moeten plaatsvinden (bijvoorbeeld stortingen in onderhoudsvoorzieningen).

Het EMU-saldo geeft het saldo van de inkomende en uitgaande geldstromen die daadwerkelijk in het kalenderjaar 2022 hebben plaatsgevonden minus deelname aan bedrijven en inkomsten uit kredietverstrekking. Dit is de wijze waarop de landen in de Euro-zone hun EMU-saldo berekenen en waarover ook begrotingsafspraken zijn gemaakt. In het bestuurlijk overleg tussen het ministerie van Binnenlandse Zaken, VNG (Vereniging van Nederlandse Gemeenten) en IPO (Interprovinciaal Overleg) is afgesproken dat het Rijk en de lokale overheden gezamenlijk werken aan het beheersen van het EMU-tekort. De EMU-tekortnorm decentrale overheden voor 2022 bedraagt 0,4% van het bruto binnenlands product. Er is geen onderverdeling naar gemeenten, provincies en waterschappen vastgesteld. Daarom worden er ook geen referentiewaarden per gemeenten bekend gemaakt.

	2022
1. Exploitatiesaldo vóór toevoeging aan c.q. onttrekking uit reserves (zie BBV, artikel 17c)	2.852
2. Mutatie (im)materiële vaste activa	-718
3. Mutatie voorzieningen	-47
4. Mutatie voorraden (incl. bouwgronden in exploitatie)	-676
5. Verwachte boekwinst/verlies bij de verkoop van financiële vaste activa en (im)materiële vaste activa, alsmede de afwaardering van financiële vaste activa	
Berekend EMU-saldo	4.199

Verantwoording Specifieke Uitkering

SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2022 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 14-2-2023

Verstrekker	Uitkeringscode	Specifieke uitkering Juridische grondslag Ontvanger	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	
JenY	A12B	Incidentele bijdrage ondersteuning naleving controle op coronatoegangsbewijzen Gemeenten	Naam veiligheidsregio	Besteding (jaar T)	Besteding volgens besluit van de veiligheidsregio uitgevoerd (Ja/nee)	Cumulatieve besteding (t/m jaar T)	Eindverantwoording (Ja/Nee)		
			<i>Aard controle n.v.t.</i> Indicator: A12B/01	<i>Aard controle R</i> Indicator: A12B/02	<i>Aard controle n.v.t.</i> Indicator: A12B/03	<i>Aard controle n.v.t.</i> Indicator: A12B/04	<i>Aard controle n.v.t.</i> Indicator: A12B/05		
			050434 Veiligheidsregio Noord-Holland Noord	10	Ja	116.217	Ja		
JenY	A13	Incidentele bijdrage ondersteuning naleving controle op coronatoegangsbewijzen Gemeenten	Besteding in (jaar T) (zelfstandige uitvoering inclusief uitvoering door andere partijen, niet zijnde	Zelfstandige uitvoering (Ja/Nee)	Correctie besteding (jaar T-1) Vanaf SiSa 2023 van toepassing i.v.m. SiSa tussen medeoverheden	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) in inclusief uitvoering door andere medeoverheden vanaf SiSa 2023	Eindverantwoording (Ja/Nee)		
			<i>Aard controle R</i> Indicator: A13/01	<i>Aard controle n.v.t.</i> Indicator: A13/02	<i>Aard controle R</i> Indicator: A13/03	<i>Aard controle R</i> Indicator: A13/04	<i>Aard controle n.v.t.</i> Indicator: A13/05		
			15.160	Ja	10	15.160	Ja		
JenY	A16	Bekostigingsregeling opvang oatheemden Oekraïne Gemeenten	Vul in totaal cumulatief te ontvangen normbedrag per gerealiseerde plek per dag (GOO) 1 maart tot en met 14 oktober 2022	Vul in totaal cumulatief te ontvangen normbedrag per gerealiseerde plek per dag (GOO) met ingang van 15 oktober 2022 (jaar T)	Vul in verschil werkelijke bestedingen ten opzichte van de gecombineerde uitkomst van A16/01 en A16/02 (jaar T) - uitzonderingsbepaling (GOO)	Besteding (jaar T) tbv de transitie - uitgezonderd uitvoeringskosten	Besteding (jaar T) uitvoeringskosten tbv de transitie	Besteding (jaar T) uitgekeerde verstrekkingen (POO)	
			<i>Aard controle R</i> Indicator: A16/01	<i>Aard controle R</i> Indicator: A16/02	<i>Aard controle R</i> Indicator: A16/03	<i>Aard controle R</i> Indicator: A16/04	<i>Aard controle R</i> Indicator: A16/05	<i>Aard controle R</i> Indicator: A16/06	
			12.395.300	1776.860	10	1310.097	187.878	1231.527	
			Totaal bedrag vorderingen uitgekeerde verstrekkingen (jaar T) POO	Vul in totaal te ontvangen normbedrag uitvoeringskosten per geregistreerde persoon waaraan in een maand een verstrekking is gedaan (POO) in (jaar T)	Berekening totale besteding (jaar T) Som indicatoren 01 t/m 08	Cumulatieve besteding (t/m jaar T)	Eindverantwoording (Ja/Nee)		
			<i>Aard controle R</i> Indicator: A16/07	<i>Aard controle R</i> Indicator: A16/08	<i>Aard controle n.v.t.</i> Indicator: A16/09	<i>Aard controle n.v.t.</i> Indicator: A16/10	<i>Aard controle n.v.t.</i> Indicator: A16/11		
			118.688	1473.850	14.900.220	14.900.220	Ja		

FIN	B2	Regeling specifieke uitkering gemeentelijke hulp gedupeerden toeslagenproblematiek Gemeenten	Aantal (potentieel) gedupeerden die in aanmerking komt voor ondersteuning (jaar T)	Cumulatief aantal (potentieel) gedupeerden die in aanmerking komt voor ondersteuning (t/m jaar T)	Aantal uitgewerkte plannen van aanpak in (jaar T)	Cumulatief aantal uitgewerkte plannen van aanpak (t/m jaar T)	Normbedragen voor a, b, d en f (ja/nec)(vsnaf 2021)	Normbedragen voor e (ja/nec) (vsnaf 2021)
			<i>Aard controle R Indicator: B2/01</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: B2/02</i>	<i>Aard controle D2 Indicator: B2/03</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: B2/04</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: B2/05</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: B2/06</i>
			8	17	2	2	Ja	Ja
			Eindverantwoording (Ja/Nec)	Reeks 1 Besteding (jaar T) werkelijke kosten van onderdeel a, b, d en f (artikel 3) Keuze werkelijke kosten	Reeks 1 Cumulatieve besteding (t/m jaar T) werkelijke kosten van onderdelen a, b, d en f (artikel 3) Keuze werkelijke kosten			
			<i>Aard controle n.v.t. Indicator: B2/07</i>	<i>Aard controle R Indicator: B2/08</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: B2/09</i>			
			Nec					
			Reeks 1 Besteding (jaar T) werkelijke kosten van onderdeel c (artikel 3) Werkelijke kosten	Reeks 1 Cumulatieve besteding (t/m jaar T) werkelijke kosten van onderdeel c (artikel 3) Werkelijke kosten	Reeks 1 Besteding (jaar T) werkelijke kosten van onderdeel e (artikel 3) Keuze werkelijke kosten	Reeks 1 Cumulatieve besteding (t/m jaar T) werkelijke kosten van onderdeel e (artikel 3) Keuze werkelijke kosten	Reeks 1 Besteding (jaar T) werkelijke kosten van onderdeel e met betrekking tot de kindregeling (artikel 3) Werkelijke kosten	Reeks 1 Cumulatieve besteding (t/m jaar T) werkelijke kosten van onderdeel e met betrekking tot de kindregeling (artikel 3) Werkelijke kosten
			<i>Aard controle R Indicator: B2/10</i>	<i>Aard controle R Indicator: B2/11</i>	<i>Aard controle R Indicator: B2/12</i>	<i>Aard controle R Indicator: B2/13</i>	<i>Aard controle R Indicator: B2/14</i>	<i>Aard controle R Indicator: B2/15</i>
			10	10			10	10
			Reeks 2 Normbedrag onderdeel a x aantal (potentieel) gedupeerden (jaar T) (artikel 3) Keuze normbedragen	Reeks 2 Normbedrag onderdeel a x aantal (potentieel) gedupeerde cumulatief (t/m jaar T) (artikel 3) Keuze normbedragen	Reeks 2 Normbedrag onderdeel b x aantal plannen van aanpak (jaar T) (artikel 3) Keuze normbedragen	Reeks 2 Normbedrag onderdeel b x aantal plannen van aanpak cumulatief (t/m jaar T) (artikel 3) Keuze normbedragen	Reeks 2 Normbedrag onderdeel d x aantal nazorgtrajecten (jaar T) (artikel 3) Keuze normbedragen	Reeks 2 Normbedrag onderdeel d x aantal nazorgtrajecten cumulatief (t/m jaar T) (artikel 3) Keuze normbedragen
			<i>Aard controle R Indicator: B2/16</i>	<i>Aard controle R Indicator: B2/17</i>	<i>Aard controle R Indicator: B2/18</i>	<i>Aard controle R Indicator: B2/19</i>	<i>Aard controle R Indicator: B2/20</i>	<i>Aard controle R Indicator: B2/21</i>
			13.040	16.460	16.936	16.936	10	10
			Reeks 2 Normbedrag onderdeel e (afhankelijk van aantal (potentieel) gedupeerden), indien nog niet eerder opgegeven (jaar T) (artikel 3) Keuze normbedragen	Reeks 2 Normbedrag onderdeel e (afhankelijk van aantal (potentieel) gedupeerden), indien nog niet eerder opgegeven (t/m jaar T) (artikel 3) Keuze normbedragen	Reeks 2 Normbedrag onderdeel f x aantal driegesprekken (jaar T) (artikel 3) Keuze normbedragen	Reeks 2 Normbedrag onderdeel f x aantal driegesprekken cumulatief (t/m jaar T) (artikel 3) Keuze normbedragen	Totaal Totale verantwoording (jaar T) voor de SPUK B2 regeling	
			<i>Aard controle R Indicator: B2/22</i>	<i>Aard controle R Indicator: B2/23</i>	<i>Aard controle R Indicator: B2/24</i>	<i>Aard controle R Indicator: B2/25</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: B2/26</i>	
			10	10	10	10	123.372	

BZK	C43	Regeling reductie energiegebruik woningen Gemeenten	Beschikkingnummernaam	Besteding (jaar T)	Cumulatieve besteding (t/m jaar T)	Aantal bereikte woningen	Toelichting	Eindverantwoording (Ja/Nee)
			<i>Aard controle n.v.t. Indicator: C43/01</i> RREW2020-00451492	<i>Aard controle R Indicator: C43/02</i> 175.460	<i>Aard controle R Indicator: C43/03</i> 178.870	<i>Aard controle D1 Indicator: C43/04</i> 368	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: C43/05</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: C43/06</i> Ja
			Totaal aantal bereikte huurwoningen <i>Aard controle D1 Indicator: C43/07</i> 580	Is minstens 70% van de uitgekeerde specifieke uitkering bestemd voor activiteiten als bedoeld in artikel 4, eerste lid, onder a, b of c van de regeling (Ja/Nee)? <i>Aard controle n.v.t. Indicator: C43/08</i> Ja				
BZK	C55	Aanpak energiarmede	Het aantal huishoudens in huurwoningen aan wie energiebesparende voorzieningen zijn verstrekt die kunnen leiden tot vermindering van energiegebruik/de energierekening <i>Aard controle n.v.t. Indicator: C55/01</i> 0	Besteding (jaar T) van de onder indicator 01 gemeoide kosten <i>Aard controle R Indicator: C55/02</i> 10	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) van de onder indicator 01 gemeoide kosten <i>Aard controle n.v.t. Indicator: C55/03</i> 10	Het aantal huishoudens in koopwoningen aan wie energiebesparende voorzieningen zijn verstrekt die kunnen leiden tot vermindering van energiegebruik/de energierekening <i>Aard controle n.v.t. Indicator: C55/04</i> 0	Besteding (jaar T) van de onder indicator 04 gemeoide kosten <i>Aard controle R Indicator: C55/05</i> 10	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) van de onder indicator 04 gemeoide kosten <i>Aard controle n.v.t. Indicator: C55/06</i> 10
			Het aantal huishoudens dat ondersteuning -bijvoorbeeld via advies aan huis- heeft gekregen in de vorm van advies over vermindering van het energiegebruik voor zijn specifieke woningen waar de bewoner direct zijn/haar energieverbruik mee heeft kunnen verminderen. <i>Aard controle n.v.t. Indicator: C55/07</i> 33	Besteding (jaar T) van de onder indicator 07 gemeoide kosten <i>Aard controle R Indicator: C55/08</i> 10	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) van de onder indicator 07 gemeoide kosten <i>Aard controle n.v.t. Indicator: C55/09</i> 10			
			Het aantal kleine gasbesparende maatregelen (w.o. radiatorfolie en tochtstrips) <i>Aard controle n.v.t. Indicator: C55/10</i> 0	Het aantal kleine elektriciteitsbesparende maatregelen (w.o. LED-lampen) <i>Aard controle n.v.t. Indicator: C55/11</i> 0	Het aantal grote(re) gasbesparende maatregelen (w.o. dakisolatie, vloerisolatie, spouwmuurisolatie etc.) <i>Aard controle n.v.t. Indicator: C55/12</i> 0	Het aantal grote(re) elektriciteitsbesparende maatregelen (w.o. vervangen koelkasten, wasmachines etc.) <i>Aard controle n.v.t. Indicator: C55/13</i> 0	Het aantal gegeven adviezen met directe verlaging energieverbruik/energierekening tot gevolg. <i>Aard controle n.v.t. Indicator: C55/14</i> 0	Het aantal overige energierekening verlagende maatregelen <i>Aard controle n.v.t. Indicator: C55/15</i> 0

BZK	C62	Specifieke uitkering aan gemeenten voor de bekostiging van de kwijtschelding van gemeentelijke belastingen van gedupeerden door de toeslagenaffaire	Gederfde opbrengsten (jaar T) die voortvloeien uit het kwijtschelden van gemeentelijke belastingen	Eindverantwoording (Ja/Nee)						
			<i>Aard controle R Indicator: C62/03</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: C62/04</i>						
			10	Nee						
OCW	D8	Onderwijsachterstandenbeleid 2019-2022 (OAB) Gemeenten	Besteding (jaar T) aan voorzieningen voor voorschoolse educatie die voldoen aan de wettelijke kwaliteitseisen (conform artikel 153, eerste lid WPO)	Besteding (jaar T) aan overige activiteiten (naast VVE) voor leerlingen met een grote achterstand in de Nederlandse taal (conform artikel 158 WPO)	Besteding (jaar T) aan afspraken over voor- en voorschoolse educatie met bevoegde gezagsorganen van scholen, houders van kindcentra en peuterspeelzalen (conform artikel 160 WPO)	Correctie besteding (jaar T-1)	Opgebouwde reserve ultimo (jaar T-1)			
			<i>Aard controle R Indicator: D8/01</i>	<i>Aard controle R Indicator: D8/02</i>	<i>Aard controle R Indicator: D8/03</i>	<i>Aard controle R Indicator: D8/04</i>	<i>Aard controle R Indicator: D8/05</i>			
			1196.732	116.281	113.908	10	127.421			
			Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	Aan andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (lasten) uit de specifieke uitkering onderwijsachterstandenbeleid Bedrag	Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	Aan andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (baten) uit de specifieke uitkering onderwijsachterstandenbeleid Bedrag		In 2022 opgebouwde reserve om mee te nemen naar volgende vierjarige periode Bedrag		
			<i>Aard controle n.v.t. Indicator: D8/06</i>	<i>Aard controle R Indicator: D8/07</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: D8/08</i>	<i>Aard controle R Indicator: D8/09</i>		<i>Aard controle R Indicator: D8/10</i>		
			1				197.433			
			2							
			100							
OCW	D14	Regeling specifieke uitkering inhaken COVID-19 gerelateerde onderwijsvertragingen	Besteding (jaar T) maatregelen artikel 3, lid 2, a t/m e samen opgeteld	Besteding (jaar T) voor tijdelijke extra huur van bestaande huisvesting indien deze extra huisvesting nodig is voor de uitvoering van maatregelen die scholen of gemeenten in het kader van het Nationaal Programma	Besteding (jaar T) voor ambtelijke capaciteit van de gemeente of inkoop van expertise voor de uitvoering van het Nationaal Programma Onderwijs	Correctie besteding (jaar T-1)	Opgebouwde reserve ultimo (jaar T-1)			
			<i>Aard controle R Indicator: D14/01</i>	<i>Aard controle R Indicator: D14/02</i>	<i>Aard controle R Indicator: D14/03</i>	<i>Aard controle R Indicator: D14/04</i>	<i>Aard controle R Indicator: D14/05</i>			
			158.684	10	10	10	141.274			
			Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	Aan andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (lasten) uit de specifieke uitkering gemeenten t.b.v. het Nationaal Programma	Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	Van andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (baten) uit de specifieke uitkering gemeenten t.b.v. het Nationaal Programma				
			<i>Aard controle n.v.t. Indicator: D14/06</i>	<i>Aard controle R Indicator: D14/07</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: D14/08</i>	<i>Aard controle R Indicator: D14/09</i>				
			1							
			2							
			10							

IenW	E84	Regeling stimulerings verkeersveiligheidsmaatregelen 2022- Provincies en Gemeenten	Besteding (jaar T)	Cumulatieve besteding (t/m jaar T)	Cumulatieve eigen bijdrage en externe financiering (t/m jaar T)	Project afgerond (alle maatregelen) in (jaar T)		
			<i>Aard controle R Indicator: E84/01</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: E84/02</i>	<i>Aard controle R Indicator: E84/03</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: E84/04</i>	10	10
			10 Naam/nummer per maatregel	10 Per maatregel, maatregel afgerond in (jaar T)? (Ja/Nee)	10 De hoeveelheid opgeleverde verkeersveiligheidsmaatregelen per type maatregel (stuks, meters)	10 Eventuele toelichting, mits noodzakelijk		
			<i>Aard controle n.v.t. Indicator: E84/05</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: E84/06</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: E84/07</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: E84/08</i>		
			1 342 Aanleg van een rotonde binnen de bebouwde kom/aantal in Stuks	Nee	0	Kruispunt Westerkerkweg Markenwaardweg		
			2					
			50					
SZW	G2	Gebundelde uitkering op grond van artikel 69 Participatiewet_gemeentedeel Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel over (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr	Besteding (jaar T) algemene bijstand Gemeente 1.1 Participatiewet (PW)	Baten (jaar T) algemene bijstand (exclusief Rijk) Gemeente 1.1 Participatiewet (PW)	Besteding (jaar T) IOAW Gemeente 1.2 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (IOAW)	Baten (jaar T) IOAW (exclusief Rijk) Gemeente 1.2 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (IOAW)	Besteding (jaar T) IOAZ Gemeente 1.3 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (IOAZ)	Baten (jaar T) IOAZ (exclusief Rijk) Gemeente 1.3 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (IOAZ)
			<i>Aard controle R Indicator: G2/01</i>	<i>Aard controle R Indicator: G2/02</i>	<i>Aard controle R Indicator: G2/03</i>	<i>Aard controle R Indicator: G2/04</i>	<i>Aard controle R Indicator: G2/05</i>	<i>Aard controle R Indicator: G2/06</i>
			10	10	10	10	10	10
			Besteding (jaar T) Bbz 2004 levensonderhoud Gemeente 1.4 Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (levensonderhoud) (Bbz)	Baten (jaar T) Bbz 2004 levensonderhoud Gemeente 1.4 Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (levensonderhoud) (Bbz)	Baten (jaar T) WWIK (exclusief Rijk) Gemeente 1.6 Wet werk en inkomen kunstenaars (WWIK)	Besteding (jaar T) Loonkostensubsidie o.g.v. art. 10d Participatiewet Gemeente 1.7 Participatiewet (PW)	Baten (jaar T) Loonkostensubsidie o.g.v. art. 10d Participatiewet (excl. Rijk) Gemeente 1.7 Participatiewet (PW)	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden gebundelde uitkering Participatiewet in (jaar T) i.v.m. kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente Participatiewet (PW)
<i>Aard controle R Indicator: G2/07</i>	<i>Aard controle R Indicator: G2/08</i>	<i>Aard controle R Indicator: G2/09</i>	<i>Aard controle R Indicator: G2/10</i>	<i>Aard controle R Indicator: G2/11</i>	<i>Aard controle R Indicator: G2/12</i>			
10	10	10	10	10	10			
			10 Mutaties (dotaties en vrijval) voorziening dubieuze debiteuren als gevolg van kwijt te schelden schulden gebundelde uitkering Participatiewet (jaar T) i.v.m. Gemeente Participatiewet (PW)	10 Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee)				
			<i>Aard controle D2 Indicator: G2/13</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: G2/14</i>				
			10	Nee				

SZW	G2A	Gebundelde uitkering op grond van artikel 69 Participatiewet_totaal 2021	Hieronder per regel één gemeente(code) uit (jaar T-1) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	Besteding (jaar T-1) algemene bijstand	Baten (jaar T-1) algemene bijstand (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T-1) IOAW	Baten (jaar T-1) IOAW (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T-1) IOAZ
		Gemeenten die uitvoering in (jaar T-1) geheel of gedeeltelijk hebben uitbesteed aan een Openbaar lichaam o.g.v. Wgr verantwoord hier het totaal (jaar T-1) (Dus: deel Openbaar lichaam uit SiSa (jaar T-1) regeling G2B + deel gemeente uit (jaar T-1) regeling G2A)		Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam I.1 Participatiewet (PW)	Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam I.1 Participatiewet (PW)	Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam I.2 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (IOAW)	Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam I.2 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (IOAW)	Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam I.3 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte zelfstandigen (IOAZ)
			Aard controle n.v.t. Indicator: G2A/01	Aard controle R Indicator: G2A/02	Aard controle R Indicator: G2A/03	Aard controle R Indicator: G2A/04	Aard controle R Indicator: G2A/05	Aard controle R Indicator: G2A/06
		1	060438 Gemeente	12.450.310	129.465	164.479	10	10
		2						
		100						
		Hieronder verschijnt de gemeente(code) conform de keuzes gemaakt bij indicator G2A/01		Baten (jaar T-1) IOAZ (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T-1) Bbz 2004 levensonderhoud beginnende zelfstandigen	Baten (jaar T-1) Bbz 2004 levensonderhoud beginnende zelfstandigen	Baten (jaar T-1) WWIK (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T-1) Loonkostensubsidie o.g.v. art. 10d Participatiewet
		In de kolommen hiernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen		Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam I.3 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (IOAZ)	Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam I.4 Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (levensonderhoud) (Bbz 2004)	Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam I.4 Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (levensonderhoud) (Bbz 2004)	Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam I.6 Wet werk en inkomen kunstenaars (WWIK)	Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam I.7 Participatiewet (PW)
			Aard controle n.v.t. Indicator: G2A/07	Aard controle R Indicator: G2A/08	Aard controle R Indicator: G2A/09	Aard controle R Indicator: G2A/10	Aard controle R Indicator: G2A/11	Aard controle R Indicator: G2A/12
		1	060438 Gemeente	10	148.554	19.586	10	1264.003
		2						
		100						
		Hieronder verschijnt de gemeente(code) conform de keuzes gemaakt bij indicator G2A/01		Baten (jaar T-1) Loonkostensubsidie o.g.v. art. 10d Participatiewet (excl. Rijk)	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden gebundelde uitkering Participatiewet in jaar T-1 i.v.m. kinderopvangtoeslagaffaire	Mutaties (dotaties en vrijval) voorziening dubieuze debiteuren als gevolg van kwijt te schelden schulden gebundelde uitkering Participatiewet (jaar T-1) i.v.m.		
		In de kolommen hiernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen		Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam I.7 Participatiewet (PW)	Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam Participatiewet (PW)	Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam Participatiewet (PW)		
			Aard controle n.v.t. Indicator: G2A/13	Aard controle R Indicator: G2A/14	Aard controle R Indicator: G2A/15	Aard controle D2 Indicator: G2A/16		
		1	060438 Gemeente	13.143	10	10		
		2						
		100						

SZW	G3	Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (uitsluitend kapitaalverstrekking)_gemeentedeel 2022 Besluit bijstandverlening zelfstandigen (Bbz) 2004 Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel over (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr.	Besteding (jaar T) kapitaalverstrekking	Baten (jaar T) vanwege vanaf 1 januari 2020 verstrekt kapitaal (exclusief Rijk)	Baten vanwege vóór 1 januari 2020 verstrekt kapitaal (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T) Bob	Baten (jaar T) Bob (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T) onderzoekskosten artikel 52, eerste lid, onderdeel b, Bbz 2004 (Bob)
			Gemeente	Gemeente	Gemeente	Gemeente	Gemeente	Gemeente
			<i>Aard controle R Indicator: G3/01</i>	<i>Aard controle R Indicator: G3/02</i>	<i>Aard controle R Indicator: G3/03</i>	<i>Aard controle R Indicator: G3/04</i>	<i>Aard controle R Indicator: G3/05</i>	<i>Aard controle R Indicator: G3/06</i>
			10	10	10	10	10	10
			BBZ vóór 2020 - levensonderhoud (exclusief BOB) Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden levensonderhoud BBZ in (jaar T) (exclusief BOB) i.v.m. kinderopvangtoeslagaffaire	BBZ vóór 2020 - kapitaalverstrekking (exclusief BOB) Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden van achterstallige betalingen kapitaalverstrekingen BBZ in (jaar T) (exclusief BOB) i.v.m. kinderopvangtoeslagaffaire	BBZ vóór 2020 - levensonderhoud en kapitaalverstrekingen (BOB) Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden levensonderhoud BBZ en achterstallige betalingen kapitaalverstrekingen BOB in (jaar T) i.v.m. kinderopvangtoeslagaffaire	BBZ vanaf 2020 - kapitaalverstrekking Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden van achterstallige betalingen kapitaalverstrekingen BBZ in (jaar T) i.v.m. kinderopvangtoeslagaffaire	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee)	
			Gemeente	Gemeente	Gemeente	Gemeente	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: G3/11</i>	
			<i>Aard controle R Indicator: G3/01</i>	<i>Aard controle R Indicator: G3/02</i>	<i>Aard controle R Indicator: G3/03</i>	<i>Aard controle R Indicator: G3/04</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: G3/11</i>	
			10	10	10	10	Nee	
SZW	G3A	Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (uitsluitend kapitaalverstrekking)_totaal 2021 Besluit bijstandverlening zelfstandigen (Bbz) 2004 Gemeenten die uitvoering in (jaar T-1) geheel of gedeeltelijk hebben uitbesteed aan een Openbaar lichaam o.g.v. Wgr verantwoorden hier het totaal (jaar T-1). (Dus: deel Openbaar lichaam uit SiSa (jaar T-1) regeling G3B + deel gemeente uit (jaar T-1) regeling G3)	Hieronder per regel één gemeente(code) uit (jaar T-1) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	Besteding (jaar T-1) kapitaalverstrekking	Baten (jaar T-1) vanwege vanaf 1 januari 2020 verstrekt kapitaal (exclusief Rijk)	Baten (jaar T-1) vanwege vóór 1 januari 2020 verstrekt kapitaal (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T-1) Bob	Baten (jaar T-1) Bob (exclusief Rijk)
				Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam	Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam	Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam	Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam	Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam
			<i>Aard controle n.v.t. Indicator: G3A/01</i>	<i>Aard controle R Indicator: G3A/02</i>	<i>Aard controle R Indicator: G3A/03</i>	<i>Aard controle R Indicator: G3A/04</i>	<i>Aard controle R Indicator: G3A/05</i>	<i>Aard controle R Indicator: G3A/06</i>
			1	1	1	1	1	1
			060438 Gemeente	121.161	16.700	12.261	10	10
			2					
			100					
			Hieronder verschijnt de gemeente(code) conform de keuzes gemaakt bij G3A/01	Besteding (jaar T-1) onderzoekskosten artikel 52, eerste lid, onderdeel b, Bbz 2004 (Bob)	BBZ vóór 2020 - levensonderhoud (exclusief BOB)	BBZ vóór 2020 - kapitaalverstrekking (exclusief BOB)	BBZ vóór 2020 - levensonderhoud en kapitaalverstrekingen (BOB)	BBZ vanaf 2020 - kapitaalverstrekking
			In de kolommen hiernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden levensonderhoud BBZ in jaar T-1 (exclusief BOB) i.v.m. kinderopvangtoeslagaffaire	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden van achterstallige betalingen kapitaalverstrekingen BBZ in jaar T-1 (exclusief BOB) i.v.m. kinderopvangtoeslagaffaire	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden levensonderhoud BBZ en achterstallige betalingen kapitaalverstrekingen BOB in jaar T-1 i.v.m. kinderopvangtoeslagaffaire	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden van achterstallige betalingen kapitaalverstrekingen BBZ in jaar T-1 i.v.m. kinderopvangtoeslagaffaire
			<i>Aard controle n.v.t. Indicator: G3A/01</i>	<i>Aard controle R Indicator: G3A/02</i>	<i>Aard controle R Indicator: G3A/03</i>	<i>Aard controle R Indicator: G3A/04</i>	<i>Aard controle R Indicator: G3A/05</i>	<i>Aard controle R Indicator: G3A/06</i>
			1	1	1	1	1	1
			060438 Gemeente	15.750	10	10	10	10
			2					
			100					

SZW	G4	Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandig ondernemers	Welke regeling betreft het?		Besteding (jaar T) levensonderhoud	Besteding (jaar T) kapitaalverstrekking	Baten (jaar T) levensonderhoud	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking (aflossing)	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking (overig)
			Gemeente	Gemeente	Gemeente	Gemeente	Gemeente		
		Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel over Tozo (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr		<i>Aard controle n.v.t. Indicator: G4/01</i>	<i>Aard controle R Indicator: G4/02</i>	<i>Aard controle R Indicator: G4/03</i>	<i>Aard controle R Indicator: G4/04</i>	<i>Aard controle R Indicator: G4/05</i>	<i>Aard controle R Indicator: G4/06</i>
1	Tozo 1 (1 mrt tot 1 juni 2020)		10	10	10	10	10		
2	Tozo 2 (1 juni tot 1 oktober 2020)		10	10	10	10	10		
3	Tozo 3 (1 oktober 2020 tot 1 april 2021)		10	10	10	10	10		
4	Tozo 4 (geldend van 1 april 2021 tot 1 juli 2021)		10	10	10	10	10		
5	Tozo 5 (geldend van 1 juli tot 1 oktober 2021)		10	10	10	10	10		
6	Totaal		10	10	10	10	10		
			Kopie regeling	Aantal besluiten levensonderhoud (jaar T)	Aantal besluiten kapitaalverstrekking (jaar T)	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee)			
				Gemeente	Gemeente	Gemeente			
				<i>Aard controle n.v.t. Indicator: G4/07</i>	<i>Aard controle R Indicator: G4/08</i>	<i>Aard controle R Indicator: G4/09</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: G4/10</i>		
1	Tozo 1 (1 mrt tot 1 juni 2020)		0	0	Nee				
2	Tozo 2 (1 juni tot 1 oktober 2020)		0	0	Nee				
3	Tozo 3 (1 oktober 2020 tot 1 april 2021)		0	0	Nee				
4	Tozo 4 (geldend van 1 april 2021 tot 1 juli 2021)		0	0	Nee				
5	Tozo 5 (geldend van 1 juli tot 1 oktober 2021)		0	0	Nee				
6	Totaal		0	0	Nee				
			Kopie regeling	Besteding (jaar T) kapitaalverstrekking Tozo buitenland (gemeente Maastricht)	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking Tozo buitenland (gemeente Maastricht), aflossing	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking Tozo buitenland (gemeente Maastricht), overig	Uitvoeringskosten (jaar T) uitvoering Tozo buitenland (gemeente Maastricht)		
				Gemeente	Gemeente	Gemeente	Gemeente		
				<i>Aard controle n.v.t. Indicator: G4/11</i>	<i>Aard controle R Indicator: G4/12</i>	<i>Aard controle R Indicator: G4/13</i>	<i>Aard controle R Indicator: G4/14</i>	<i>Aard controle R Indicator: G4/15</i>	
1	Tozo 1 (1 mrt tot 1 juni 2020)								
2	Tozo 2 (1 juni tot 1 oktober 2020)								
3	Tozo 3 (1 oktober 2020 tot 1 april 2021)								
4	Tozo 4 (geldend van 1 april 2021 tot 1 juli 2021)								
5	Tozo 5 (geldend van 1 juli tot 1 oktober 2021)								
6	Totaal	10	10	10	10	10			
		Kopie regeling	Levensonderhoud - Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden levensonderhoud Tozo in jaar T i.v.m. kinderopvangtoeslagaffaire	Levensonderhoud- Mutaties (dotaties en vrijval) voorziening dubieuze debiteuren (jaar T) als gevolg van kwijt te schelden schulden levensonderhoud Tozo i.v.m. kinderopvangtoeslagaffaire	Kapitaalverstrekkingen - Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden van achterstallige betalingen op kapitaalverstrekkingen Tozo in jaar T i.v.m. kinderopvangtoeslagaffaire				
			Gemeente	Gemeente	Gemeente				
			<i>Aard controle n.v.t. Indicator: G4/16</i>	<i>Aard controle R Indicator: G4/17</i>	<i>Aard controle R Indicator: G4/18</i>	<i>Aard controle R Indicator: G4/19</i>			
1	Tozo 1 (1 mrt tot 1 juni 2020)		10	10	10	10			
2	Tozo 2 (1 juni tot 1 oktober 2020)		10	10	10	10			
3	Tozo 3 (1 oktober 2020 tot 1 april 2021)		10	10	10	10			
4	Tozo 4 (geldend van 1 april 2021 tot 1 juli 2021)		10	10	10	10			
5	Tozo 5 (geldend van 1 juli tot 1 oktober 2021)		10	10	10	10			
6	Totaal	0	0	0	0	0			

SZW	G4A	Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandig ondernemers (Tozo)_totaal	Welke regeling betreft het?	Besteding (jaar T-1) levensonderhoud	Besteding (jaar T-1) kapitaalverzekering	Baten (jaar T-1) levensonderhoud	Baten (jaar T-1) kapitaalverzekering (aflossing)
		Gemeenten die uitvoering in (jaar T-1) geheel of gedeeltelijk hebben uitbesteed aan een Openbaar lichaam o.g.v. W'gr verantwoord hier het totaal (jaar T-1). Dit totaal (jaar T-1) regeling G4B + (jaar T-1) regeling G4 blijkt uit de vaststellingsbeschikking die uw gemeente van het Ministerie van SZW over 2020 heeft ontvangen. De gegevens uit die beschikking neemt u hier op.	Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam	Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam	Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam	Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam	Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam
			<i>Aard controle n.v.t. Indicator: G4A/01</i>	<i>Aard controle R Indicator: G4A/02</i>	<i>Aard controle R Indicator: G4A/03</i>	<i>Aard controle R Indicator: G4A/04</i>	<i>Aard controle R Indicator: G4A/05</i>
			1 Tozo 1 (1 maart 2020 tot 1 juni 2020)	17.059	10	143.468	10
			2 Tozo 2 (1 juni 2020 tot 1 oktober 2020)	10	10	114.679	10
			3 Tozo 3 (1 oktober 2020 tot 1 april 2021)	1335.230	132.971	122.039	12.009
			4 Tozo 4 (1 april 2021 tot 1 juli 2021)	1173.222	10	16.548	10
			5 Tozo 5 (1 juli 2021 tot 1 oktober 2021)	1116.048	10	14.387	10
			Kopie regeling	Baten (jaar T-1) kapitaalverzekering (overig)	Aantal besluiten levensonderhoud (jaar T-1)	Aantal besluiten kapitaalverzekering (jaar T-1)	
			<i>Aard controle n.v.t. Indicator: G4A/06</i>	<i>Aard controle R Indicator: G4A/07</i>	<i>Aard controle R Indicator: G4A/08</i>	<i>Aard controle R Indicator: G4A/09</i>	
			1 Tozo 1 (1 maart 2020 tot 1 juni 2020)	10	0	0	
			2 Tozo 2 (1 juni 2020 tot 1 oktober 2020)	10	0	0	
			3 Tozo 3 (1 oktober 2020 tot 1 april 2021)	10	33	3	
			4 Tozo 4 (1 april 2021 tot 1 juli 2021)	10	53	0	
			5 Tozo 5 (1 juli 2021 tot 1 oktober 2021)	10	36	2	
			Kopie regeling	Levensonderhoud - Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden levensonderhoud Tozo in jaar T-1 i.v.m. kinderopvangtoeslagaffaire	Levensonderhoud - Mutaties (dotaties en vrijval) voorziening dubieuze debiteuren (jaar T-1) als gevolg van kwijt te schelden schulden levensonderhoud Tozo i.v.m. kinderopvangtoeslagaffaire	Kapitaalverzekeringen - Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden van achterstallige betalingen op kapitaalverzekeringen Tozo in jaar T-1 i.v.m. kinderopvangtoeslagaffaire	
			<i>Aard controle n.v.t. Indicator: G4A/10</i>	<i>Aard controle R Indicator: G4A/11</i>	<i>Aard controle D2 Indicator: G4A/12</i>	<i>Aard controle R Indicator: G4A/13</i>	
			1 Tozo 1 (1 maart 2020 tot 1 juni 2020)	10	10	10	
			2 Tozo 2 (1 juni 2020 tot 1 oktober 2020)	10	10	10	
			3 Tozo 3 (1 oktober 2020 tot 1 april 2021)	10	10	10	
			4 Tozo 4 (1 april 2021 tot 1 juli 2021)	10	10	10	
			5 Tozo 5 (1 juli 2021 tot 1 oktober 2021)	10	10	10	

SZW	G10	Wet inburgering 2021_ gemeentedeel 2022 Alle gemeenten verantwoord voor het gemeentedeel over Wet inburgering 2021 (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr	Besteding (jaar T) Gemeente <i>Aard controle R Indicator: G10/01</i>	Baten (jaar T) Gemeente <i>Aard controle R Indicator: G10/02</i>	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee) Gemeente <i>Aard controle n.v.t. Indicator: G10/03</i>		
			139.800	1123.300	Nee		
SZW	G12	Kwijtschelden publieke schulden SZW-domein hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire_ gemeentedeel Alle gemeenten verantwoord voor het gemeentedeel (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden Bijzondere bijstand in (jaar T) Gemeente <i>Aard controle R Indicator: G12/01</i>	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden Wet Inburgering van 13 september 2012 in (jaar T) Gemeente <i>Aard controle R Indicator: G12/02</i>	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee) Gemeente <i>Aard controle n.v.t. Indicator: G12/04</i>		
			10	10	Nee		
SZW	G12A	Kwijtschelden publieke schulden SZW-domein hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire_ totaal Hieronder per regel één gemeente(code) uit (jaar T-1) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen Gemeenten die uitvoering in (jaar T-1) geheel of gedeeltelijk hebben uitbesteed aan een Openbaar lichaam o.g.v. Wgr verantwoord voor het totaal (jaar T-1). (Dus: deel Openbaar lichaam uit S13a (jaar T-1) regeling G12B + deel gemeente uit (jaar T-1) regeling G12)	Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam <i>Aard controle n.v.t. Indicator: G12A/01</i>	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden Bijzondere bijstand in jaar T-1 Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam <i>Aard controle R Indicator: G12A/02</i>	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden Wet Inburgering van 13 september 2012 in jaar T-1 Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam <i>Aard controle R Indicator: G12A/03</i>	Aantal gedupeerden (zoals omschreven in artikel 1 van de Regeling specifieke uitkering compensatie van de kosten die verband houden met het kwijtschelden van publieke schulden binnen het SZW-domein van de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire (toeslagen) , jaar T-1. <i>Aard controle R Indicator: G12A/04</i>	
			1 060498 Gemeente	10	10	0	
			2				
			20				
SZW	G13	Onderwijsroute 2022_ deel gemeente Alle gemeenten verantwoord voor het gemeentedeel (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr	Bestedingen onderwijsroute (jaar T) Gemeente <i>Aard controle R Indicator: G13/01</i>	Baten onderwijsroute (jaar T) Gemeente <i>Aard controle R Indicator: G13/02</i>	Bestedingen overige voorzieningen (jaar T) Gemeente <i>Aard controle R Indicator: G13/03</i>	Baten overige voorzieningen (jaar T) Gemeente <i>Aard controle R Indicator: G13/04</i>	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee) <i>Aard controle n.v.t. Indicator: G13/05</i>
			10	117.028	10	10	Nee

VWS	H4	Regeling specifieke uitkering stimulering sport Gemeenten	Ontvangen Rijksbijdrage (jaar T)	Totale werkelijke berekende subsidie					
			<i>Aard controle R Indicator: H4/01</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: H4/02</i>					
			1156.862	1148.242					
			Activiteiten	Totale werkelijke berekende subsidie per project (jaar T)	Werkelijke besteding voor de activiteiten inclusief btw x 17,5% (jaar T) Onroerende zaken	Werkelijke besteding voor de activiteiten inclusief btw x 17,5% (jaar T) roerende zaken	Werkelijke besteding voor de activiteiten inclusief btw x 17,5% (jaar T) overige kosten	Toelichting - Verplicht als het een activiteit betreft welke NIET in de toekenning meegenomen is	
			<i>Aard controle n.v.t. Indicator: H4/03</i>	<i>Aard controle R Indicator: H4/04</i>	<i>Aard controle R Indicator: H4/05</i>	<i>Aard controle R Indicator: H4/06</i>	<i>Aard controle R Indicator: H4/07</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: H4/08</i>	
			1	Totale sportuitgaven gemeente Drechterland	148.319	134.381	15.542		
			2						
			100						
VWS	H8	Regeling Sportakkoord 2020-2022	Beschikkingnummer	Totaal bedrag volgens beschikking	Besteding aanstellen sportformateur (jaar T) Gerealiseerd	Besteding uitvoering sportakkoord (jaar T) Gerealiseerd	Cumulatieve besteding aanstellen sportformateur (t/m jaar T) Gerealiseerd	Cumulatieve besteding uitvoering sportakkoord (t/m jaar T) Gerealiseerd	
			<i>Aard controle n.v.t. Indicator: H8/01</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: H8/02</i>	<i>Aard controle R Indicator: H8/03</i>	<i>Aard controle R Indicator: H8/04</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: H8/05</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: H8/06</i>	
			1	1042230	118.858	10	11.420	10	119.785
			2						
			3						
			4						
			Kopie beschikkingnummer	Eindverantwoording (Ja/Nee)					
			<i>Aard controle n.v.t. Indicator: H8/07</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: H8/08</i>					
			1	1042230	Nee				
			2						
			3						
			4						

Overzicht gerealiseerde baten en lasten per taakveld

Taakveldenlijst

		Lasten	Baten	Saldo
Programma 1 bestuur en ondersteuning				
0.1	Bestuur	1.275	-9	1.266
0.2	Burgerzaken	510	-255	255
5.4	Musea	163	0	163
		1.948	-264	1.684
Programma 2 Veiligheid				
1.1	Crisisbeheersing en Brandweer	1.276	0	1.276
1.2	Openbare orde en veiligheid	627	-8	619
		1.903	-8	1.895
Programma 3 Beheer openbare ruimte				
2.1	Verkeer en vervoer	3.184	-93	3.091
2.4	Economische havens en waterwegen	249	-155	94
5.7	Openbaar groen (openlucht) recreatie	1.460	-13	1.447
		4.893	-261	4.632
Programma 4 Economie				
0.3	Beheer overige gebouwen en gronden	144	-62	82
3.1	Economische ontwikkeling	473	0	473
3.2	Fysieke bedrijfsinfrastructuur	69	-132	-63
3.3	Bedrijfsloket en - regelingen	24	-6	18
3.4	Economische promotie	50	-22	28
5.7	Openbaar groen (openlucht) recreatie	139	0	139
		899	-222	677
Programma 5 Samenleving				
4.1	Openbaar basisonderwijs	0	0	0
4.2	Onderwijshuisvesting	554	-1	553
4.3	Onderwijsbeleid en leerlingzaken	707	-289	418
5.1	Sportbeleid en activering	378	-11	367
5.2	Sportaccommodaties	1.001	-284	717
5.3	Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	253	-10	243
5.4	Musea	20	0	20
5.5	Cultureel erfgoed	614	-2	612
5.6	Media	533	-107	426
5.7	Openbaar groen (openlucht) recreatie	115	0	115
6.1	Samenkracht en burgerparticipatie	4.786	-4.756	30
6.2	Wijkteams	418	-3	415
6.3	Inkomensregelingen	4.636	-2.798	1.838
6.4	Begeleide participatie	1.412	0	1.412
6.5	Arbeidsparticipatie	221	0	221
6.6	Maatwerkvoorzieningen (WMO)	340	-4	336

6.7	Maatwerkvoorzieningen 18+	3.866	-56	3.810
6.72	Maatwerkdienstverlening 18-	5.153	-3	5.150
6.81	Geëscaleerde zorg 18+	32	-215	-183
6.82	Geëscaleerde zorg 18-	725	0	725
7.1	Volksgezondheid	1.041	-1	1.040
		26.805	-8.540	18.265

Programma 6 Milieu

7.2	Riolering	1.218	-1.609	-391
7.3	Afval	2.541	-3.196	-655
7.4	Milieubeheer	796	-92	704
7.5	Begraafplaatsen	203	-116	87
		4.758	-5.013	-255

Programma 7 Volkshuisvesting en ruimtelijke ordening

8.1	Ruimtelijke ordening	1.063	-116	947
8.2	Grondexploitatie (niet-bedrijventerreinen)	343	-152	191
8.3	Wonen en bouwen	358	-513	-155
		1.764	-781	983

Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien

0.5	Treasury	15	-198	-183
0.61	OZB Woningen	143	-2.380	-2.237
0.62	OZB - niet woningen	11	-766	-755
0.63	Parkeerbelasting	0	0	0
0.64	Belastingen Overig	79	-4	75
0.7	Algemene uitkering en overige uitkeringen Gemeentefonds	0	-32.799	-32.799
0.8	Overige baten en lasten	89	-110	-21
0.9	Vennootschapsbelasting	130	-62	68
3.4	Economische promotie	0	-86	-86
		467	-36.405	-35.938

0.4	Overhead	6.414	-1.209	5.205
0.10	Mutaties reserves	3.372	-5.607	-2.235
0.11	Resultaat van de begroting van baten en lasten	5.087	0	5.087

Totaal		58.310	-58.310	0
---------------	--	---------------	----------------	----------

Bijlagen

Voortgang aanbevelingen Rekenkamercommissie

Sinds het jaar 2019 wordt, door middel van deze bijlage in de Jaarstukken ingegaan op de aanbevelingen die door de gezamenlijke Rekenkamercommissie van Stede Broec, Enkhuizen en Drechterland zijn gedaan. De taak van de Rekenkamercommissie is het onderzoeken van de doelmatigheid, doeltreffendheid en rechtmatigheid van het door het gemeentebestuur gevoerde beleid. In haar rapporten formuleert de Rekenkamercommissie conclusies en aanbevelingen die, wanneer deze met een raadsbesluit worden bekrachtigd, moeten worden uitgevoerd door het college.

Met ingang van begrotingsjaar 2019 is in de P&C-cyclus geborgd dat de aanbevelingen van door Rekenkamercommissie uitgebrachte rapporten worden gemonitord. Door middel van voorliggende bijlage wordt verantwoording afgelegd over de mate van implementatie van de aanbevelingen.

In begrotingsjaar 2022 is door de Rekenkamercommissie aandacht besteed aan de volgende onderzoeken:

1. Het onderzoek naar doeltreffendheid van het woonbeleid. Het rapport hierover is in april 2022 opgeleverd.

In onderstaand overzicht wordt ingegaan op de mate van implementatie van de openstaande aanbevelingen.

Jaar	Onderzoeksrapport- aanbeveling	Stand van zaken 2022
2019	<p>Uitkomsten doe mee-onderzoek toegankelijkheid sociaal domein In het nieuwe beleid sociaal domein nadrukkelijker aandacht te besteden aan inclusie en toegankelijkheid overeenkomstig het VN-verdrag Handicap.</p> <p>Het doel van het verdrag is om de rechten van personen met een beperking te beschermen en gelijkheid te bevorderen.</p>	<p>Zowel lokaal als regionaal zijn de afgelopen jaren een aantal initiatieven genomen in het sociaal domein op het gebied van inclusie. In de visie sociaal domein die in 2020 is vastgesteld wordt aandacht besteed aan inclusie. Ook in het WMO beleid is de ambitie opgenomen om een toegankelijke en inclusieve gemeente te zijn. Daarnaast wordt een brede ‘inclusieagenda’ opgesteld vanuit het verdrag. Begin 2023 heeft ‘Ongehinderd’ onderzoek gedaan naar de toegankelijkheid van openbare gebouwen in de gemeenten.</p> <p>Bij de afdeling vastgoed is toegankelijkheid van de gemeentelijke gebouwen vanaf 2023 als speerpunt benoemd. In de MJOP (meerjaren onderhoudsplannen) wordt toegankelijkheid voortaan meegenomen.</p> <p>Voor verkeer stemmen we groot onderhoud projecten af met een vertegenwoordiging van de WMO adviesraad en de seniorenraad</p> <p><u>Status: onderhanden</u></p>
2020	<p>Onderzoek naar de financiële situatie en prognose Jeugdzorg met aanvullend opstellen van een brief over de prioritering van aanbevelingen. De hoofdaanbeveling van dit onderzoek is om meer grip te krijgen op de financiële analyse van de jeugdzorg.</p>	<p>Door het open einde karakter van de jeugdwet kunnen aantallen cliënten, de zwaarte van de zorgbehoefte en de daarmee gemoeide kosten fluctueren. Daarom worden naast de reguliere P&C documenten drie keer per jaar separate rapportages opgesteld met aanvullende informatie die de basis vormen voor wijzigingen in de begroting. Deze rapportages geven een steeds betere prognose van de kosten van de jeugdzorg. Dit komt onder meer omdat er steeds meer historische data beschikbaar zijn en achterstanden grotendeels zijn ingelopen. Dit geeft meer betrouwbaarheid in de cijfers en het kunnen opstellen van een realistische prognose.</p> <p>Ook zien we dat in 2022 nauwelijks nog declaraties over oude jaren (2019 en</p>

		<p>2020) zijn gedaan door zorgaanbieders.</p> <p><u>Status: Afgerond</u></p>
2021	<p>Onderzoek naar digitale dienstverlening</p> <p>De doelstellingen van dit onderzoek luiden: Inzicht geven in de doeltreffendheid van de digitale dienstverlening van de SED gemeenten en gemeenschappelijke regelingen en de raden van de SED gemeenten ondersteunen bij hun kaderstellende, controlerende en volksvertegenwoordigende rol ten aanzien van de doeltreffendheid van de digitale dienstverlening.</p>	<p>Verbeteren van de digitale dienstverlening is bij de SED een voortdurend proces. Ook in de huidige collegeperiode is beter digitale dienstverlening opgenomen in de Cups.</p> <p>In 2022 hebben de websites van de gemeenten een audit gekregen voor de digitale toegankelijkheid en daarmee een B-certificering gekregen. Daarmee voldoen we aan de wet. De SED is nu bezig om zoveel mogelijk de niet-toegankelijke pdf's op de websites te vervangen door toegankelijke alternatieven. Dan gaat het bijvoorbeeld om verordeningen, informatiebrochures en formulieren. Dit is een voortdurend proces en het doel is om bij de volgende audit in 2025 een A-certificering te halen.</p> <p>In 2022 zijn de eerste voorbereidingen getroffen om de websites aan te sluiten op de Single Digital Gateway (SDG). De SDG is een online centraal punt waarmee EU-burgers en bedrijven makkelijk toegang krijgen tot digitale overheidsdienstverlening in alle EU-lidstaten. Alle decentrale overheden moeten in het SDG-portaal een aantal diensten, producten en procedures digitaal beschikbaar en openstellen voor grensoverschrijdende gebruikers. Deze aansluiting wordt in 2023 gerealiseerd.</p> <p><u>Status: onderhanden</u></p>
2022	<p>Onderzoek naar doeltreffendheid van het woonbeleid</p> <p>De hoofdaanbevelingen van dit onderzoek luiden:</p> <p>1) De doeltreffendheid van het vastgestelde en uitgevoerde woonbeleid en de rol die de raden daarin hebben vervuld. Het gaat dan om de doeltreffendheid in de uitvoering door de colleges van het beleid en de daaraan verbonden doelstellingen. En voor wat betreft de rol van de raden, hun betrokkenheid bij het stellen van kaders en de</p>	<p>In lijn met de aanbevelingen van de Rekenkamercommissie werkt de SED in 2023 aan:</p> <ul style="list-style-type: none"> • de verbetering van de informatievoorziening aan de gemeenteraden; • de prioritering van (zachte) woningbouwlocaties; • de regionale implementatie van een projectbeheersingssysteem waardoor ook de woningbouwproductie adequater kan worden gemonitord.

<p>informatie die de raad heeft om haar controlerende raad in te vullen.</p> <p>2) De politieke keuzes van de gemeentebesturen (colleges en raden) die hebben geleid tot het opgestelde beleid. Politieke keuzes die te maken hebben met hoe om te gaan met zaken als woningbehoeften, woningtekorten, bouwplanprogrammering en afspraken op regionaal niveau met andere gemeenten en met de provincie Noord-Holland. Zoals in de Bevolkingsprognose 2019-2040 van de provincie is aangegeven is de vraag of een woningtekort acceptabel is en hoe groot dit mag zijn uiteindelijk een politieke vraag.</p>	<p>De raad wordt in de loop van 2023 geïnformeerd over de stappen die in dit dossier zijn gemaakt.</p> <p><u>Status: onderhanden</u></p>
---	--

Controleverklaring